

Η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ ΘΡΗΝΟΥ

ἦτοι

Ο ΟΡΘΡΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟΥ

Τό [πρωτότυπο κείμενο](#) μέ τήν [νεοελληνική απόδοση](#)
τοῦ Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Ἀνδρέα Θεοδώρου

[[ΟΡΘΡΟΣ](#)] [[ΚΑΝΩΝ](#)] [[ΕΓΚΩΜΙΑ](#)] [[ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ](#)] [[ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ](#)] [[ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ](#)]
[[ΕΥΛΟΓΗΤΑΡΙΑ](#)] [[ΜΕΤΑ ΛΙΤΑΝΕΙΑ](#)] [[ΠΑΤΕΡΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ](#)]

ΤΩ ΑΓΙΩ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΩ ΣΑΒΒΑΤΩ

καθ' ᾧ ἐορτάζομεν τήν
θεόσωμον ταφήν
καὶ τήν εἰς ἄδου κάθοδον
τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ο ΟΡΘΡΟΣ

(Τελεῖται συνήθως τῆ Μ. Παρασκευῆ
ἐσπέρας· ἐνιαχοῦ ὅμως τελεῖται κατὰ τήν
ἀρχαίαν συνήθειαν τὰς πρώτας πρωϊνὰς
ῥας τοῦ Μ. Σαββάτου).

Εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως λέγει ὁ
ἀναγνώστης τὸ Τρισάγιον καὶ τὰ
τροπάρια Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...
Ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν καὶ ὁ ἀναγνώστης
τὸν Ἐξάγαλμον· εἶτα ὁ διάκονος τὰ
εἰρηνικά καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν· Ὅτι

ΤΩ ΑΓΙΩ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΩ ΣΑΒΒΑΤΩ

καθ' ᾧ ἐορτάζομεν τήν θεόσωμον
ταφήν
καὶ τήν εἰς ἄδου κάθοδον τοῦ
Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ο ΟΡΘΡΟΣ

(Τελεῖται συνήθως τῆ Μ. Παρασκευῆ ἐσπέρας· ἐνιαχοῦ
ὅμως τελεῖται κατὰ τήν ἀρχαίαν συνήθειαν τὰς πρώτας
πρωϊνὰς ῥας τοῦ Μ. Σαββάτου).

Εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως λέγει ὁ ἀναγνώστης τὸ
Τρισάγιον καὶ τὰ τροπάρια Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν
σου... Ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸν
ἐξάγαλμον· εἶτα ὁ διάκονος τὰ εἰρηνικά καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν
ἐκφώνησιν· Ὅτι πρέποι σοι πᾶσα δόξα...

πρέποι σοι πᾶσα δόξα...

Ἀκολουθῶς ψάλλομεν τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν·
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
Κυρίου.

Στίχ. α΄. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι
ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν·
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
Κυρίου.

Στίχ. β΄. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με,
καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἠμυνάμην αὐτοῦς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν·
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
Κυρίου.

Στίχ. γ΄. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ
ἐστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν·
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
Κυρίου.

ᾠδὴ β΄.

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἀπὸ τοῦ ξύλου
καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου Σῶμα, σινδόνι
καθαρῶ, εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν
μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

Δόξα.

Ὅτε κατήλθες πρὸς τὸν θάνατον, ἡ ζωὴ ἢ
ἀθάνατος, τότε τὸν Ἄδην ἐνέκρωσας τῇ
ἀστραπῇ τῆς Θεότητος· ὅτε δὲ καὶ τοὺς
τεθνεῶτας ἐκ τῶν καταχθονίων
ἀνέστησας πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν
ἐπουρανίων ἐκραύγαζον· Ζωοδότα Χριστέ
ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

**Ἀκολουθῶς ψάλλομεν τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ τῶν στίχων
αὐτοῦ.**

Ὁ Θεὸς Κύριος φανερώθηκε σὲ μᾶς· εὐλογημένος εἶναι
αὐτός, πού ἔρχεται στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου (ὁ
ἀπεσταλμένος).

Στίχ. α΄. Νὰ δοξολογεῖτε τὸν Κύριο, ἐπειδὴ εἶναι ἀγαθός,
ἐπειδὴ τὸ ἔλεός του διαρκεῖ αἰωνίως.

Ὁ Θεὸς Κύριος φανερώθηκε σὲ μᾶς· εὐλογημένος εἶναι
αὐτός, πού ἔρχεται στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου (ὁ
ἀπεσταλμένος).

Στίχ. β΄. Ὅλα τὰ ἔθνη μὲ περικύκλωσαν κι ἐγὼ ἀμύνθηκα
ἐναντίον τους στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.

Ὁ Θεὸς Κύριος φανερώθηκε σὲ μᾶς· εὐλογημένος εἶναι
αὐτός, πού ἔρχεται στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου (ὁ
ἀπεσταλμένος).

Στίχ. γ΄. Ἡ σωτηρία μας ἐγίνε ἀπὸ τὸν Κύριον καὶ εἶναι
θαυμαστὴ στὰ μάτια μας.

Ὁ Θεὸς Κύριος φανερώθηκε σὲ μᾶς· εὐλογημένος εἶναι
αὐτός, πού ἔρχεται στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου (ὁ
ἀπεσταλμένος).

ᾠδὴ β΄.

Ὁ εὐγενὴς Ἰωσήφ, ἀφοῦ κατέβασε ἀπὸ τὸ σταυρὸ τὸ
ἄχραντό σου Σῶμα, τὸ περιτύλιξε σὲ καθαρὸ σεντόνι,
ραντίζοντάς το μὲ ἀρώματα, καὶ τὸ ἐνταφίασε σὲ μνήμα
καινὸ (καινούργιο).

Δόξα.

Ὅταν κατέβηκες στὸ θάνατο, ἐσὺ πού εἶσαι ἡ ζωὴ ἢ
ἀθάνατη, τότε νέκρωσες τὸν Ἄδη μὲ τὴν ἀστραπὴ τῆς
θεότητός σου· ὅταν δὲ ἀνέστησες καὶ τοὺς νεκροὺς ἀπὸ
τὰ ἔγκατα τῆς γῆς, ὅλες οἱ δυνάμεις τῶν ἐπουρανίων (οἱ
ἄγγελοι) κραύγαζαν· Χριστέ ὁ Θεός, πού παρέχεις ζωὴ,
δόξα σοι.

Καὶ νῦν.

Ταῖς μυροφόροις γυναίξι, παρὰ τὸ μνήμα ἐπιστάς, ὁ Ἄγγελος ἐβόα· Τὰ μύρα τοῖς θνητοῖς ὑπάρχει ἀρμόδια, Χριστὸς δὲ διαφθορᾶς ἐδείχθη ἀλλότριος.

Συναπτὴ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις· Ὅτι σὸν τὸ κράτος...

Εἶτα ψάλλομεν τὰ παρόντα καθίσματα.

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Σινδόνι καθαρᾷ καὶ ἀρώμασι θείοις, τὸ Σῶμα τὸ σεπτόν, ἐξαιτήσας Πιλάτῳ, μυρίζει καὶ τίθησιν, Ἰωσήφ καινῷ μνήματι· ὅθεν ὄρθρῳ, αἱ μυροφόροι γυναῖκες, ἀνεβόησαν· Δεῖξον ἡμῖν ὡς προεῖπας, Χριστέ τὴν Ἀνάστασιν.

Δόξα.

Δεῖξον ἡμῖν ὡς προεῖπας, Χριστέ, τὴν Ἀνάστασιν.

Καὶ νῦν. Ἔτερον. Ὅμοιον.

Ἐξέστησαν χοροί, τῶν Ἀγγέλων ὀρῶντες, τὸν ἐν τοῖς τοῦ Πατρὸς, καθεζόμενον κόλποις, πῶς τάφῳ κατατίθεται, ὡς νεκρὸς ὁ ἀθάνατος· ὃν τὰ τάγματα, τὰ τῶν Ἀγγέλων κυκλοῦσι· καὶ δοξάζουσι, σὺν τοῖς νεκροῖς ἐν τῷ Ἄδῃ, ὡς Κτίστην καὶ Κύριον.

Ὁ ἀναγνώστης τὸν Ν΄ Ψαλμόν.

ΚΑΝΩΝ

Καὶ ψάλλομεν τὸν παρόντα

Καὶ νῦν.

Στὶς μυροφόρες γυναῖκες, ποὺ παρουσιάστηκε κοντὰ στὸ μνήμα, ὁ ἄγγελος ἔλεγε μεγαλοφώνως· τὰ μύρα ἀρμόζουν στοὺς θνητούς, ὁ δὲ Χριστός, ποὺ πᾶτε νὰ μυρίσετε, ἀποδείχτηκε ξένος τῆς διαφθορᾶς (τῆς ἀποσύνθεσης).

Συναπτὴ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις· Ὅτι σὸν τὸ κράτος...

Εἶτα ψάλλομεν τὰ παρόντα καθίσματα.

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ὁ Ἰωσήφ, ἀφοῦ ζήτησε τὸ σεπτὸ σῶμα ἀπὸ τὸν Πιλάτο, τὸ περιτύλιξε σὲ σεντόνι καθαρὸ, τὸ ἄλειψε μὲ μύρα καὶ τὸ τοποθέτησε σὲ μνήμα καινὸ (καινούργιο, ἀχρησιμοποίητο). Διὰ τοῦτο καὶ οἱ γυναῖκες, ποὺ ἦλθαν πολὺ πρῶτὸ στὸ μνημεῖο, ἀναβόησαν· δεῖξε μας, Χριστέ, ὅπως προεῖπες, τὴν ἀνάστασι.

Δόξα.

Φανέρωσέ μας, Χριστέ, ὅπως προεῖπες, τὴν Ἀνάστασι.

Καὶ νῦν. Ἔτερον. Ὅμοιον.

Ἐξεπλάγησαν οἱ στρατιᾶς τῶν ἀγγέλων, ὅταν εἶδαν τὸν Χριστό, ποὺ κάθεται στοὺς κόλπους τοῦ Πατρὸς, νὰ κατατίθεται νεκρὸς στὸν τάφο, αὐτὸς ποὺ εἶναι ἀθάνατος· τὸν ὁποῖο περικυκλώνουν τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων, καὶ δοξάζουν, μαζὶ μὲ τοὺς νεκροὺς στὸν Ἄδῃ, ὡς Κτίστη καὶ Κύριο.

Ὁ ἀναγνώστης τὸν Ν΄ Ψαλμόν.

ΚΑΝΩΝ

Καὶ ψάλλομεν τὸν παρόντα κανόνα, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς ἐκτὸς τῶν Εἰρμῶν τῶν τεσσάρων πρώτων ᾠδῶν·

κανόνα,
οὗ ἢ ἀκροστιχίς ἐκτὸς τῶν
Εἰρμῶν τῶν τεσσάρων
πρῶτων ᾠδῶν·
*Καὶ σήμερον δὲ Σάββατον
μέλω μέγα.*

**Ποίημα Κασσιανῆς μοναχῆς,
Μάρκου ἐπισκόπου
Ἰδροῦντος, καὶ Κοσμᾶ
μοναχοῦ.**

ᾠδὴ α΄. ᾠχος πλ. β΄. Ὁ Εἰρμός.

Κύματι θαλάσσης, τὸν κρύψαντα πάλαι,
διώκτην τύραννον, ὑπὸ γῆς ἔκρυσαν, τῶν
σεσωσμένων οἱ Παῖδες· ἀλλ' ἡμεῖς ὡς αἱ
Νεάνιδες, τῷ Κυρίῳ ἄσσομεν. Ἐνδόξως
γὰρ δεδόξασται.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Κύριε Θεέ μου, ἐξόδιον ὕμνον, καὶ
ἐπιτάφιον, ᾠδὴν σοι ἄσομαι, τῷ τῇ ταφῇ
σου ζωῆς μοι, τὰς εἰσόδους διανοίξαντι,
καὶ θανάτῳ θάνατον, καὶ Ἄδην
θανατώσαντι.

Δόξα.

Ἄνω σε ἐν θρόνῳ, καὶ κάτω ἐν τάφῳ, τὰ
ὑπερκόσμια, καὶ ὑποχθόνια, κατανοοῦντα
Σωτήρ μου, ἐδονεῖτο τῇ νεκρώσει σου·
ὑπὲρ νοῦν ὠράθης γάρ, νεκρὸς
ζωαρχικώτατος.

Καὶ νῦν.

Ἴνα σου τῆς δόξης, τὰ πάντα πληρώσης,
καταπεφοίτηκας, ἐν κατωτάτοις τῆς γῆς·
ἀπὸ γὰρ σοῦ οὐκ ἐκρύβη, ἡ ὑπόστασίς
μου ἢ ἐν Ἀδάμ, καὶ ταφείς φθαρέντα με,
καινοποιεῖς Φιλάνθρωπε.

**Καὶ σήμερον δὲ Σάββατον μέλω
μέγα.**

**Ποίημα Κασσιανῆς μοναχῆς,
Μάρκου ἐπισκόπου Ἰδροῦντος, καὶ
Κοσμᾶ μοναχοῦ.**

ᾠδὴ α΄. ᾠχος πλ. β΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἐκεῖνον, ποῦ στὸν παλιὸ καιρὸ ἔκρυσε (καταπόντισε) τὸ
διώκτη τύραννο (τὸν Φαραὼ τῆς Αἰγύπτου) στὸ κύμα τῆς
θάλασσης (Ἐρυθρᾶς), τὰ παιδιὰ αὐτῶν ποῦ σώθηκαν
τότε τὸν ἔκρυσαν κάτω ἀπὸ τὴ γῆ (στὸν τάφο)· ἐμεῖς
ὅμως, σὰν τὶς νεάνιδες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἄς ψάλουμε
στὸν Κύριο, γιατί με τὸ θαῦμα του ὑπερβολικὰ
δοξάστηκε.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Κύριε Θεέ μου, θὰ τραγουδήσω ὕμνον ἐξόδιο (κατὰ τὴν
ἐκφορά σου) καὶ ᾠδὴν ἐπιτάφια σ' ἐσένα, ποῦ με τὴν
ταφή σου ἄνοιξες γιὰ μένα τὶς εἰσόδους τῆς ἀθάνατης
ζωῆς, καὶ με τὸ θάνατό σου θανάτωσες τὸ θάνατο καὶ τὸν
Ἄδη.

Δόξα.

Ἄνω σὲ θρόνο καὶ κάτω σὲ τάφο, βλέποντα τὰ
ὑπερκόσμια (οἱ ἄγγελοι) καὶ τὰ ὑποχθόνια (οἱ ψυχὲς στὸν
Ἄδη), συγκλονίζονταν γιὰ τὴ νέκρωσή του· διότι
φανερώθηκες, κατὰ τρόπο ἀσύλληπτο στὸ νοῦ, νεκρὸς
ποῦ ἔσφουζε καὶ παρεῖχε ζωή.

Καὶ νῦν.

Γιὰ νὰ γεμίσεις τὰ πάντα με τὴ δόξα σου, κατέβηκες
Κύριε, στὰ κατώτατα μέρη τῆς γῆς (στὸν τάφο καὶ στὸν
Ἄδη)· διότι ἀπὸ σένα δὲν κρύφτηκε ἡ ὕπαρξή μου, ποῦ
ἔχω ἀπὸ τὸν Ἀδάμ· ταφείς δέ, κάνεις καινούργιο ἐμένα,
ποῦ παραδόθηκα στὴ φθορά, φιλάνθρωπε.

Καταβασία. Κύματι θαλάσσης...

ᾠδὴ γ΄. Ὁ Εἰρμός.

Καταβασία. Κύματι θαλάσσης...

Ῥδὴ γ'. Ὁ Εἰρμός.

Σὲ τὸν ἐπὶ ὑδάτων, κρεμάσαντα πᾶσαν
τὴν γῆν ἀσκέτως, ἢ κτίσις κατιδοῦσα, ἐν
τῷ Κρανίῳ κρεμάμενον, θάμβει πολλῶ
συνείχετο· Οὐκ ἔστιν ἅγιος, πλήν σου
Κύριε, κραυγάζουσα.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Σύμβολα τῆς ταφῆς σου, παρέδειξας τὰς
ὀράσεις πληθύνας· νῦν δὲ τὰ κρύφιά σου,
θεανδρικῶς διετράνωσας, καὶ τοῖς ἐν Ἄδη
Δέσποτα. Οὐκ ἔστιν ἅγιος, πλήν σου
Κύριε, κραυγάζουσιν.

Δόξα.

Ἦπλωσας τὰς παλάμας, καὶ ἦνωσας τὰ τὸ
πρὶν διεστῶτα, καταστολῆ δὲ Σῶτερ, τῇ ἐν
σινδόνι καὶ μνήματι, πεπεδημένους
ἔλυσας· Οὐκ ἔστιν ἅγιος, πλήν σου Κύριε,
κραυγάζοντας.

Καὶ νῦν.

Μνήματι καὶ σφραγῖσιν, Ἀχώρητε
συνεσχέθης βουλήσει· καὶ γὰρ τὴν
δύναμίν σου, ταῖς ἐνεργείαις ἐγνώρισας,
θεουργικῶς τοῖς μέλλουσιν· Οὐκ ἔστιν
ἅγιος, πλήν σου Κύριε φιλόανθρωπε.

Καταβασία. Σὲ τὸν ἐπὶ ὑδάτων...

Μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις. Ὅτι σὺ εἶ
ὁ Θεὸς ἡμῶν...

Κάθισμα. Ἦχος α'.

Ἐσένα, Κύριε, ποὺ κρέμασες τὴ γῆ πάνω στὰ ὕδατα
χωρὶς ὑποστήριγμα, ἀφοῦ σὲ εἶδε ἢ κτίση νὰ κρέμεσαι
στὸν τόπο τοῦ Κρανίου, κατεχόταν ἀπὸ μεγάλη
κατάπληξη, κραυγάζουσα· δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἅγιος,
ἐκτὸς ἀπὸ ἐσένα, Κύριε.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Στὴν παλιὰ ἐποχὴ ἔδειξες ἔμμεσα σύμβολα ποὺ
ἀναφέρονταν στὴν ταφὴ σου, πληθύνοντας τὶς σχετικὲς
(προφητικὲς) ὀράσεις. Τώρα ὅμως (στὴ νέα οἰκονομία)
ἔδειξες σαφῶς καὶ ἀπροκάλυπτα τὰ ἀπόρρητα σχέδιά
σου (τὴν ταφὴ καὶ τὰ ἄλλα σου μυστήρια) ποὺ
συντελέστηκαν στὸ θεανδρικό σου πρόσωπο· καὶ τὰ
ἔδειξες ὄχι μονάχα στοὺς ζῶντες, ἀλλὰ καὶ στὶς ψυχὰς
τῶν νεκρῶν στὸν ἄδη, ποὺ φώναζαν· δὲν ὑπάρχει ἄλλος
ἅγιος ἐκτὸς ἀπὸ σένα, Κύριε.

Δόξα.

Ἄπλωσες τὶς παλάμες (ἐπάνω στὸ σταυρὸ) καὶ ἔνωσες
ἐκεῖνα, ποὺ πρῶτα ἦσαν διαχωρισμένα· μετὰ τὴ στολὴ δὲ
τῆς ταφῆς σου καὶ τὴν κατάθεσή σου στὸ μνήμα
ἐλευθέρωσες τοὺς φυλακισμένους (στὸν ἄδη), ποὺ
κραύγαζαν· δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἅγιος ἐκτὸς ἀπὸ σένα,
Κύριε.

Καὶ νῦν.

Κύριε, ἐσὺ ποὺ ὡς Θεὸς εἶσαι ἀχώρητος, κρατήθηκες μετὰ
τὴ θέλησή σου σὲ μνήμα καὶ σφραγίστηκες μετὰ
σφραγίδες. Τὴ δύναμή σου δέ, ποὺ ἐκδήλωσες μετὰ τὶς
θεουργικὲς σου ἐνεργεῖες, τὴν ἔκανες γνωστὴ σ' αὐτοὺς
ποὺ ψάλλουν· δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἅγιος ἐκτὸς ἀπὸ σένα,
Κύριε.

Καταβασία. Σὲ τὸν ἐπὶ ὑδάτων...

Μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν...

Κάθισμα. Ἦχος α'. Αὐτόμελον.

Οἱ στρατιῶτες, Σωτήρα, ποὺ φύλαγαν τὸν τάφο σου,
νεκρώθηκαν ἀπὸ τὴν ἀστραπὴ τοῦ ἀγγέλου ποὺ φάνηκε
(κατὰ τὴν ἔγερσή σου) καὶ κήρυττε στὶς γυναῖκες τὴν
ἀνάστασι. Σὲ δοξάζουμε, τὸν μόνο ἀληθινὸ Θεό μας,
ποὺ καθαίρεσε τὴ φθορά, καὶ προσκυνοῦμε σένα, ποὺ

Αυτόμελον.

Τὸν τάφον σου Σωτήρ, στρατιῶται τηροῦντες, νεκροὶ τῆ ἀστραπῆ, τοῦ ὀφθέντος Ἀγγέλου, ἐγένοντο κηρύττοντος, Γυναιξὶ τὴν Ἀνάστασιν. Σὲ δοξάζομεν, τὸν τῆς φθορᾶς καθαιρέτην· σοὶ προσπίπτομεν, τῷ ἀναστάντι ἐκ τάφου, καὶ μόνῳ Θεῷ ἡμῶν.

Δόξα. Καὶ νῦν. Πάλιν τὸ αὐτό.

Ῥδὴ δ΄. Ὁ Εἰρμός.

Τὴν ἐν Σταυρῷ σου θεῖαν κένωσιν, προορῶν Ἀββακοῦμ ἐξεστηκῶς ἐβόα· Σὺ δυναστῶν διέκοινας κράτος Ἀγαθέ, ὀμιλῶν τοῖς ἐν Ἄδῃ, ὡς παντοδύναμος.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ἐβδόμην σήμερον ἡγίασας, ἦν εὐλόγησας πρὶν, καταπαύσει τῶν ἔργων· παράγεις γὰρ τὰ σύμπαντα, καὶ καινοποιεῖς, σαββατίζων Σωτήρ μου, καὶ ἀνακτώμενος.

Δόξα.

Ῥωμαλιότητι τοῦ κρείττονος, ἐκνικήσαντός σου, τῆς σαρκὸς ἢ ψυχῆ σου, διήρηται σπαράττουσα, ἄμφω γὰρ δεσμούς, τοῦ θανάτου καὶ Ἄδου, Λόγε τῷ κράτει σου.

Καὶ νῦν.

Ὁ Ἄδης Λόγε συναντήσας σοι, ἐπικράνθη, βροτὸν ὀρῶν τεθεωμένον, κατάστικτον τοῖς μάλωσι, καὶ πανσθενουργόν, τῷ φρικτῷ τῆς μορφῆς δέ, διαπεφώνηκεν.

ἀναστήθηκες ἀπὸ τὸν τάφο.

Δόξα. Καὶ νῦν. Πάλιν τὸ αὐτό. Ῥδὴ δ΄. Ὁ Εἰρμός.

Τὴ θεία σου κένωση στὸ σταυρό, Κύριε, προβλέποντας ὁ προφήτης Ἀββακοῦμ, φώναζε κατάπληκτος· ἐσύ, ἀγαθέ, συνέτριψες τὴ δύναμη τῶν δυναστευόντων τὸν ἄνθρωπο δαιμόνων, μὲ τὸ νὰ πλησιάσεις καὶ νὰ συναναστραφεῖς μὲ τις ψυχὰς τῶν νεκρῶν, ποὺ κρατοῦνταν στὸν ἄδη.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Τὴν ἑβδομὴ μέρα (τὸ Σάββατο) τὴν ὁποία εὐλόγησες παλιά, ὅταν κατέπαυσες ἀπὸ τὸ δημιουργικὸ ἔργο σου, εὐλόγησες σήμερα· διότι καταργεῖς τὰ σύμπαντα καὶ τὰ κάνεις καινούργια, ἀναπαυόμενος, Σωτήρ μου, ἐκ τοῦ λυτρωτικοῦ ἔργου σου καὶ ξανακάνοντας δικό σου τὸν ἁμαρτωλὸ ἄνθρωπο.

Δόξα.

Μὲ τὴ δύναμη τοῦ ἀνώτερου καὶ ἰσχυρότερου στοιχείου (τῆς θεότητός σου), ἀφοῦ νίκησες τὸ θάνατο διὰ τῆς σταυρώσεώς σου, ἢ ψυχῆ σου χωρίστηκε ἀπὸ τὸ σῶμα σου· ἐπειδὴ ὅμως καὶ τὰ δύο (σῶμα καὶ ψυχῆ) εἶναι θεοδύναμα, συντρίβουν καὶ τοὺς δύο δεσμούς, τοῦ θανάτου (τὸ σῶμα σου στὸν τάφο) καὶ τοῦ ἄδῃ (ἢ ψυχῆ σου), διὰ τῆς δυνάμεώς σου, Λόγε τοῦ Θεοῦ.

Καὶ νῦν.

Ὁ ἄδης, Λόγε, ὅταν σὲ συνάντησε, γέμισε πικρία ἢ κοιλία του, βλέποντας ἄνθρωπο νὰ ἔχει γίνει Θεός, ποὺ ἦταν μὲν γεμάτος ἀπὸ τὰ σημάδια τῶν πληγῶν, παράλληλα ὅμως καὶ πανσθενουργός (παντοδύναμος). Μὲ τὸ φρικτὸ δὲ τοῦτο θέαμα, τοῦ κόπηκε ἢ φωνῆ (ἔπεσε νεκρὸς).

Καταβασία. Τὴν ἐν Σταυρῷ σου...

Ῥδὴ ε΄. Ὁ Εἰρμός.

Ὁ προφήτης Ἡσαΐας, Χριστέ, ἀφοῦ εἶδε μὲ θεία ἀποκάλυψη τὸ φῶς τῆς θείας σου ἐμφανίσεως, ποὺ ἔγινε μὲ συμπάθεια σὲ μᾶς, σηκωθείς ἀπὸ τὴ βαθιὰ νύχτα, φώναζε· θὰ ἀναστηθοῦν οἱ νεκροὶ καὶ θὰ ἐγερθοῦν ἀπὸ

Καταβασία. Τὴν ἐν Σταυρῷ σου...

Ῥδὴ ε΄. Ὁ Εἰρμός.

Θεοφανείας σου Χριστέ, τῆς πρὸς ἡμᾶς συμπαθῶς γενομένης, Ἡσαΐας φῶς ἰδὼν ἀνέσπερον, ἐκ νυκτὸς ὀρθρίσας ἐκραύγαζεν· Ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ γῆ ἀγαλλιάσονται.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Νεοποιεῖς τοὺς γηγενεῖς, ὁ πλαστοουργὸς χοϊκὸς χρηματίσας, καὶ σινδῶν καὶ τάφος ὑπεμφαίνουσι, τὸ συνόν σοι Λόγε μυστήριον· ὁ εὐσχήμων γὰρ βουλευτῆς, τὴν τοῦ σὲ φύσαντος βουλήν σχηματίζει, ἐν σοὶ μεγαλοπρεπῶς καινοποιοῦντός με.

Δόξα.

Διὰ θανάτου τὸ θνητόν, διὰ ταφῆς τὸ φθαρτὸν μεταβάλλεις· ἀφθαρτίζεις γὰρ θεοπρεπέστατα, ἀπαθανατίζων τὸ πρόσλημμα· ἡ γὰρ σὰρξ σου διαφθορὰν οὐκ εἶδε Δέσποτα, οὐδὲ ἡ ψυχὴ σου εἰς Ἄδου, ξενοπρεπῶς ἐγκαταλέλειπται.

Καὶ νῦν.

Ἐξ ἀλοχεύτου προελθὼν, καὶ λογχευθεὶς τὴν πλευρὰν Πλαστοουργέ μου, ἐξ αὐτῆς εἰργάσω τὴν ἀνάπλασιν, τὴν τῆς Εὐᾶς Ἀδὰμ γενόμενος, ἀφυπνώσας ὑπερφυῶς, ὕπνον φυσίζων, καὶ ζωὴν ἐγείρας ἐξ ὕπνου, καὶ τῆς φθορᾶς ὡς παντοδύναμος.

Καταβασία. Θεοφανείας

τὰ μνήματα ὅσοι βρίσκονται σ' αὐτά, καὶ ὅλοι πού θὰ εἶναι στὰ βάθη τῆς γῆς (τὸν ἄδη) θὰ γεμίσουν ἀπὸ ἀγαλλίαση.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Κάνεις καινούργιους, Πλαστοουργέ μου, τοὺς ἀνθρώπους πού πλάστηκαν ἀπὸ τὴ γῆ, μὲ τὸ νὰ γίνεις κι ἐσὺ ἄνθρωπος χοϊκὸς (ἀπὸ τὸ χῶμα). Τὸ καινούργιο δὲ σεντόνι καὶ ὁ τάφος δηλώνουν, Λόγε, τὸ μυστήριον πού ὑπάρχει μέσα σου· διότι ὁ Ἰωσήφ, ὁ εὐσχήμων βουλευτῆς (μέλος τοῦ ἰουδαϊκοῦ Συνοδρίου) μὲ τὴν ἐνέργειά του (νὰ σὲ τυλίξει σὲ σεντόνι καὶ νὰ σὲ ἐνταφιάσει) πραγματοποιεῖ τὴ βουλή τοῦ Πατρὸς πού σὲ γέννησε, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ ἔργου σου μὲ κάνει μεγαλόπρεπα καινούργιο.

Δόξα.

Διὰ τοῦ θανάτου σου, Κύριε, καταργεῖς τὸ θνητὸ καὶ διὰ τῆς ταφῆς σου μεταβάλλεις τὸ φθαρτὸ τῆς ἀνθρώπινης φύσεως· διότι ἀφθαρτίζεις κατὰ τρόπο ἀρμόζοντα στὸ Θεό, καὶ κάνεις ἀθάνατο τὸ πρόσλημμα (τὴν ἀνθρώπινη φύση πού προσέλαβες)· ἔτσι ἡ σὰρκα (τὸ σῶμα σου) δὲν γνόρισε διαφθορὰ στὸν τάφο, Δέσποτα, οὔτε ἡ ψυχὴ σου ἐγκαταλείφθηκε σὰν ξένη στὸν ἄδη.

Καὶ νῦν.

Ἐσύ, Πλαστοουργέ μου, ὁ ὁποῖος γεννήθηκες ἀπὸ Παρθένο, πού δὲν γνόρισε τὰ λόγια, καὶ κεντήθηκες τὴν πλευρά σου ἐπάνω στὸ σταυρό, ἐξ αὐτῆς (τῆς πλευρᾶς) πέτυχες τὴν ἀνάπλαση τῆς Εὐᾶς, ἀφοῦ ἐγίνες γι' αὐτὴν νέος Ἀδὰμ, κι ἀφοῦ κοιμήθηκες ὑπερφυῶς στὸ σταυρὸ ὕπνο παρεκτικὸ ζωῆς, καὶ παρήγαγες ἐκ τοῦ ὕπνου σου καὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ σώματός σου ζωὴ πνευματικὴ, ὡς παντοδύναμος.

Καταβασία. Θεοφανείας σου Χριστέ...

Ῥδὴ Ϛ΄. Ὁ Εἰρμός.

Ὁ προφήτης Ἰωῆς, κλείστηκε μὲν στὰ σπλάγχνα τοῦ θαλάσσιου κήτους, χωρὶς ὅμως νὰ κρατηθεῖ μέσα σ' αὐτὰ παντοτινά· διότι φέροντας τὸν τύπο σοῦ πού ἔπαθες τὸ μαρτυρικὸ θάνατο καὶ ἐτάφης, ἐξῆλθε ἀπὸ τὸ κῆτος, σὰν ἀπὸ νυφικὸ θάλαμο, καὶ προφητικὰ φώναζε στὴν κουστωδιά· ἐσεῖς πού φυλάσσετε τὸν τάφο μάταια καὶ

σου Χριστέ...

Ψδὴ C'. Ὁ Εἰρμός.

Συνεσχέθη, ἀλλ' οὐ κατεσχέθη, στέρνοις κητώις Ἰωνᾶς· σοῦ γὰρ τὸν τύπον φέρων, τοῦ παθόντος καὶ ταφῆ δοθέντος, ὡς ἐκ θαλάμου, τοῦ θηρὸς ἀνέθορε, προσεφώνει δὲ τῇ κουστωδίᾳ· Οἱ φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ, ἔλεον αὐτοῖς ἐγκατελίπετε.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ἀνηρέθης, ἀλλ' οὐ διηρέθης, Λόγε ἥς μετέσχες σαρκός· εἰ γὰρ καὶ λέλυταί σου, ὁ ναὸς ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πάθους, ἀλλὰ καὶ οὕτω μία ἦν ὑπόστασις, τῆς Θεότητος καὶ τῆς σαρκός σου· ἐν ἀμφοτέροις γάρ, εἷς ὑπάρχεις Υἱός, Λόγος τοῦ Θεοῦ, Θεὸς καὶ ἄνθρωπος.

Δόξα.

Βροτοκτόνον, ἀλλ' οὐ θεοκτόνον, ἔφυ τὸ πταῖσμα τοῦ Ἀδάμ· εἰ γὰρ καὶ πέπονθέ σου, τῆς σαρκός ἢ χοϊκῆ οὐσία, ἀλλ' ἡ Θεότης ἀπαθῆς διέμεινε· τὸ φθαρτὸν δέ σου πρὸς ἀφθαρσίαν μετεστοιχείωσας, καὶ ἀφθάρτου ζωῆς, ἔδειξας πηγὴν ἐξ ἀναστάσεως.

Καὶ νῦν.

Βασιλεύει, ἀλλ' οὐκ αἰωνίζει, Ἄδης τοῦ γένους τῶν βροτῶν· σὺ γὰρ τεθεὶς ἐν τάφῳ, Κραταίε ζωαρχικῆ παλάμη, τὰ τοῦ θανάτου, κλεῖθρα διεσπάραξας, καὶ ἐκήρυξας τοῖς ἀπ' αἰῶνος ἐκεῖ καθεύδουσι, λύτρωσιν ἀψευδῆ, Σῶτερ γεγονὼς νεκρῶν πρωτότοκος.

Καταβασία. Συνεσχέθη, ἀλλ' οὐ κατεσχέθη...

Συναπτὴ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις. Σὺ γὰρ εἶ

ἄσκοπα, ἀφήσατε πίσω (χάσατε) τὸ θεῖο ἔλεος.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Θανατώθηκες, ἀλλὰ δὲν χωρίστηκες ἀπὸ τῆς σάρκα, τὴν ὁποία προσέλαβες· διότι, ἂν καὶ καταστράφηκε τὸ σῶμα σου κατὰ τὸν καιρὸ τοῦ πάθους, ἀλλὰ καὶ ἔτσι μία ἦταν ἡ ὑπόστασις τῆς θεότητος καὶ τῆς σαρκός σου· διότι καὶ στα δύο ἕνας ὑπάρχεις Υἱός, Λόγος τοῦ Θεοῦ, Θεὸς καὶ ἄνθρωπος (Θεάνθρωπος).

Δόξα.

Τὸ πταῖσμα τοῦ Ἀδάμ (ἢ ἁμαρτία) ἦταν ἀνθρωποκτόνο καὶ ὄχι θεοκτόνο· διότι, ἂν καὶ ἔπαθε ἡ χωματίνη οὐσία τῆς σάρκας σου, ἡ θεότητά σου παρέμεινε ἀπαθῆς· τὴν φθαρτὴ δὲ φύση σου μεταστοιχείωσες πρὸς ἀφθαρσία καί, διὰ τῆς ἀναστάσεώς σου, τὴν ἔκανες πηγὴ ἀφθαρτῆς ζωῆς.

Καὶ νῦν.

Βασιλεύει μὲν ὁ ἄδης πάνω στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· ὅμως δὲν βασιλεύει αἰώνια· διότι, ὅταν ἐσύ, Κραταίε, τέθηκες στὸν τάφο, μὲ τὴ ζωαρχικὴ παλάμη σου συνέτριψες τὶς κλειδαριές τοῦ θανάτου καὶ κήρυξες λύτρωση ἀληθινὴ σ' αὐτοὺς ποὺ ἀπὸ παλιὰ (ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἀδάμ) κοιμώντουσαν ἐκεῖ, Σωτήρ, μὲ τὸ νὰ γίνεις ὁ πρῶτος ποὺ ἀναστήθηκε ἐκ τῶν νεκρῶν.

Καταβασία. Συνεσχέθη, ἀλλ' οὐ κατεσχέθη...

Συναπτὴ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης...

Ὁ ἀναγνώστης τὸ Κοντάκιον.

Ποίημα Ρωμανοῦ τοῦ μελωδοῦ.

Ἦχος β'. Χειρόγραφον εἰκόνα.

Αὐτός, ποὺ περιόρισε τὴ θάλασσα, ἐμφανίζεται νεκρὸς καί, περιτυλιγμένος σὲ σεντόνι καὶ ἀρώματα νεκρικά, τοποθετεῖται σὲ μνημεῖο ὡς θνητὸς ἄνθρωπος, ὁ

ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης...

Ὁ ἀναγνώστης τὸ Κοντάκιον.

**Ποίημα Ρωμανοῦ τοῦ
μελωδοῦ.**

Ἦχος β΄. Χειρόγραφον εἰκόνα.

Τὴν ἄβυσσον ὁ κλείσας, νεκρὸς ὄραται·
καὶ σμύρνη καὶ σινδόνι ἐνειλημμένος, ἐν
μνημείῳ κατατίθεται, ὡς θνητὸς ὁ
Ἀθάνατος. Γυναῖκες δὲ αὐτὸν ἤλθον
μυρίσαι, κλαίουσαι πικρῶς καὶ ἐκβοῶσαι·
Τοῦτο Σάββατόν ἐστι τὸ
ὑπερευλογημένον, ἐν ᾧ Χριστὸς
ἀφυπνώσας, ἀναστήσεται τριήμερος.

Ὁ Οἶκος. Τάχυνον ὁ οἰκτίρμων.

Ὁ συνέχων τὰ πάντα ἐπὶ σταυροῦ
ἀνυψώθη, καὶ θρηνεῖ πᾶσα ἡ Κτίσις·
τοῦτον βλέπουσα κρεμάμενον γυμνὸν ἐπὶ
τοῦ ξύλου, ὁ ἥλιος τὰς ἀκτῖνας ἀπέκρυψε,
καὶ τὸ φέγγος οἱ ἀστέρες ἀπεβάλλοντο· ἡ
γῆ δὲ σὺν πολλῶ τῷ φόβῳ συνεκλονεῖτο·
ἡ θάλασσα ἔφυγε, καὶ αἱ πέτραι
διεῤῥήγνυντο· μνημεῖα δὲ πολλὰ
ἠνεώχθησαν, καὶ σώματα ἠγέρθησαν
ἀγίων Ἀνδρῶν· Ἄδης κάτω στενάζει· καὶ
Ἰουδαῖοι σκέπτονται συκοφαντήσαι
Χριστοῦ τὴν Ἀνάστασιν· τὰ δὲ Γύναια
κράζουσι· Τοῦτο Σάββατόν ἐστι τὸ
ὑπερευλογημένον, ἐν ᾧ Χριστὸς
ἀφυπνώσας, ἀναστήσεται τριήμερος.

Συναξάριον τοῦ Μηναιίου, εἶτα τὸ παρόν.

Τῷ ἀγίῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ, τὴν
θεόσωμον Ταφὴν, καὶ τὴν εἰς Ἄδου
Κάθοδον τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐορτάζομεν, δι' ὧν τῆς

ἀθάνατος (Θεός). Γυναῖκες δὲ ἤλθον στὸ μνημεῖο γιὰ νὰ
τὸν ἀλείψουν μὲ μύρα, κλαίοντας πικρὰ καὶ φωνάζοντας·
τοῦτο εἶναι τὸ Σάββατο, κατὰ τὸ ὅποιο ὁ Χριστός,
κοιμηθεῖς, τὴν τρίτη ἡμέρα θὰ ἀναστηθεῖ.

Ὁ Οἶκος. Τάχυνον ὁ οἰκτίρμων.

Αὐτὸς ποὺ συγκρατεῖ τὰ πάντα ἀνυψώνεται ἐπάνω στὸ
σταυρὸ καὶ θρηνεῖ ὅλη ἡ κτίσις, βλέποντάς τον νὰ
κρέμεται γυμνὸς ἐπάνω στὸ ξύλο· ὁ ἥλιος ἀπέκρυψε τὶς
ἀκτῖνες του καὶ οἱ ἀστέρες ἔχασαν τὸ φέγγος τους· ἡ δὲ
γῆ ἐσειετο ἀπὸ φόβο, ἡ θάλασσα τραβήχθηκε (ἀπὸ τὴ
στεριά) καὶ οἱ πέτρες ἔσπασαν· μνημεῖα δὲ πολλὰ
ἀνοίχτηκαν καὶ σώματα ἀγίων ἀνδρῶν ἀναστήθηκαν. Ὁ
ἄδης στενάζει στὰ καταχθόνια καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἔχουν στὸ
μυαλό τους νὰ συκοφαντήσουν τὴν ἀνάστασι τοῦ
Χριστοῦ, ἐνῶ οἱ γυναῖκες (μυροφόρες) ἔκραζαν· αὐτὸ
εἶναι τὸ ὑπερευλογημένο Σάββατο, κατὰ τὸ ὅποιο ὁ
Χριστός, κοιμηθεῖς, θὰ ἀναστηθεῖ τὴν τρίτη ἡμέρα.

Συναξάριον τοῦ Μηναιίου, εἶτα τὸ παρόν.

Κατὰ τὸ Ἅγιο καὶ Μεγάλο Σάββατο γιορτάζουμε τὸν
ἐνταφιασμὸ τοῦ μετὰ τῆς θεότητος ἀχωρίστως ἐνωμένου
Σώματος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, καθὼς καὶ τὴν κάθοδο τοῦ Κυρίου στὸν ἄδη,
διὰ τῶν ὁποίων τὸ ἀνθρώπινο γένος κλήθηκε νὰ
ἐπανέλθει ἀπὸ τὴ φθορὰ στὴν κατάστασι ὅπου ἦταν
ἀρχικά, καὶ ἔτσι ὁδηγήθηκε στὴν αἰώνια ζωὴ.

Στίχ. Μάταια φρουρεῖτε τὸν τάφον κουστῳδία·
Διότι δὲν θὰ κρατήσῃ ὁ τάφος τὴν αὐτοζωή.

Γιὰ τὴν ἀπερίγραπτη συγκατάβασή σου, Χριστέ ὁ Θεός
μας, ἐλέησέ μας. Ἀμήν.

ᾠδὴ ζ΄. Ὁ Εἰρμός.

Τὸ θαῦμα εἶναι ἀνέκφραστο! Ἐκεῖνος ποὺ στὸ καμίνι
(τῆς Βαβυλώνας) ἔσωσε τοὺς ὀσίους παῖδες ἀπὸ τὴ
φλόγα, τώρα τοποθετεῖται στὸν τάφο νεκρὸς χωρὶς πνοῆ
γιὰ νὰ σώσῃ ἐμᾶς, ποὺ μελωδικὰ τραγουδάμε· Θεὲ
Λυτρωτή, εἶσαι εὐλογημένος.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ ἄδης πληγώθηκε καίρια στὴν καρδιά, δεξάμενος στὰ

φθορᾶς τὸ ἡμέτερον γένος ἀνακληθέν,
πρὸς αἰωνίαν ζωὴν μεταβέβηκε.

Στίχ. Μάτην φυλάττεις τὸν τάφον,
κουστωδία·
Οὐ γὰρ καθέξει τύμβος αὐτοζωΐαν.

Τῇ ἀνεκφράστῳ σου συγκαταβάσει,
Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον ἡμᾶς.
Ἀμήν.

ᾠδὴ ζ´. Ὁ Εἰρμός.

Ἄφραστον θαῦμα! ὁ ἐν καμίνῳ
ῥυσάμενος, τοὺς ὀσίους Παῖδας ἐκ
φλογός, ἐν τάφῳ νεκρός, ἄπνους
κατατίθεται, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν τῶν
μελωδούντων· Λυτρωτά, ὁ Θεὸς
εὐλογητὸς εἶ.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Τέτρωται Ἄδης, ἐν τῇ καρδίᾳ δεξάμενος,
τὸν τρωθέντα λόγχῃ τὴν πλευράν, καὶ
σθένει πυρὶ θείῳ δαπανώμενος, εἰς
σωτηρίαν ἡμῶν τῶν μελωδούντων·
Λυτρωτά, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ἵολβιος τάφος! ἐν ἑαυτῷ γὰρ δεξάμενος,
ὡς ὑπνοῦντα τὸν Δημιουργόν, ζωῆς
θησαυρός, θεῖος ἀναδέδεικται, εἰς
σωτηρίαν ἡμῶν τῶν μελωδούντων·
Λυτρωτά, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Δόξα.

Νόμῳ θανόντων, τὴν ἐν τῷ τάφῳ
κατάθεσιν, ἢ τῶν ὅλων δέχεται ζωή, καὶ
τοῦτον πηγὴν, δείκνυσιν ἐγέρσεως, εἰς
σωτηρίαν ἡμῶν τῶν μελωδούντων·
Λυτρωτά, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Καὶ νῦν.

Μία ὑπῆρχεν, ἢ ἐν τῷ Ἄδῃ ἀχώριστος, καὶ
ἐν τάφῳ, καὶ ἐν τῇ Ἑδέμ, Θεότης
Χριστοῦ, σὺν Πατρὶ καὶ Πνεύματι, εἰς

σπλάγχνα του, ἐκεῖνον ποὺ στὸ σταυρὸ πληγώθηκε στὴν
πλευρά, καὶ στενάζει λιώνοντας ἀπὸ τὴ φωτιὰ τοῦ Θεοῦ,
γιὰ νὰ σώσει ἐμᾶς ποὺ μελωδικὰ ψάλλουμε· Θεὲ
Λυτρωτή, εἶσαι εὐλογημένος.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Εὐτυχὴς καὶ πλούσιος ὁ τάφος! Διότι, ἀφοῦ δέχτηκε
μέσα του τὸ Δημιουργό, ὁ ὁποῖος φαινόταν νὰ κοιμάται,
ἀποδείχτηκε θησαυρὸς ἀδαπάνητος θείας ζωῆς, γιὰ νὰ
σώσει ἐμᾶς, ποὺ μελωδικὰ ψάλλουμε· Θεὲ Λυτρωτή,
εἶσαι εὐλογημένος.

Δόξα.

Σύμφωνα μὲ τὸ νόμο ποὺ ἰσχύει γιὰ ὅλους τοὺς νεκρούς,
ὁ Χριστὸς, ἢ ζωὴ τῶν ὅλων, δέχεται τὴν κατάθεσή του
στὸν τάφο, τὸν ὁποῖο ἀναδείχνει πηγὴ ἐγέρσεως πρὸς
σωτηρία ἡμῶν ποὺ μελωδικὰ ψάλλουμε· Θεὲ Λυτρωτή,
εἶσαι εὐλογημένος.

Καὶ νῦν.

Μία ἦταν ἡ θεότητα τοῦ Χριστοῦ στὸν ἄδῃ καὶ στὸν
τάφο καὶ στὴν Ἑδέμ, ἀχώριστη ἀπὸ τὴ θεότητα τοῦ
Πατρὸς καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, πρὸς σωτηρία ἡμῶν
ποὺ μελωδικὰ ψάλλουμε· Θεὲ, Λυτρωτή, εἶσαι
εὐλογημένος.

Καταβασία. Ἄφραστον θαῦμα...

ᾠδὴ η´. Ὁ Εἰρμός.

Νὰ βγεῖς ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου μὲ φρίκη, οὐρανέ, καὶ ἄς
σαλευτοῦν τὰ θεμέλια τῆς γῆς· διότι, ἰδοὺ κατατάσσεται
μεταξὺ τῶν νεκρῶν αὐτός, ποὺ κατοικεῖ ψηλὰ στὸν
οὐρανό, καὶ φιλοξενεῖται σ' ἓνα μικρὸ τάφο· αὐτὸν τὰ
παιδιὰ νὰ εὐλογεῖτε, οἱ ἱερεῖς νὰ ἀνυμνεῖτε καὶ ὁ λαὸς νὰ
ὑπερυψώνει εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνες.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Καταστράφηκε ὁ καθαρὸς ναὸς (τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου),
καὶ μαζί του ἀνορθώθηκε ἡ πεσοῦσα σκινητὴ τοῦ Δαβὶδ (ὁ
βασιλικὸς οἶκος του)· διότι ὁ δεῦτερος (πνευματικὸς)
Ἀδὰμ, ὁ Χριστὸς ποὺ κατοικεῖ ψηλὰ στὸν οὐρανό, γιὰ νὰ
σώσει τὸν πρῶτο Ἀδὰμ (ἀπὸ τὴν πτώση του στὴν
ἀμαρτία) κατέβηκε μέχρι τῶν σκοτεινῶν διαμερισμάτων

σωτηριάν ἡμῶν τῶν μελωδούντων·
Λυτρωτά, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Καταβασία. Ἐφραστον θαῦμα...

Ῥδὴ η´. Ὁ Εἰρμός.

Ἐκστηθι φρίττων οὐρανέ, καὶ
σαλευθήτωσαν τὰ θεμέλια τῆς γῆς· ἰδοὺ
γὰρ ἐν νεκροῖς λογίζεται, ὁ ἐν ὑψίστοις
οἰκῶν, καὶ τάφῳ σμικρῷ ξενοδοχεῖται· ὄν
Παῖδες εὐλογεῖτε, Ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς
ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Λέλυται ἄχραντος ναός, τὴν πεπτωκυῖαν
δὲ συνανίστησι σκηνήν· Ἀδάμ γάρ τῷ
προτέρῳ δεύτερος, ὁ ἐν ὑψίστοις οἰκῶν,
κατήλθεν μέχρις Ἄδου ταμείων· ὄν
Παῖδες εὐλογεῖτε, Ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς
ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον
Πνεῦμα, τὸν Κύριον· ὑμνοῦμεν καὶ
ὑπερυψοῦμεν αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Πέπανται τόλμα Μαθητῶν, Ἀριμαθαίας
δὲ ἀριστεύει Ἰωσήφ· νεκρὸν γὰρ καὶ
γυμνὸν θεώμενος, τὸν ἐπὶ πάντων Θεόν,
αἰτεῖται, καὶ κηδεύει κραυγάζων· οἱ
Παῖδες εὐλογεῖτε, Ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς
ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Καὶ νῦν.

ᾠ τῶν θαυμάτων τῶν καινῶν! ὦ
ἀγαθότητος! ὦ ἀφράστου ἀνοχηῆς! ἐκὼν
γὰρ ὑπὸ γῆς σφραγίζεται, ὁ ἐν ὑψίστοις
οἰκῶν, καὶ πλάνος Θεὸς συκοφαντεῖται·
ὄν Παῖδες εὐλογεῖτε, Ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε,
λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν
τὸν Κύριον· ὑμνοῦντες καὶ ὑπερυψοῦντες

τοῦ ἄδη. Αὐτὸν τὰ παιδιὰ νὰ εὐλογεῖτε, οἱ ἱερεῖς ν'
ἀνυμνεῖτε, καὶ ὁ λαὸς νὰ ὑπερδοξάζει εἰς ὅλους τοὺς
αἰῶνες.

Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν
Κύριον· ὑμνοῦμε καὶ ὑπερυψοῦμε αὐτὸν σὲ ὅλους τοὺς
αἰῶνες.

Ἡ τόλμη τῶν μαθητῶν ἔχει παύσει (ἀπὸ φόβο πρὸς τοὺς
Ἰουδαίους). Τότε ὁ Ἰωσήφ, ὁ καταγόμενος ἐξ
Ἀριμαθαίας, παίρνει ἄριστα (διακρίνεται γιὰ τὴν τόλμη
καὶ τὴν ἀφοβία του)· διότι βλέποντας ἐσένα, τὸν Θεὸ ποὺ
κυβερνᾷ τὰ πάντα, νεκρὸ καὶ γυμνὸ (ἐπὶ τοῦ σταυροῦ),
ζητεῖ τὸ σῶμα σου καὶ τὸ κηδεύει. Αὐτὸν τὰ παιδιὰ νὰ
εὐλογεῖτε, οἱ ἱερεῖς ν' ἀνυμνεῖτε καὶ ὁ λαὸς νὰ
ὑπερδοξάζει σὲ ὅλους τοὺς αἰῶνες.

Καὶ νῦν.

ᾠ πόσο καινούργια καὶ παράδοξα θαύματα! ᾠ πόσο
μεγάλῃ ἀγαθότητῃ! Πόσο ἄφραστη ἀνοχή! Γιατί αὐτὸς
ποὺ κατοικεῖ στὰ ὑψηλὰ (στὸν οὐρανὸ), μὲ τὴ θέλησή
του θάβεται καὶ σφραγίζεται μὲ σφραγίδες,
συκοφαντούμενος σὰν λαοπλάνος Θεός! Αὐτὸν τὰ παιδιὰ
νὰ εὐλογοῦν, οἱ ἱερεῖς ν' ἀνυμνοῦν καὶ ὁ λαὸς νὰ
ὑπερδοξάζει σὲ ὅλους τοὺς αἰῶνες.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον·
ὑμνοῦμεν καὶ ὑπερυψοῦμεν αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καταβασία. Ἐκστηθι φρίττων οὐρανέ...

Ὁ Διάκονος· Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτὸς ἐν
ὑμνοῖς τιμῶντες μεγαλύνωμεν.

Ῥδὴ θ´. Ὁ Εἰρμός.

Μὴν κλαῖς γιὰ μένα, Μητέρα, βλέποντας στὸν τάφο
νεκρὸν αὐτὸν ποὺ συνέλαβες στὴ μήτρα σου χωρὶς
σπορὰ ἀνδρική· γιατί θ' ἀναστηθῶ καὶ θὰ δοξαστῶ καί,
ὡς Θεός, θ' ἀνυψώσω σὲ ἄπαιστη δόξα ὅλους ἐκείνους
ποὺ μὲ πίστη καὶ πόθο σὲ δοξάζουν.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὅταν, ἄναρχε Υἱέ μου, γεννῶντας σε κατὰ τρόπο ποὺ
ὑπερβαίνει τὰ κοινὰ μέτρα τῆς φύσεως, ἀπέφυγα τίς
ὠδίνες τῆς γέννας, μακαρίστηκα (ἀπὸ ἀνθρώπους καὶ

αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καταβασία. Ἔκστηθι φρίττων οὐρανέ...

Ὁ Διάκονος: Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ φωτὸς ἐν ὕμνοις τιμῶντες μεγαλύνωμεν.

Ῥδὴ θ'. Ὁ Εἰρμός.

Μὴ ἐποδύρου μου Μῆτερ, καθορῶσα ἐν τάφῳ, ὃν ἐν γαστρὶ ἄνευ σπορᾶς, συνέλαβες Υἱόν· ἀναστήσομαι γὰρ καὶ δοξασθήσομαι, καὶ ὑψώσω ἐν δόξῃ, ἀπαύστως ὡς Θεός, τοὺς ἐν πίστει καὶ πόθῳ σε μεγαλύνοντας.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ἐπὶ τῷ ξένῳ σου τόκῳ, τὰς ὀδύνας φυγοῦσα, ὑπερφυῶς ἐμακαρίστην, ἄναρχε Υἱέ· νῦν δέ σε Θεέ μου, ἄπνουν ὀρῶσα νεκρόν, τῇ ῥομφαίᾳ τῆς λύπης, σπαράττομαι δεινῶς· ἀλλ' ἀνάστηθι, ὅπως μεγαλυνθῆσωμαι.

Δόξα.

Γῆ με καλύπτει ἐκόντα, ἀλλὰ φρίττουσιν Ἄδου, οἱ πυλωροί, ἡμφιεσμένον, βλέποντες στολήν, ἡμαγμένην Μῆτερ, τῆς ἐκδικήσεως· τοὺς ἐχθροὺς ἐν Σταυρῷ γὰρ, πατάξας ὡς Θεός, ἀναστήσομαι αὐθις καὶ μεγαλύνω σε.

Καὶ νῦν.

Ἀγαλλιάσθω ἡ κτίσις· εὐφραινέσθωσαν πάντες οἱ γηγενεῖς· ὁ γὰρ ἐχθρὸς ἐσκόλευται Ἄδης· μετὰ μύρων Γυναῖκες προσυπαντάτωσαν· τὸν Ἀδὰμ σὺν τῇ Εὐᾶ, λυτροῦμαι παγγενῆ· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐξαναστήσομαι.

ἀγγέλους). Τώρα ὁμως, Θεέ μου, βλέποντάς σε νεκρὸ χωρὶς πνοῆς, κατακόπτεται ἡ καρδία μου σκληρὰ ἀπὸ τὸ μαχαίρι τῆς λύπης. Ὅμως ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, γιὰ νὰ πάρω κι ἐγὼ τὴ δόξα μου.

Δόξα.

Τὸ χῶμα τῆς γῆς, Μητέρα μου, μὲ σκεπάζει ὄχι παρὰ τὴ θέλησή μου, ἀλλὰ φρίττουν ἀπὸ τρόμο οἱ φύλακες τοῦ ἄδου (οἱ δαίμονες), βλέποντάς με νὰ εἶμαι ντυμένος τὴ στολὴ τῆς ἐκδικήσεως, βουτηγμένη στὸ μαρτυρικὸ αἷμα μου· διότι, ἀφοῦ, ὡς Θεός, ἐπάταξα τοὺς ἐχθροὺς μου στὸ σταυρό, θ' ἀναστηθῶ πάλι καὶ θὰ σε δοξάσω.

Καὶ νῦν.

Ἄς νιώσει ἀγαλλίαση ἢ κτίση, ἄς εὐφρανθοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς· διότι ὁ ἐχθρὸς ἄδης ἔχει κατὰ κράτος ἠττηθεῖ καὶ ἀπογυμνωθεῖ ἀπὸ τὴ δύναμή του. Ἄς ἐτοιμάσουν οἱ εὐσεβεῖς γυναῖκες τὰ μύρα τους καὶ ἄς ἔλθουν στὸν τάφο νὰ μὲ προῦπαντήσουν. Τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐᾶ, μαζί μὲ τὸ καταγόμενο ἐξ αὐτῶν γένος, λυτρώνω (ἐκ τοῦ θανάτου) καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα (ἀπὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου) θ' ἀναστηθῶ ἐκ τῶν νεκρῶν.

Καταβασία. Μὴ ἐποδύρου μου Μῆτερ...

Μετὰ δὲ τὴν Θ' Ῥδὴν, ἐξερχομένων τῶν ἱερέων καὶ ἱσταμένων πρὸ τοῦ Ἐπιταφίου, θυμιασάντων δὲ κύκλῳ τὸν Ἐπιτάφιον, ψάλλομεν εἰς τρεῖς στάσεις

Καταβασία. Μὴ ἐποδύρου μου Μῆτερ...

Μετὰ δὲ τὴν Θ' Ὁδὴν, ἐξερχομένων τῶν ἱερέων καὶ ἱσταμένων πρὸ τοῦ Ἐπιταφίου, θυμιασάντων δὲ κύκλῳ τὸν Ἐπιτάφιον, ψάλλομεν εἰς τρεῖς στάσεις

ΤΑ ΕΓΚΩΜΙΑ

(Τὰ ἐγκώμια συνήθως δὲν ψάλλονται ὅλα, ἀλλὰ χάριν συντομίας παραλείπονται πολλὰ ἐξ αὐτῶν. Ἐνταῦθα γίνεται πλήρης παράθεσις των).

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

Ἦχος πλ. α'.

Ἦ ζωὴ ἐν τάφῳ, κατετέθης Χριστέ, καὶ Ἀγγέλων στρατιαὶ ἐξεπλήττοντο, συγκατάβασιν δοξάζουσαι τὴν σὴν.

Ἦ ζωὴ πῶς θνήσκεις; πῶς καὶ τάφῳ οἰκεῖς; τοῦ θανάτου τὸ βασίλειον λύεις δέ, καὶ τοῦ Ἄδου τοὺς νεκροὺς ἐξανιστᾷς.

Μεγαλύνομέν σε, Ἰησοῦ Βασιλεῦ, καὶ τιμῶμεν τὴν Ταφὴν καὶ τὰ Πάθη σου· δι' ὧν ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ τῆς φθορᾶς.

Μέτρα γῆς ὁ στήσας, ἐν σμικρῷ κατοικεῖς, Ἰησοῦ παμβασιλεῦ τάφῳ σήμερον, ἐκ μνημάτων τοὺς θανέντας ἀνιστῶν.

Ἰησοῦ Χριστέ μου, Βασιλεῦ τοῦ παντός, τί ζητῶν τοῖς ἐν τῷ Ἄδῃ ἐλήλυθας; ἢ τὸ γένος ἀπολῦσαι τῶν βροτῶν;

Ὁ Δεσπότης πάντων, καθορᾶται νεκρός, καὶ ἐν μνήματι καινῷ κατατίθεται, ὁ κενώσας τὰ μνημεῖα τῶν νεκρῶν.

Ἦ ζωὴ ἐν τάφῳ, κατετέθης Χριστέ, καὶ θανάτῳ σου τὸν θάνατον ὤλεσας, καὶ

ΤΑ ΕΓΚΩΜΙΑ

(Συνήθως δὲν ψάλλονται ὅλα, ἀλλὰ γιὰ συντομία παραλείπονται πολλὰ ἀπ' αὐτά. Ἐδῶ παραθέτονται ὅλα).

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

Ἦχος πλ. α'.

Ἐσύ, Χριστέ, ποὺ εἶσαι ἡ ζωὴ τῶν πάντων, κατατέθηκες σὲ τάφο, καὶ οἱ ἐπουράνιες δυνάμεις γέμιζαν ἀπὸ ἐκπληξῆς, δοξάζουσαι τὴν ἄφατη ταπείνωσι καὶ συγκατάβασή σου.

Ἐσὺ ἡ ζωοπάροχη ἀρχὴ τοῦ κόσμου, μὲ ποῖο τρόπο πεθαίνεις; Πῶς κατοικεῖς σ' ἓνα μικρὸ τάφο; Μὲ τὴν ἄπειρή σου δύναμη ἀφανίζεις τὸ βασίλειο τοῦ θανάτου καὶ ἀνασταίνεις τοὺς νεκροὺς ποὺ κρατοῦνταν δέσμοι στὸν ἄδη.

Σὲ δοξάζουμε, Ἰησοῦ βασιλέα, καὶ τιμοῦμε τὴν ταφὴν καὶ τὰ ἅγια πάθη σου, γιατί μ' αὐτὰ μᾶς λύτρωσες ἀπὸ τὴν τυραννία τῆς φθορᾶς.

Ἐσύ, ποὺ ἔστησες τὰ μέτρα πάνω στὰ ὁποῖα κτίστηκε ἡ γῆ, κατοικεῖς, Ἰησοῦ παμβασιλέα, σὲ ἓνα μικρὸ μνημεῖο, ἀνασταίνοντας μαζί σου τοὺς νεκροὺς ἀπὸ τὰ μνήματα.

Ἰησοῦ Χριστέ μου, ὁ βασιλιάς τοῦ παντός, τί ζητοῦσες ὅταν κατέβηκες στὸν ἄδη; Ἦ μήπως γιὰ νὰ ἐλευθερώσεις τὸ γένος τῶν θνητῶν;

Ὁ Δεσπότης ὅλων θεωρεῖται νεκρός, κείμενος σ' ἓναν καινούργιο τάφο, αὐτὸς ποὺ ἄδειασε (μὲ τὴν ἀνάστασή του) τὰ μνημεῖα τῶν νεκρῶν.

Ἐσύ, Χριστέ, ποὺ εἶσαι ἡ ζωὴ τῶν πάντων, κατατέθηκες σὲ τάφο καὶ μὲ τὸ θάνατό σου ἀφάνισες τὸ θάνατο καὶ

ἐπήγασας τῷ Κόσμῳ τὴν ζωὴν.

Μετὰ τῶν κακούργων, ὡς κακούργος
Χριστέ, ἐλογίσθης δικαίων ἡμᾶς ἅπαντας,
κακουργίας τοῦ ἀρχαίου πτερνιστοῦ.

Ὁ ὠραῖος κάλλει, παρὰ πάντας βροτούς,
ὡς ἀνείδεος νεκρὸς καταφαίνεται, ὁ τὴν
φύσιν ὠραῖσας τοῦ παντός.

Ἄδης πῶς ὑποίσει, Σῶτερ παρουσίαν τὴν
σὴν, καὶ μὴ θάπττον συνθλασθεῖη
σκοτούμενος, ἀστραπῆς φωτός σου αἴγλη
ἐκτυφλωθεῖς;

Ἰησοῦ γλυκύ μοι, καὶ σωτήριον φῶς,
τάφῳ πῶς ἐν σκοτεινῷ, κατακέκρυψαι; ὦ
ἀφάτου, καὶ ἀρρήτου ἀνοχῆς!

Ἀπορεῖ καὶ φύσις, νοερὰ καὶ πληθὺς, ἡ
ἀσώματος Χριστέ τὸ μυστήριον, τῆς
ἀφράστου καὶ ἀρρήτου σου ταφῆς.

Ὡ θαυμάτων ξένων! ὦ πραγμάτων
καινῶν! ὁ πνοῆς μοι χορηγὸς ἄπνους
φέρεται, κηδεύομενος χερσὶ τοῦ Ἰωσήφ.

Καὶ ἐν τάφῳ ἔδυσ, καὶ τῶν κόλπων
Χριστέ, τῶν πατρῶων οὐδαμῶς
ἀπεφοίτησας· τοῦτο ξένον καὶ παράδοξον
ὁμοῦ.

Ἀληθὴς καὶ πόλου, καὶ τῆς γῆς Βασιλεὺς,
εἰ καὶ τάφῳ σμικροτάτῳ συγκέκλεισαι,
ἐπεγνώσθης πάση κτίσει Ἰησοῦ.

Σοῦ τεθέντος τάφῳ, πλαστουργέτα
Χριστέ, τὰ τοῦ Ἄδου ἐσαλεύθη θεμέλια,
καὶ μνημεῖα ἠνεφύθη τῶν βροτῶν.

Ὁ τὴν γῆν κατέχων, τῆ δρακὶ νεκρωθεῖς,
σαρκικῶς ὑπὸ τῆς γῆς νῦν συνέχεται, τοὺς
νεκροὺς λυτρῶν τῆς Ἄδου συνοχῆς.

Ἐκ φθορᾶς ἀνέβης, ἡ ζωὴ μου Σωτήρ,
σοῦ θανόντος καὶ νεκροῖς
προσφοιτήσαντος, καὶ συνθλάσαντος τοῦ
Ἄδου τοὺς μοχλοὺς.

ἔγινες γὰρ τὸν κόσμον πηγὴ ἄφθαρτης ζωῆς.

Μαζὶ μὲ τοὺς κακούργους συγκαταλέχθηκες καὶ σύ,
Χριστέ, δικαίωνοντας (συγχωρώντας) ὅλους ἐμᾶς ἀπὸ
τὴν κακουργία τοῦ ἀρχαίου ἀπατεῶνα (τοῦ διαβόλου,
ποὺ ἐλάκτισε τοὺς πρωτόπλαστους μὲ τὴν παρακοή).

Αὐτός, ποὺ ὑπερβαίνει σὲ ὁμορφίᾳ ὅλους τοὺς
ἀνθρώπους, φαίνεται τώρα νεκρὸς μὲ ἄσχημη μορφή, ὁ
Θεὸς ποὺ στόλισε τὰ πάντα μὲ τόση ὁμορφιά.

Ὁ ἄδης πῶς θὰ ὑποφέρει, Σωτήρα μου, τὴ δική σου
παρουσία καὶ δὲ θὰ συντριβεῖ γρήγορα σκοτεινιασμένος
καὶ τυφλὸς ἀπὸ τὴ φωτεινὴ αἴγλη τῆς ἀστραπῆς τῆς θείας
σου ἐνέργειας;

Ἰησοῦ, ποὺ εἶσαι τὸ γλυκὸ καὶ σωτήριο φῶς μου, πῶς
εἶσαι τώρα κρυμμένος σὲ τάφο σκοτεινῷ; Ὡ πόσο ἄφατη
κι ἀνεκφραστή εἶναι ἡ ἀνοχὴ σου γιὰ μᾶς!

Ἀποροῦν ἡ νοερὰ φύση καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀσωμάτων
Δυνάμεων, Χριστέ, τὸ μυστήριον τῆς ἄφραστης καὶ
ἄρρητης θείας σου ταφῆς.

Ὡ θαύματα ξένα καὶ παράδοξα! Ὡ πράγματα καινοφανῆ
καὶ πρωτόγνωρα! Αὐτὸς ποὺ μοῦ ἔδωσε τὴν πνοή, τώρα
εἶναι ὁ ἴδιος χωρὶς πνοή, κηδεύομενος ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ
Ἰωσήφ.

Καὶ στὸ μνήμα μπῆκες καὶ τῶν πατρικῶν σου κόλπων
ποτὲ δὲν ἀποχωρίστηκες, Χριστέ. Αὐτὸ εἶναι ἀληθινὰ
ξένο καὶ παράδοξο μαζί.

Ἰησοῦ, σ' ὀλόκληρη τὴν κτίση φανερώθηκες ἀληθινὸς
βασιλιάς καὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, παρὰ τὸ ὅτι ἔχεις
κλειστεῖ σὲ ἓνα μικρότατο μνημεῖο.

Ὅταν ἐσύ, πλαστουργέ Χριστέ, τέθηκες στὸν τάφο, τὰ
θεμέλια τοῦ ἄδου σαλεύτηκαν καὶ ἀνοίχτηκαν τὰ μνημεῖα
τῶν νεκρῶν.

Αὐτὸς ποὺ περικλείει τὴ γῆ στὴν παλάμη του, ἀφοῦ
νεκρώθηκε κατὰ τὴ σάρκα του (τὸ σῶμα του) κρατεῖται
κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, λυτρώνοντας τοὺς νεκροὺς ἀπὸ τὴν
κράτηση τοῦ ἄδου.

Ἡ ζωὴ μου ἀνέβηκε (ἀπαλλάχθηκε) ἀπὸ τὴ φθορά,
Σωτήρ, ὅταν ἐσύ ἀπέθανες καὶ ἐπισκέφθηκες τοὺς
νεκροὺς, συντρίψας τοῦ ἄδου τοὺς μοχλοὺς.

Ὡς φωτὸς λυχνία, νῦν ἡ σὰρξ τοῦ Θεοῦ,
ὕπὸ γῆν ὡς ὑπὸ μόνιον κρύπτεται, καὶ
διώκει τὸν ἐν Ἄδῃ σκοτασμόν.

Νοερῶν συντρέχει, στρατιῶν ἢ πληθῦς,
Ἰωσήφ καὶ Νικοδήμω συστεῖλαί σε, τὸν
ἀχώρητον ἐν μνήματι σμικρῷ.

Νεκρωθεὶς βουλήσει, καὶ τεθεὶς ὑπὸ γῆν,
ζωοβρῦτα Ἰησοῦ μου ἐζώσας,
νεκρωθέντα παραβάσει με πικρᾶ.

Ἥλλοιοῦτο πᾶσα, κτίσις πάθει τῷ σῶ·
πάντα γὰρ σοι Λόγε συνεπάσχον, συνοχέα
σε γινώσκοντα παντός.

Τῆς ζωῆς τὴν πέτραν, ἐν κοιλίᾳ λαβών,
Ἄδης ὁ παμφάγος ἐξήμεσεν, ἐξ αἰῶνος
οὐς κατέπιε νεκρούς.

Ἐν καινῷ μνημείῳ, κατετέθης Χριστέ, καὶ
τὴν φύσιν τῶν βροτῶν ἀνεκαίνισας,
ἀναστάς θεοπρεπῶς ἐκ τῶν νεκρῶν.

Ἐπὶ γῆς κατήλθες, ἵνα σώσης Ἀδάμ· καὶ
ἐν γῆ μὴ εὐρηκῶς τοῦτον Δέσποτα, μέχρις
Ἄδου κατελήλυθας ζητῶν.

Συγκλονεῖται φόβῳ, πᾶσα Λόγε ἡ γῆ, καὶ
Φωσφόρος τὰς ἀκτῖνας ἀπέκρυσσε, τοῦ
μεγίστου γῆ κρυβέντος σου φωτός.

Ὡς βροτὸς μὲν θνήσκεις, ἐκουσίως
Σωτήρ, ὡς Θεὸς δὲ τοὺς θνητοὺς
ἐξανέστησας, ἐκ μνημάτων καὶ βυθοῦ
ἀμαρτιῶν.

Δακρυρρόους θρήνους, ἐπὶ σὲ ἡ Ἄγνή,
μητρικῶς ὧ Ἰησοῦ ἐπιρραίνουσα, ἀνεβόα·
Πῶς κηδεύσω σε Υἱέ;

Ὡσπερ σίτου κόκκος, ὑποδὺς κόλπους
γῆς, τὸν πολύχουν ἀποδέδωκας ἄσταχυν,
ἀναστήσας τοὺς βροτοὺς τοὺς ἐξ Ἀδάμ.

Ἐπὶ γῆν ἐκρύβης, ὡσπερ ἥλιος νῦν, καὶ

Σὰν λυχνία φωτὸς ἢ σάρκα (τὸ σῶμα) τοῦ Χριστοῦ
τοποθετεῖται τώρα κάτω ἀπὸ τὸ μόνιον (κάδο ποὺ μετροῦν
τὰ σιτηρὰ), κι ἀφανίζει τὰ σκοτάδια τῶν νεκρῶν στὸν
Ἄδη.

Τὸ πλῆθος τῶν νοερῶν στρατιῶν (οἱ ἀγγέλοι) τρέχει μὲ
τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ Νικόδημο νὰ σὲ βάλουν, τὸν ἀχώρητο,
σ' ἓνα μνήμα μικρό.

Νεκρωθεὶς μὲ τὴ θέλησή σου καὶ τεθεὶς κάτω ἀπὸ τὴ γῆ
(στὸ μνήμα), ἐσύ, Σωτήρ μου, ποὺ ἀναβλύζεις ζωὴ, σ'
ἐμένα ποὺ νεκρώθηκα μὲ τὴν παράβασή μου, ἐνέσταξες
νάματα ζωῆς.

Μὲ τὸ πάθος σου, Λόγε, ὀλόκληρη ἢ κτίση ἀλλοιῶνετο
(ἄλλαζε ὄψη) καὶ ὅλα ἔπασχαν μαζί σου,
ἀναγνωρίζοντάς σε συνοχέα τοῦ παντός (αὐτὸν ποὺ
συγκρατεῖ καὶ συνέχει τὰ πάντα).

Ὁ παμφάγος ἄδης, ὅταν δέχτηκε στὴν κοιλία του τὴν
πέτρα τῆς ζωῆς (τὸν Χριστὸ), ἐξέρασε ὅλους ὄσους
κατάπιε ἀπὸ παλαιά.

Σὲ καινούργιο τάφο κατατέθηκες, Χριστέ, καὶ τὴ φύση
τῶν θνητῶν ἀνεκαίνισες, ἀφοῦ ἀναστήθηκες ἐκ τῶν
νεκρῶν θεοπρεπῶς.

Κατέβηκες στὴ γῆ, Κύριε, γιὰ νὰ σώσεις τὸν Ἀδάμ, καὶ
ἐπειδὴ δὲν τὸν βρήκες ἐκεῖ, κατήλθες μέχρι τὸ σκοτεινὸ
βασιλεῖο τοῦ Ἄδη, ἀναζητώντας αὐτόν.

Ὀλόκληρη ἡ γῆ συγκλονιζόταν ἀπὸ φόβο, Λόγε, καὶ ὁ
ἥλιος τὶς ἀκτῖνες του ἀπέκρυσσε, μιᾶς καὶ τὸ μέγιστό σου
φῶς κρύφτηκε κάτω ἀπὸ τὴ γῆ (τὸν τάφο).

Ὡς ἄνθρωπος μὲν ἐκούσια πεθαίνεις, Σωτήρ, ὡς Θεὸς
ὅμως ἀνέστησες τοὺς θνητοὺς ἀπὸ τὰ μνήματα καὶ ἀπὸ
τὸ βάθος τῶν ἀμαρτημάτων τους.

Ἡ ἄγνή Μητέρα σου, ὧ Ἰησοῦ, σὲ ράντιζε μὲ θρήνους
γεμάτους ἀπὸ δάκρυα, βοώντας· πῶς θὰ μπορέσω, Υἱέ
μου, νὰ σὲ κηδεύσω;

Ὅπως ὁ κόκκος τοῦ σίτου θάβεται στοὺς κόλπους τῆς
γῆς (γιὰ νὰ βλαστήσει μετὰ), ἔτσι κι ἐσύ, ἐνταφιασθεὶς,
ἀπέδωσες πλουσιότατο στάχυν, ἀναστήσας ὅλους τοὺς
βροτοὺς τοὺς ἐξ Ἀδάμ.

Κρύφτηκες κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, Σωτήρ, ὅπως κρύβεται ὁ
ἥλιος, καὶ ἔχεις καλυφθεῖ τώρα ἀπὸ τὴ νύχτα τοῦ

νυκτὶ τῆ τοῦ θανάτου κεκάλυψαι· ἀλλ' ἀνάτειλον φαιδρότερον Σωτήρ.

Ὡς ἡλίου δίσκον, ἢ σελήνη Σωτήρ, ἀποκρύπτει, καὶ σὲ τάφος νῦν ἔκρυσεν, ἐκλιπόντα τοῦ θανάτου σαρκικῶς.

Ἡ ζωὴ θανάτου, γευσαμένη Χριστός, ἐκ θανάτου τοὺς βροτοὺς ἠλευθέρωσε, καὶ τοῖς πᾶσι νῦν δωρεῖται τὴν ζωὴν.

Νεκρωθέντα πάλαι, τὸν Ἀδάμ φθονερῶς, ἐπανάγεις πρὸς ζωὴν τῆ νεκρώσει σου, νέος Σῶτερ ἐν σαρκὶ φανείς Ἀδάμ.

Νοεραὶ σε τάξεις, ἠπλωμένον νεκρόν, καθορῶσαι δι' ἡμᾶς ἐξεπλήττοντο, καλυπτόμεναι ταῖς πτέρυξι Σωτήρ.

Καθελὼν σε Λόγε, ἀπὸ ξύλου νεκρόν, ἐν μνημεῖῳ Ἰωσήφ νῦν κατέθετο· Ἀλλ' ἀνάστα σῶζων πάντας ὡς Θεός.

Τῶν Ἀγγέλων Σῶτερ, χαρμονὴ πεφυκῶς, νῦν καὶ λύπης τούτοις γέγονας αἴτιος, καθορώμενος σαρκὶ ἄπνους νεκρός.

Ἵψωθεις ἐν ξύλῳ, καὶ τοὺς ζώντας βροτούς, συνυποῖς· ὑπὸ τὴν γῆν δὲ γενόμενος, τοὺς κειμένους δ' ὑπ' αὐτὴν ἐξανιστᾶς.

Ὡσπερ λέων Σῶτερ, ἀφυπνώσας σαρκί, ὡς τις σκύμνος ὁ νεκρὸς ἐξανίστασαι, ἀποθέμενος τὸ γῆρας τῆς σαρκός.

Τὴν πλευρὰν ἐνύγης, ὁ πλευρὰν εἰληφῶς, τοῦ Ἀδάμ ἐξ ἧς τὴν Εὐὰν διέπλασας, καὶ ἐξέβλυσας κρουνοὺς καθαρτικούς.

Ἐν κρυπτῷ μὲν πάλαι, θύεται ὁ Ἄμνός· σὺ δ' ὑπαίθριος τυθεὶς ἀνεξίκακε, πᾶσαν κτίσιν ἀπεκάθηρας Σωτήρ.

Τίς ἐξεῖποι τρόπον, φρικτὸν ὄντως καινόν; ὁ δεσπότης γὰρ τῆς Κτίσεως σήμερον, πάθος δέχεται, καὶ θνήσκει δι' ἡμᾶς.

θανάτου· ὅμως ἀνάτειλε λαμπρότερα διὰ τῆς ἀναστάσεώς σου.

Ὅπως ἢ σελήνη ἀποκρύπτει τὸ δίσκο τοῦ ἡλίου (ὅταν συμβαίνει ἔκλειψη), ἔτσι καὶ Σένα ἔκρυσεν τώρα ὁ τάφος καὶ ἔπαθεσ σωματικὴ ἔκλειψη διὰ τοῦ θανάτου σου.

Ὁ Χριστός, ποὺ εἶναι ἡ ζωὴ, ἀφοῦ γεύτηκε τὸ θάνατο, ἔλευθέρωσε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὸ θάνατο καὶ δώρησε σὲ ὅλους τὴ ζωὴ.

Τὸν Ἀδάμ, ποὺ παλαιὰ νεκρώθηκε ἀπὸ φθόνο (τοῦ διαβόλου), ἐπαναφέρεις στὴ ζωὴ μετὰ τὴν νεκρώσή σου, Σωτήρ, ἀφοῦ φανερώθηκες στὴ σάρκα σου νέος ἐξ οὐρανοῦ Ἀδάμ.

Οἱ νοερὲς τάξεις τῶν ἀγγέλων, βλέποντάς σε ξαπλωμένο νεκρὸ γιὰ τὴ σωτηρία μας, γέμιζαν ἀπὸ ἐκπληξη, καλυπτόμενες μετὰ τὴν φτεροῦγες τους, Σωτήρ.

Ἀφοῦ σὲ κατέβασε ἀπὸ τὸ ξύλο νεκρὸ, Λόγε, ὁ Ἰωσήφ σὲ κατέθεσε τώρα σὲ μνημεῖο. Ἀλλ' ἀνάστα καὶ σῶσε ὅλους ὡς Θεός.

Σωτήρα μου, ἐσὺ ποὺ εἶσαι τῶν Ἀγγέλων ἡ χαρὰ, τώρα ἔγινες αἰτία λύπης γι' αὐτούς, ποὺ σὲ βλέπουν νεκρὸ στὴ σάρκα σου, χωρὶς πνοή.

Μετὰ τὴν ἀνύψωσή σου στὸ ξύλο, συνανύψωσες καὶ τοὺς ζῶντες βροτούς (ἀνθρώπους). Καὶ μετὰ τὴν κατάθεσή σου κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, ἀνέστησες ὅσους ἦταν θαμμένοι σ' αὐτήν.

Ἀφοῦ κοιμήθηκες σωματικά, Σωτήρ, ὅπως κοιμᾶται ὁ λέων, σὰν μικρὸ λιοντάρι ἐγείρεσαι ἐσὺ ὁ νεκρὸς, ἀπορρίπτοντας τὴ γηρασμένη σάρκα σου (τὸ παθητὸ τῆς φύσεως).

Τρυπήθηκες τὴν πλευρὰ ἐσύ, ὁ ὁποῖος πῆρες τὴν πλευρὰ τοῦ Ἀδάμ καὶ ἐξ αὐτῆς διαμόρφωσες τὴν Εὐὰ, καὶ ἀνέβλυσες (ἀπὸ τὴν τρυπηθεῖσα πλευρὰ σου), νάματα καθαρτικὰ ἀμαρτιῶν.

Παλαιὰ μὲν ὁ πασχάλιος ἄμνος θυσιαζόταν στὰ κρυφά· ἐσὺ ὅμως, ἀνεξίκακε Σωτήρ, θυσιασθεὶς σὲ χῶρο ἀνοικτό, καθάρισες ὁλόκληρη τὴν κτίση ἀπὸ τὴν ἀσχήμια τῆς φθορᾶς.

Ποῖός μπορεῖ νὰ περιγράψει τὴ φρικτὴ καὶ πράγματι καινοφανὴ συμπεριφορά; Αὐτὸς ποὺ κυριαρχεῖ στὴν

Ὁ ζωῆς ταμίας, πῶς ὀράται νεκρός;
ἐκπληττόμενοι οἱ ἄγγελοι ἔκραζον· πῶς
δ' ἐν μνήματι συγκλείεται Θεός;

Λογχοτύκτου Σῶτερ, ἐκ πλευρᾶς σου
ζωὴν, τῇ ζωῇ τῇ ἐκ ζωῆς ἐξωσάση με,
ἐπιστάξεις καὶ ζωοῖς με σὺν αὐτῇ.

Ἀπλωθεὶς ἐν ξύλῳ, συνηγάγω βροτούς·
τὴν πλευράν σου δὲ νυγείς τὴν
ζωήρρητον, πᾶσιν ἄφεςιν πηγάξεις Ἰησοῦ.

Ὁ εὐσχήμων Σῶτερ, σχηματίζει φρικτῶς,
καὶ κηδεύει ὡς νεκρὸν εὐσχημόνως σε,
καὶ θαμβεῖται σου τὸ σχῆμα τὸ φρικτόν.

Ἵπὸ γῆν βουλήσει, κατελθὼν ὡς θνητός,
ἐπανάγεις ἀπὸ γῆς πρὸς οὐράνια, τοὺς
ἐκεῖθεν πεπτωκότας Ἰησοῦ.

Κἂν νεκρὸς ὠράθης, ἀλλὰ ζῶν ὡς Θεός,
ἐπανάγεις ἀπὸ γῆς πρὸς οὐράνια, τοὺς
ἐκεῖθεν πεπτωκότας Ἰησοῦ.

Κἂν νεκρὸς ὠράθης, ἀλλὰ ζῶν ὡς Θεός,
νεκρωθέντας τοὺς βροτούς ἀνεζώωσας,
τὸν ἐμὸν ἀπονεκρώσας νεκρωτήν.

Ὡ χαρᾶς ἐκείνης! ὦ πολλῆς ἡδονῆς! ἧς
περ τοὺς ἐν Ἄδι πεπλήρωκας, ἐν πυθμέσι
φῶς ἀστράψας ζοφεροῖς.

Προσκυνῶ τὸ Πάθος, ἀνυμνῶ τὴν Ταφὴν,
μεγαλύνω σου τὸ κράτος Φιλάνθρωπε, δι'
ὧν λέλυμαι παθῶν φθοροποιῶν.

Κατὰ σοῦ ρομφαία, ἐστιλβοῦτο Χριστέ,
καὶ ρομφαία ἰσχυροῦ μὲν ἀμβλύνεται, καὶ
ρομφαία δὲ τροποῦται τῆς Ἐδέμ.

Ἡ Ἀμνὰς τὸν Ἄρνα, βλέπουσα ἐν σφαγῇ,
ταῖς αἰκίσιν βαλλομένη ἠλάλαζε,
συγκινοῦσα καὶ τὸ ποιμνιον βοᾶν.

κτίση σήμερα δέχεται τὸ πάθος καὶ πεθαίνει γιὰ μᾶς (γιὰ
τὴ σωτηρία μας).

Αὐτὸς ποὺ κατέχει καὶ χειρίζεται τὴ ζωὴ πῶς
παρουσιάζεται τώρα νεκρός; Ἐκραζαν οἱ ἄγγελοι
ἐκπληττόμενοι· πῶς περιορίζεται σὲ μνήμα ὁ Θεός;

Ἀπὸ τὴν πλευρά σου, Σωτήρ μου, ποὺ τρυπήθηκε ἀπὸ τὴ
λόγχη, ἐπιστάξεις ζωὴν στὴ Ζωὴ (τὴν Εὐά), ποὺ μὲ
ἐξόρισε ἀπὸ τὴ ζωὴ (τοῦ Παραδείσου διὰ τῆς παρακοῆς
της), καὶ μὲ ζωογονεῖς μαζί της.

Ὅταν ἀπλώθηκες στὸ ξύλο (τὸ σταυρὸ), μάξιμες κοντά
σου τοὺς ἀνθρώπους· ὅταν δὲ τρυπήθηκες τὴ ζωήρρητη
πλευρά σου, πηγάξεις σὲ ὅλους ἄφεςιν ἁμαρτημάτων,
Ἰησοῦ.

Ὁ εὐσχήμων (Ἰωσήφ), Σωτήρ μου, μὲ δέος ἐτοιμάζει τὸ
νεκρὸ σῶμα σου καὶ σὲ κηδεύει εὐλαβῶς, μένοντας
ἐκθαμβος ἀπὸ τὴ μορφὴ σου, ποὺ ἐμπνέει θάμβος ἱερό.

Κατελθὼν μὲ τὴ βούλησή σου κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, ὡς
θνητός, ἐπαναφέρεις ἀπὸ τὴ γῆ στὰ οὐράνια, ἐκείνους
ποὺ ἐξέπεσαν ἀπὸ ἐκεῖ, Ἰησοῦ.

Ἄν καὶ ἐθεάθης νεκρός, ὅμως, ὡς ζῶν ἀληθινὸς Θεός,
ἐπαναφέρεις ἀπὸ τὴ γῆ πρὸς τὸν οὐρανὸ, στὴ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ, ἐκείνους, Ἰησοῦ, ποὺ ἀπὸ ἐκεῖ εἶχαν ἐκπέσει.

Ἄν καὶ ἐθεάθης νεκρός, ὅμως, ὡς ζῶν ἀληθινὸς Θεός,
ἀναζωογόνησες τοὺς βροτούς ποὺ νεκρώθηκαν (διὰ τῆς
παρακοῆς), νεκρώνοντας συγχρόνως καὶ αὐτόν, ποὺ μὲ
νέκρωσε (τὸ διάβολο).

Ὡ τῆς χαρᾶς ἐκείνης! Ὡ τῆς μεγάλης ἡδονῆς! Μὲ τίς
ὁποῖες γέμισες τοὺς ἐν τῷ Ἄδι νεκρούς, ἀστράφτοντας
φῶς στὰ ζοφερά ἔγκατα τῆς γῆς (ἄδι).

Προσκυνῶ τὸ πάθος, ἀνυμνῶ τὴν ταφή, δοξάζων σου τὴ
δύναμη, φιλάνθρωπε, διὰ τῶν ὁποίων ἀπαλλάχτηκα ἀπὸ
τὰ πάθη τὰ φθοροποιά.

Ἐναντίον σου, Χριστέ, ἀκονιζόταν ἡ ρομφαία (ἡ σπάθη
τῶν σταυρωτῶν) καὶ ταυτόχρονα ἡ ρομφαία τοῦ ἰσχυροῦ
(διαβόλου) ἀμβλύνεται, καὶ νικᾶται ἡ ρομφαία (τοῦ
ἀγγέλου), ποὺ φύλαγε τὴν πύλη τῆς Ἐδέμ.

Βλέπουσα ἡ ἀμνάδα (ἡ Θεοτόκος) τὸ ἄρνιο της (τὸν
Χριστὸ) νὰ ὀδηγεῖται σὲ σφαγὴ, πληττομένη ἀπὸ τὰ
καρφιὰ τῆς λύπης θρηνοῦσε γοερῶς, παρακινούσα καὶ τὸ

Κὰν ἐνθάπτη τάφω, κὰν εἰς Ἄδου μολῆς, ἀλλὰ Σῶτερ καὶ τοὺς τάφους ἐκένωσας, καὶ τὸν Ἄδην ἀπεγύμνωσας Χριστέ.

Ἐκουσίως Σῶτερ, κατελθὼν ὑπὸ γῆν, νεκρωθέντας τοὺς βροτοὺς ἀνεζώωσας, καὶ ἀνήγαγες ἐν δόξῃ πατρικῇ.

Τῆς Τριάδος ὁ εἷς, ἐν σαρκὶ δι' ἡμᾶς, ἐπονείδιστον ὑπέμεινε θάνατον· φρίττει ἥλιος, καὶ τρέμει δὲ ἡ γῆ.

Ὡς πικρᾶς ἐκ κρήνης, τῆς Ἰούδα φυλῆς, οἱ ἀπόγονοι ἐν λάκκῳ κατέθεντο, τὸν τροφέα μανναδότην Ἰησοῦν.

Ὁ Κριτὴς ὡς κριτὸς, πρὸ Πιλάτου κριτοῦ, καὶ παρίστατο καὶ θάνατον ἄδικον, κατεκρίθη διὰ ξύλου σταυρικοῦ.

Ἀλαζῶν Ἰσραὴλ, μαιφόνε λαέ, τί παθὼν τὸν Βαραββᾶν ἠλευθέρωσας; τὸν Σωτῆρα δὲ παρέδωκας Σταυρῷ;

Ὁ χειρὶ σου πλάσας, τὸν Ἀδὰμ ἐκ τῆς γῆς, δι' αὐτὸν τῇ φύσει γέγονας ἄνθρωπος, καὶ ἐσταύρωσαι βουλήματι τῷ σῶ.

Ἐπακούσας Λόγε, τῷ ἰδίῳ Πατρὶ, μέχρις Ἄδου τοῦ δεινοῦ καταβέβηκας, καὶ ἀνέστησας τὸ γένος τῶν βροτῶν.

Οἴμοι φῶς τοῦ Κόσμου! οἴμοι φῶς τὸ ἐμόν! Ἰησοῦ μου ποθεινότατε ἔκραζεν, ἡ Παρθένος θρηνηδοῦσα γοερῶς.

Φθονουργέ, φονουργέ, καὶ ἀλάστορ λαέ, κὰν σινδόνας καὶ αὐτὸ τὸ σουδάριον, αἰσχύνθητι, ἀναστάντος τοῦ Χριστοῦ.

Δεῦρο δὴ μιარέ, φονευτὰ μαθητά, καὶ τὸν τρόπον τῆς κακίας σου δεῖξόν μοι, δι' ὃν γέγονας προδότης τοῦ Χριστοῦ.

ποίμνιο (τοὺς πιστοὺς) νὰ φωνάζει καὶ αὐτό.

Εἶτε θάβησαι στὸν τάφο, εἶτε πορεύεσαι στὸν ἄδη, Χριστέ, ἕνα εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι καὶ τοὺς τάφους ἄδειασες (ἀπὸ τοὺς νεκροὺς) καὶ τὸν ἄδη ἀπεγύμνωσες ἀπὸ τὴ δύναμή του.

Ἀφοῦ κατῆλθες ἐκουσίως κάτω ἀπὸ τὴ γῆ (στὸ μνήμα), ξανάδωσες ζωὴ στοὺς ἀνθρώπους ποὺ νεκρώθηκαν, καὶ τοὺς ἀνύψωσες στὴ δόξα τοῦ Πατρὸς.

Ὁ ἕνας τῆς Τριάδος (ὁ Λόγος) ὑπέμεινε γιὰ μᾶς στὴ σάρκα του θάνατον ἐπονείδιστο· φρίττει γι' αὐτὸ ὁ ἥλιος καὶ τρέμει ἡ γῆ.

Σὰν ἀπὸ κρήνη πικρὴ, τὴ φυλὴ τοῦ Ἰούδα, οἱ ἀπόγονοί της στὸ μνήμα κατέθεσαν ἐκεῖνον, ποὺ τοὺς ἔδωσε τροφή τὸ μάννα στὴν ἔρημο.

Ὁ Κριτὴς τοῦ παντὸς (ὁ Χριστὸς) ὡς ὑπόδικος μπροστὰ στὸν κριτὴ (δικαστὴ) Πιλάτο στεκόταν καὶ ἄδικα κατακρίθηκε σὲ θάνατο σταυρικό.

Λαὲ τοῦ Ἰσραὴλ, φονικὲ καὶ ὑπερήφανε, τί σ' ἐπίασε νὰ ἐλευθερώσεις τὸν Βαραββᾶ, τὸ δὲ Σωτῆρα νὰ παραδώσεις στὸ σταυρό;

Ἐσύ, ποὺ μὲ τὸ χέρι σου ἐπλασες τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ τὸ χῶμα, γιὰ χάρις του προσέλαβες τὴ φύση τοῦ ἀνθρώπου καὶ θεληματικὰ σταυρώθηκες.

Λόγε τοῦ Θεοῦ, ὑπακούοντας στὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς, κατέβης μέχρι τὸ φοβερὸ ἄδη, καὶ ἀνέστησες τὸ ἐκεῖ γένος τῶν βροτῶν (ἀνθρώπων).

Ἀλίμονό μου, φῶς τοῦ κόσμου! Ἀλίμονό μου, φῶς τὸ δικό μου! Ποθεινότατέ μου Ἰησοῦ, ἡ Παρθένος ἔκραζε, θρηνηδοῦσα γοερῶς.

Φθονερέ, φονικὲ καὶ ἀσεβέστατε λαέ, ἂν μὴ τί ἄλλο νὰ ντραπεῖς τὰ σεντόνια καὶ αὐτὸ τὸ σουδάριο (νεκρικὸ κεφαλόδεσμο) τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἀναστήθηκε ἐκ τῶν νεκρῶν (Αὐτά, βρεθέντα ἄθικτα στὸ μνήμα, ἀπέδειξαν περὶ τράνα τὴν ἀνάστασι, τὴν ὁποία ὅμως πεισματικὰ ἀρνήθηκαν ἐκεῖνοι).

Ἐλα λοιπόν, ἀκάθαρτε καὶ φονευτὴ μαθητῆ, νὰ μοῦ δείξεις τὴν αἰτία τῆς κακίας σου, γιὰ τὴν ὁποία ἔγινες προδότης τοῦ Χριστοῦ.

Ὡς φιλόπρωπος τις, ὑποκρίνη μωρέ, καὶ τυφλὲ πανωλεθρότατε ἄσπονδε, ὁ τὸ μύρον πεπρακὼς διὰ τιμῆς.

Οὐρανίου μύρου, ποίαν ἔσχες τιμὴν; τοῦ τιμίου τί ἐδέξω ἀντάξιον; λύσσαν εὗρες καταρώτατε Σατάν.

Εἰ φιλόπτωχος εἶ, καὶ τὸ μύρον λυπῆ, κενουμένου εἰς ψυχῆς ἰλαστήριον, πῶς χρυσῶ ἀπεμπολεῖς τὸν Φωταυγῆ;

Ὡ Θεὲ καὶ Λόγε, ὃ χαρὰ ἡ ἐμή, πῶς ἐνέγκω σου ταφὴν τὴν τριήμερον; νῦν σπαράττομαι τὰ σπλάγχνα μητρικῶς.

Τίς μοι δώσει ὕδωρ, καὶ δακρῶν πηγᾶς, ἢ Θεόνυμφος Παρθένος ἐκραύγαζεν, ἵνα κλαύσω τὸν γλυκύν μου Ἰησοῦν;

Ὡ βουνοὶ καὶ νάπαι, καὶ ἀνθρώπων πληθὺς, κλαύσατε καὶ πάντα θρηνήσατε, σὺν ἐμοὶ τῇ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Μητρί.

Πότε ἴδω Σῶτερ, σὲ τὸ ἄχρονον φῶς, τὴν χαρὰν καὶ ἡδονὴν τῆς καρδίας μου; ἢ Παρθένος ἀνεβόα γοερῶς.

Κὰν ὡς πέτρα Σῶτερ, ἢ ἀκρότομος σύ, κατεδέξω τὴν τομὴν, ἀλλ' ἐπήγασας, ζῶν τὸ ρεῖθρον, ὡς πηγὴ ὦν τῆς ζωῆς.

Ὡς ἐκ κρήνης μιᾶς, τὸν διπλοῦν ποταμόν, τῆς πλευρᾶς σου προχεοῦσης ἀρδόμενοι, τὴν ἀθάνατον καρπούμεθα ζωὴν.

Θέλων ὄφθης Λόγε, ἐν τῷ τάφῳ νεκρός, ἀλλὰ ζῆς, καὶ τοὺς βροτοὺς ὡς προεῖρηκας, ἀναστάσει σου Σωτήρ μου ἐγερεῖς.

Δόξα. Τριαδικόν.

Ἀνυμνοῦμεν Λόγε, σὲ τὸν πάντων Θεόν, σὺν Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, καὶ δοξάζομεν τὴν θεῖαν σου Ταφὴν.

Σὰν φιλόπρωπος τάχα ὑποκρίνεσαι, Ἰούδα, ἀνόητε καὶ τυφλὲ, γεμάτε ἀπὸ ἐχθρότητα καὶ καταστροφικότητα, ἐσὺ ποὺ τὸ μύρο τοῦ Θεοῦ (τὸν Χριστὸ) πούλησες μὲ τιμὴν.

Τοῦ οὐρανίου μύρου (τοῦ Χριστοῦ) ποιά ἔλαβες τιμὴ; Τί δέχτηκες ἀντάξιο τοῦ ἀνεκτίμητου; Σὲ κυρίευσε λύσσα, τρισκατάρατε Σατανᾶ.

Ἄν εἶσαι πραγματικῶς φιλόπτωχος καὶ λυπᾶσαι γιὰ τὴν ἀπώλεια τοῦ μύρου, ποὺ χύθηκε γιὰ ἐξιλέωση τῆς ψυχῆς (τῆς πόρνης γυναίκας), πῶς προδίδεις ἀντὶ χρυσοῦ αὐτόν, ποὺ παρέχει τὸ φῶς;

Ὡ Θεὲ καὶ Λόγε, ὃ γλυκιά μου χαρὰ, πῶς νὰ ὑποφέρω τὴν ταφὴν σου τὴν τριήμερη; Τώρα τὰ μητρικά μου σπλάγχνα σπαράσσονται ὀδυνηρά.

Ποιὸς θὰ μοῦ δώσει ὕδωρ καὶ δακρῶν πηγές, ἢ θεόνυμφη Παρθένος κραύγαζε, γιὰ νὰ κλάψω τὸν γλυκύν μου Ἰησοῦ;

Ὡ βουνὰ καὶ νάπες (δασώσεις κοιλάδες) καὶ ἀνθρώπων πλήθη πολλὰ νὰ κλάψετε καὶ νὰ θρηνήσετε μαζί μου τὴν μητέρα τοῦ Θεοῦ σας.

Πότε θὰ δῶ, Σωτήρ μου, ἐσένα ποὺ εἶσαι τὸ ἄχρονο φῶς, ἢ χαρὰ καὶ ἡδονὴ τῆς καρδιάς μου; Ἡ Παρθένος ἀνεβόα γοερῶς.

Ἄν καὶ σὰν τὴ σκληρὴ κι ἀπότομη πέτρα (στὴν ἔρημο, τὴν ὁποία κτύπησε ὁ Μωϋσῆς καὶ ἔτρεξαν ἄφθονα νερά), δέχτηκες νὰ κοπεῖ ἡ ζωὴ σου (ἐπάνω στὸ σταυρὸ), ἀλλ' ὄντας πηγὴ τῆς ζωῆς, ἀνέβλυσες τὸ ρεῖθρο τῆς ἀθάνατης ζωῆς.

Ποτιζόμενοι ἀπὸ τὴν πλευρά σου, ποὺ σὰν μιὰ ἐνιαία κρήνη πηγάζει τὸ διπλὸ ποταμὸ (αἷμα καὶ ὕδωρ), γινόμαστε μέτοχοι τῆς ἀθάνατης ζωῆς.

Ἄν καὶ θέλοντας, Λόγε, ἐθεάθης στὸ μνήμα νεκρός, ὅμως ζεῖς καί, ὅπως προεῖπες Σωτήρα μου, διὰ τῆς ἀναστάσεώς σου θὰ ἐγείρεις ἐκ τῶν τάφων τοὺς νεκρούς.

Δόξα. Τριαδικόν.

Ἀνυμνοῦμε, Λόγε, σὲ τῶν ὅλων Θεὸ μαζί μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο, καὶ δοξάζουμε τὴ θεῖα σου ταφὴν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μακαρίζομέν σε, Θεοτόκε ἀγνή, καὶ τιμῶμεν τὴν Ταφὴν τὴν τριήμερον, τοῦ Υἱοῦ σου καὶ Θεοῦ ἡμῶν πιστῶς.

Καὶ πάλιν τὸ πρῶτον Τροπάριον.

Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ, κατετέθης Χριστέ, καὶ Ἀγγέλων στρατιαὶ ἐξεπλήττοντο, συγκατάβασιν δοξάζουσαι τὴν σὴν.

Συναπτὴ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις. Ὅτι εὐλόγηταί σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασταί σου ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ θυμιάσαντος τοῦ Ἱερέως, ἀρχόμεθα τῆς δευτέρας στάσεως.

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἦχος πλ. α΄.

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνειν σε τὸν Ζωοδότην, τὸν ἐν τῷ Σταυρῷ τὰς χεῖρας ἐκτείναντα, καὶ συντρίψαντα τὸ κράτος τοῦ ἐχθροῦ.

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνειν σε τὸν πάντων Κτίστην· τοῖς σοῖς γὰρ παθήμασιν ἔχομεν, τὴν ἀπάθειαν ῥυσθέντες τῆς φθορᾶς.

Ἐφριξεν ἡ γῆ, καὶ ὁ ἥλιος Σῶτερ ἐκρύβη, σοῦ τοῦ ἀνεσπέρου φέγγους Χριστέ, δύναντος ἐν τάφῳ σωματικῶς.

Ἐπνωσας Χριστέ, τὸν φυσίζων ὕπνον ἐν τάφῳ, καὶ βαρέως ὕπνου ἐξήγειρας, τοῦ τῆς ἁμαρτίας, τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος.

Μόνη γυναικῶν, χωρὶς πόνον ἔτεκόν σε Τέκνον, πόνους δὲ νῦν φέρω πάθει τῷ σῷ, ἀφορήτους, ἔλεγεν ἡ Σεμνή.

Ἄνω σε Σωτήρ, ἀχωρίστως τῷ Πατρὶ

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Σὲ μακαρίζομε, Θεοτόκε ἀγνή, καὶ μὲ πίστη τιμᾶμε τὴν τριήμερη ταφὴ τοῦ Υἱοῦ σου καὶ Θεοῦ μας.

Καὶ πάλιν τὸ πρῶτον Τροπάριον.

Ἐσύ, Χριστέ, πὺν εἶσαι ἡ ζωὴ τῶν πάντων, κατατέθηκες σὲ τάφο, καὶ οἱ ἐπουράνιες δυνάμεις γέμιζαν ἀπὸ ἐκπληξῆς, δοξάζουσαι τὴν ἄφατη ταπείνωσι καὶ συγκατάβασή σου.

Συναπτὴ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις. Ὅτι εὐλόγηταί σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασταί σου ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ θυμιάσαντος τοῦ Ἱερέως, ἀρχόμεθα τῆς δευτέρας στάσεως.

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἦχος πλ. α΄.

Εἶναι ἄξιο νὰ δοξάζουμε ἐσένα, πὺν ἄπλωσες τὰ χέρια σου ἐπάνω στὸ σταυρὸ καὶ συνέτριψες τὸ κράτος τοῦ ἐχθροῦ.

Εἶναι ἄξιο νὰ δοξάζουμε ἐσένα πὺν εἶσαι τῶν ὅλων Κτίστης, διότι διὰ τῶν παθημάτων σου πετύχαμε τὴν ἀπάθεια, λυτρωθέντες ἀπὸ τῆ φθορά.

Ἐφριξε ἡ γῆ, Σωτήρ μου, ἀπὸ φόβο, καὶ ὁ ἥλιος ἔκρυψε τὶς ἀκτίνες του, ὅταν ἐσύ, Χριστέ, τὸ ἄδυτο φῶς, εἰσηλθες στὸν τάφο σωματικῶς.

Κοιμήθηκες, Χριστέ, τὸν ζωογόνον ὕπνον στὸν τάφο καὶ ἀπὸ τὸ βαρὺ ὕπνο τῆς ἁμαρτίας ἀνέστησες τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Μόνη ἀπὸ τὶς γυναῖκες σὲ γέννησα χωρὶς πόνους, τέκνον, τώρα δὲ μὲ τὸ πάθος σου νιώθω ἀφόρητους, ἔλεγε ἡ Μητέρα ἡ σεμνή.

Τὰ Σεραφεῖμ συγκλονίζονται ἀπὸ τρόμο, βλέποντάς σε,

συνόντα, κάτω δὲ νεκρὸν ἠπλωμένον γῆ,
φρίττουσιν ὀρῶντα τὰ Σεραφίμ.

Ῥήγνυται ναοῦ, καταπέτασμα τῆ σῆ
σταυρώσει, κρύπτουσι φωστῆρες Λόγε τὸ
φῶς, σοῦ κρυβέντος Ἥλιε ὑπὸ γῆν.

Γῆς ὁ καταρχάς, μόνω νεύματι πήξας τὸν
γύρον, ἄπνους ὡς βροτὸς καθυπέδου γῆν·
φρίζον τῷ θεάματι Οὐρανέ.

Ἔδυσ ὑπὸ γῆν, ὁ τὸν ἄνθρωπον χειρὶ σου
πλάσας, ἴν' ἐξαναστήσης τοῦ πτώματος,
τῶν βροτῶν τὰ στίφη, πανσθενεστάτω
κράτει.

Θρηῆνον ἱερόν, δεῦτε ἄσωμεν Χριστῷ
θανόντι, ὡς αἱ Μυροφόροι γυναῖκες πρίν,
ἵνα καὶ τὸ Χαῖρε ἀκουσώμεθα σὺν αὐταῖς.

Μύρον ἀληθῶς, σὺ ἀκένωτον ὑπάρχεις
Λόγε· ὅθεν σοὶ καὶ μύρα προσέφερον, ὡς
νεκρῷ τῷ ζῶντι, γυναῖκες Μυροφόροι.

Ἄδου μὲν ταφεῖς, τὰ βασιλεία Χριστέ
συντριβεῖς, θάνατον θανάτῳ δὲ θανατοῖς,
καὶ φθορᾶς λυτροῦσαι τοὺς γηγενεῖς.

Ῥεῖθρα τῆς ζωῆς, ἡ προχέουσα Θεοῦ
σοφία, τάφον ὑπεισδῦσα ζωοποιεῖ, τοὺς ἐν
τοῖς ἀδύτοις Ἄδου μυχοῖς.

Ἴνα τὴν βροτῶν, καινουργήσω
συντριβεῖσαν φύσιν, πέπληγμαί θανάτῳ
θέλων σαρκί. Μητέρα οὖν μὴ κόπτου τοῖς
ὀδυρμοῖς.

Ἔδυσ ὑπὸ γῆν, ὁ φωσφόρος τῆς
δικαιοσύνης, καὶ νεκρούς ὡσπερ ἐξ ὕπνου
ἐξήγειρας, ἐκδιώξας ἅπαν, τὸ ἐν τῷ Ἄδῃ
σκότος.

Κόκκος διφυῆς, ὁ φυσιζῶος ἐν γῆς
λαγόσι, σπείρεται σὺν δάκρυσιν σήμερον,
ἀλλ' ἀναβλαστήσας, Κόσμον
χαροποιήσει.

Ἐπτηξεν Ἀδάμ, Θεοῦ βαίνοντος ἐν

Σωτήρα μου, νὰ εἶσαι ἄνω ἀχώριστα ἐνωμένος μετὸν
Πατέρα καὶ κάτω νεκρὸ ξαπλωμένο στὴ γῆ.

Σχίζεται τοῦ ναοῦ τὸ καταπέτασμα, Λόγε, μετὴ
σταύρωσή σου, καὶ οἱ ἀστέρες κρύβουν τὸ φῶς τους,
ὅταν ἐσύ, ὁ φωτεινὸς Ἥλιος, κρύφτηκες κάτω ἀπὸ τὴ γῆ.

Ἐκεῖνος, ποὺ στὴν ἀρχὴ τῆς δημιουργίας μετὰ ἓνα μόνο
νεῦμα του (μετὰ μιὰ του προσταγῆ) στερέωσε τὴν
περίμετρο τῆς γῆς, τώρα σὰν ἄνθρωπος χωρὶς πνοὴ
βυθίστηκε κάτω ἀπὸ τὴ γῆ· φρίζε, οὐρανέ, γιὰ τὸ θέαμα
αὐτὸ τὸ φοβερό.

Βυθίστηκες κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, ἐσύ ποὺ ἐπλάσες μετὰ
χέρια σου τὸν ἄνθρωπο, γιὰ νὰ σηκώσεις ἀπὸ τὴν πτώση
τους τὰ πλήθη τῶν ἀνθρώπων, μετὰ τὸ πανίσχυρο κράτος
σου.

Ἐλάτε νὰ ψάλλουμε θρηῆνο ἱερὸ γιὰ τὸν Χριστὸ ποὺ
πέθανε, ὅπως οἱ μυροφόρες γυναῖκες ἔκαναν πρίν, ὥστε
ν' ἀκούσουμε μαζί τους καὶ τὸ «χαῖρε» (τοῦ ἀγγέλου).

Μύρο ἀληθινὸ ποὺ δὲν ἐξαντλεῖται ποτέ, ἐσύ εἶσαι Λόγε
τοῦ Θεοῦ· γιὰ αὐτὸ καὶ γυναῖκες μυροφόρες προσέφεραν
μύρα, ὡς σὲ νεκρὸ, σ' ἐσένα ποὺ εἶσαι γεμάτος ἀπὸ ζωὴ.

Μετὰ τὸν ἐνταφιασμό σου, Χριστέ, συντριβεῖς τὰ βασιλεία
τοῦ ἄδῃ, καὶ μετὰ τὸ θάνατό σου θανατώνεις τὸ θάνατο καὶ
ἐλευθερώνεις ἀπὸ τὴ φθορὰ τοὺς γηγενεῖς (τοὺς γήινους
ἀνθρώπους).

Ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν ὁποία πηγάζουννάματα
ζωῆς, ἀφοῦ εἰσήλθε στὸν τάφο, ζωογονεῖ ὅσους ὑπῆρχαν
στὰ ἀδιαπέραστα βάθη τοῦ ἄδῃ.

Γιὰ νὰ κάνω καινούργια τὴ συντριβεῖσα (ἀπὸ τὴν
ἁμαρτία) φύση τῶν ἀνθρώπων, ἔχω κτυπηθεῖ θεληματικὰ
μετὰ θάνατο στὴ σάρκα μου. Λοιπὸν, Μητέρα, μὴ
βασανίζεσαι μετὰ ὀδυρμοῦς.

Κρύφτηκες κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, ὁ φωτεινὸς Ἥλιος τῆς
δικαιοσύνης καὶ σήκωσες σὰν ἀπὸ ὕπνο τοὺς νεκρούς,
ἀφανίσας ὅλο τὸ σκοτάδι ποὺ ὑπῆρχε στὸν ἄδῃ.

Ὁ διπλὸς κόκκος (Θεὸς καὶ ἄνθρωπος), ὁ παρεκτικὸς
ζωῆς, σπείρεται σήμερον μετὰ δάκρυα στοὺς κόλπους τῆς
γῆς· ἀφοῦ ὁμως βλαστήσει, θὰ γεμίσει τὸν κόσμον μετὰ
χαρὰ.

Ζάρωσε ἀπὸ φόβο ὁ Ἀδάμ, ὅταν ἄκουσε τὸν Θεὸ νὰ

Παραδείσω, χαίρει δὲ πρὸς Ἄδην
φοιτήσαντος, πεπτωκὸς τὸ πρῶην, καὶ νῦν
ἐγγηγερμένος.

Σπένδει σοι χοάς, ἢ τεκοῦσά σε Χριστέ
δακρύων, σαρκικῶς κατατεθέντι ἐν
μνήματι, ἐκβοῶσα· Τέκνον, ἀνάστα ὡς
προέφης.

Τάφω Ἰωσήφ, εὐλαβῶς σε τῷ καινῷ
συγκρύπτων, ὕμνους ἐξοδίους θεοπρεπεῖς,
τοῖς συμμίκτοις θρήνοις μέλπει σοι
Σωτήρ.

Ἦλοις σε Σταυρῷ, πεπαρμένον ἢ σὴ
Μήτηρ Λόγε, βλέπασα τοῖς ἤλοις λύπης
πικρᾶς, βέβληται καὶ βέλεσι τὴν ψυχὴν.

Σὲ τὸν τοῦ παντός, γλυκασμὸν ἢ Μήτηρ
καθορῶσα, πόμα ποτιζόμενον τὸ πικρόν,
δάκρυσι τὰς ὄψεις βρέχει πικρῶς.

Τέτρωμαι δεινῶς, καὶ σπαράττομαι τὰ
σπλάγχνα Λόγε, βλέπουσα τὴν ἄδικόν
σου σφαγὴν· ἔλεγεν ἢ Πάναγνος ἐν
κλαυθμῷ.

Ὅμμα τὸ γλυκύ, καὶ τὰ χεῖλη σου πῶς
μύσω Λόγε; πῶς νεκροπρεπῶς δὲ
κηδεύσω σε; φρίττων ἀνεβόα ὁ Ἰωσήφ.

Ἦμνους Ἰωσήφ, καὶ Νικόδημος
ἐπιταφίους, ἄδουσι Χριστῷ νεκρωθέντι
νῦν· ἄδει δὲ σὺν τούτοις καὶ Σεραφίμ.

Δύνεις ὑπὸ γῆν, Σῶτερ, Ἦλιε
δικαιοσύνης· ὄθεν ἢ τεκοῦσα Σελήνη σε,
ταῖς λύπαις ἐκλείπει, σῆς θεάς
στερουμένη.

Ἐφριξεν ὀρῶν, Σῶτερ, Ἄδης σε τὸν
ζωοδότην, πλοῦτον τὸν ἐκείνου
σκυλεύοντα, καὶ τοὺς ἀπ' αἰῶνας,
νεκροὺς ἐξανιστῶντα.

Ἦλιος φαιδρὸν, ἀπαστράπτει μετὰ νύκτα
Λόγε· καὶ σὺ δ' ἀναστὰς ἐξαστράψειας,
μετὰ θάνατον φαιδρῶς ὡς ἐκ παστοῦ.

Γῆ σε πλαστουργέ, ὑπὸ κόλπους δεξαμένη

περπατᾷ στὸν Παράδεισο (τῆς Ἐδέμ), χαίρει ὁμως τώρα
ποῦ (ὁ Θεὸς) ἐπισκέφθηκε τὸν ἄδη, ὄντως τότε
πεπτωκῶς (στὴν ἁμαρτία), τώρα δὲ ἀναστημένος ἀπὸ τὸν
τόπο τῆς φθορᾶς.

Χύνει δάκρυα σ' ἐσένα, σὰν θυσία, ἢ Μητέρα σου
Χριστέ, ὅταν κατατέθηκες στὸ μνήμα, φωνάζουσα·
ἀνάστα, τέκνον μου, ὅπως προεῖπες.

Καλύπτοντάς σε με εὐλάβεια, Σωτήρ, ὁ Ἰωσήφ στὸ καινὸ
μνημεῖο, σοῦ ψάλλει ἐπικήδεια ἄσματα ἀνακατεμένα με
τοὺς θρήνους του.

Ἡ Μητέρα σου, Λόγε, βλέποντάς σε νὰ εἶσαι τρυπημένος
με καρφιά στὸ σταυρό, ἔχει κτυπηθεῖ στὴν ψυχὴ με
καρφιά καὶ βέλη λύπης πικρῆς.

Βλέποντας ἢ Μητέρα σου ἐσένα τὸν γλυκασμὸ τοῦ
παντός, νὰ ποτίζεσαι με τὸ πικρὸ ποτιό (τὴ χολή), βρέχει
τὸ πρόσωπό της με δάκρυα πικρά.

Ἔχω πληγωθεῖ φοβερὰ καὶ τὰ σπλάγχνα μου
σπαράσσονται, Λόγε, βλέποντας τὴν ἄδικη σφαγὴ σου
στὸ σταυρό, ἔλεγε ἢ Πάναγνη με κλαυθμό.

Πῶς νὰ κλείσω, Λόγε, τὰ γλυκὰ μάτια καὶ τὰ χεῖλη σου;
Πῶς νὰ σὲ κηδεύσω με νεκροπρέπεια; Μὲ φρίκη φώναζε
ὁ Ἰωσήφ.

Ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Νικόδημος ψάλλουν ἐπιτάφια ἄσματα
στὸ Χριστό, τώρα ποῦ νεκρώθηκε. Μαζί τους ψάλλουν
καὶ τὰ Σεραφεῖμ.

Βυθίζεσαι στὴ γῆ, Σωτήρα, Ἦλιε δικαιοσύνης· γιὰ τὸ ἢ
Μητέρα σου, σὰν ἄλλη σελήνη, παθαίνει ἐκλειψη, μὴ
βλέποντας τὸ πρόσωπό σου.

Ἐφριξε ὀρώντας, Σωτήρ μου, ὁ ἄδης ἐσένα τὸ ζωοδότη,
νὰ τὸν ἀπογυμνῶνεις ἀπὸ τὸν πλοῦτο του καὶ νὰ
ἀνασταίνεις τοὺς νεκροὺς, ποῦ πέθαναν ἀπὸ παλαιά.

Ὁ ἥλιος μετὰ τὴ νύκτα, Λόγε, ἀκτινοβολεῖ λαμπρῶς,
ἀλλὰ κι ἐσύ, ἀφοῦ ἀναστηθεῖς, θὰ λάμπεις μετὰ θάνατο
φαιδρῶς, σὰν νὰ βγαίνεις ἀπὸ θάλαμο νυφικό.

Ἡ γῆ ἀφοῦ δέχτηκε στοὺς κόλπους της ἐσένα τὸ Σωτήρα
Πλαστουργό, κυριευθεῖσα ἀπὸ τρόμο, τινάσσεται,

τρόμῳ, συσχεθεῖσα Σῶτερ τινάσσεται,
ἀφυπνώσασα νεκρούς τῷ τιναγμῷ.

Μύροις σε Χριστέ, ὁ Νικόδημος καὶ ὁ
Εὐσχήμων, νῦν καινοπρεπῶς
περιστείλαντες· Φρίζον, ἀνεβόων, πᾶσα ἡ
γῆ.

Ἔδυσ Φωτουργέ, καὶ συνέδου σοὶ τὸ φῶς
ἡλίου· τρόμῳ δὲ ἡ Κτίσις συνέχεται,
πάντων σε κηρύττουσα Ποιητήν.

Λίθος λαξευτός, τὸν ἀκρόγωνον καλύπτει
λίθον· ἄνθρωπος θνητός δ' ὡς θνητὸν
Θεόν, κρύπτει νῦν τῷ τάφῳ· φρίζον ἡ γῆ!

Ἴδε Μαθητήν, ὃν ἠγαπήσας καὶ σὴν
Μητέρα, Τέκνον, καὶ φθογγὴν δὸς
γλυκύτατον, ἔκραζε δακρύουσα ἡ Ἄγνη.

Σὺ ὡς ὢν ζωῆς, χορηγὸς Λόγε τοὺς
Ἰουδαίους, ἐν Σταυρῷ ταθεὶς οὐκ
ἐνέκρωσας· ἀλλ' ἀνέστησας καὶ τούτων
τοὺς νεκρούς.

Κάλλος Λόγε πρὶν, οὐδὲ εἶδος ἐν τῷ
πάσχειν ἔσχες, ἀλλ' ἐξαναστάς
ὑπερέλαμψας, καλλωπίσας τοὺς βροτούς
θείαις ἀυγαῖς.

Ἔδυσ τῇ σαρκί, ὁ ἀνέσπερος εἰς γῆν
φωσφόρος· καὶ μὴ φέρων βλέπειν ὁ ἥλιος,
ἐσκοτίσθη μεσημβρίας ἐν ἀκμῇ.

Ἥλιος ὁμοῦ, καὶ σελήνη σκοτισθέντες
Σῶτερ, δούλους εὐνοοῦντας εἰκόνιζον, οἱ
μελαίνας ἀμφιέννυνται στολάς.

Οἶδέ σε Θεόν, Ἐκατόνταρχος κἂν
ἐνεκρώθης· πῶς σὲ οὖν Θεέ μου ψαύσω
χερσί; φρίττω, ἀνεβόα ὁ Ἰωσήφ.

Ἐπνωσεν Ἀδάμ, ἀλλὰ θάνατον πλευρᾶς
ἐξάγει· σὺ δὲ νῦν ὑπνώσας Λόγε Θεοῦ,
βρῦεις ἐκ πλευρᾶς σου Κόσμῳ ζωὴν.

Ἐπνωσας μικρόν, καὶ ἐζώωσας τοὺς
τεθνεῶτας, καὶ ἐξαναστάς ἐξανέστησας,

ξυπνώντας με τὸ τιναγμὰ της τοὺς νεκρούς.

Ὁ Νικόδημος καὶ ὁ εὐσχήμων (Ἰωσήφ), ἀφοῦ σὲ
περιποιήθηκαν με ἀρώματα κατὰ τρόπο ξένο καὶ
ἀσυνήθιστο, φώναζαν· φρίζε, ὀλόκληρη ἡ γῆ.

Κρύφτηκες, Φωτουργέ, καὶ μαζί σου κρύφτηκε τὸ φῶς
τοῦ ἡλίου· ἡ δὲ κτίσις ἀπὸ τρόμο κατέχεται, κηρύσσοντάς
σε δημιουργὸ τοῦ παντός.

Λίθος (τοῦ μνήματος), ποὺ λαξεύτηκε ἀπὸ χέρι
ἀνθρώπινο, σκεπάζει τὸν ἀκρογωνιαῖο λίθο (τῆς
Ἐκκλησίας)· ἄνθρωπος δὲ θνητός (ὁ Ἰωσήφ) κρύβει
τώρα στὸν τάφο σὰν θνητό, τὸν Θεό· φρίζε ἀπὸ τρόμον ἡ
γῆ!

Κοίταξε μαθητή, τὸν ὁποῖο ἀγάπησες (τὸν Ἰωάννη) καὶ
τὴ Μητέρα σου, τέκνο γλυκύτατο, καὶ δῶσε λόγο
(μίλησέ μας), ἔκραζε με δάκρυα ἡ ἄγνη.

Ἔσύ, Λόγε, ἐπειδὴ εἶσαι ἀρχηγὸς τῆς ζωῆς, δὲ νέκρωσες
τοὺς Ἰουδαίους, ὅταν ἀπλώθηκες ἐπάνω στὸ σταυρό,
ἀλλ' ἀνέστησες καὶ αὐτῶν τοὺς νεκρούς.

Λόγε, πρὶν (κατὰ τὸ πάθος) οὔτε φυσικὴ ὁμορφιά εἶχες
οὔτε ὄψη καθαρὴ (τίς ἀφάνισαν τὰ παθήματα)· ὅταν
ὅμως ἀναστήθηκες ἔλαμψες ἐκθαμβωτικά, στολίσας τοὺς
ἀνθρώπους με τὴν ἀκτινοβολία τοῦ θείου σου φωτός.

Κρύφτηκες σωματικῶς στὴ γῆ ὁ ἀστέρας ὁ φωτεινός,
ποὺ ποτὲ δὲ δύνει, καὶ μὴν μπορώντας νὰ ὑποφέρει
βλέποντας αὐτὸ ὁ ἥλιος, ἔχασε τὸ φῶς του, ὅταν ἡ ἡμέρα
ἦταν σὲ ἀκμῇ (ἐν πλήρει μεσημβρία).

Ὁ ἥλιος μαζί με τὴ σελήνη, χάνοντας τὸ φῶς τους,
Σωτήρα, εἰκόνιζαν δούλους καλοῦς, οἱ ὁποῖοι ντύνονται
μαῦρες στολές (γιὰ νὰ ἐκφράσουν πένθος σὲ θάνατο τοῦ
Κυρίου τους).

Ὁ ἐκατόνταρχος σὲ ἀναγνώρισε Θεό, ἔστω κι ἂν
νεκρώθηκες· ἐγὼ λοιπὸν πῶς θὰ σὲ ψαύσω με τὰ χέρια
μου; Φρίττω! Φώναζε ὁ Ἰωσήφ.

Κοιμήθηκε ὁ Ἀδάμ (κατὰ τὴ δημιουργία), ἀπὸ τὴν
πλευρὰ του ὅμως βγήκε ὁ θάνατος (ἡ Εὐὰ ποὺ ἔπεσε
στὴν ἁμαρτία)· τώρα δὲ σὺ, κοιμηθεῖς, Λόγε τοῦ Θεοῦ,
ἀναβλύζεις ἀπὸ τὴν πλευρὰ σου γιὰ τὸν κόσμον ζωὴν.

Κοιμήθηκες, Ἀγαθέ, γιὰ λίγο καὶ ζωοποίησες τοὺς
νεκρούς καί, ἀφοῦ ξύπνησες (ἀναστήθηκες), ξύπνησες

τοὺς ὑπνοῦντας ἐξ αἰῶνος Ἀγαθέ.

Ἦρθης ἀπὸ γῆς, ἀλλ' ἀνέβλυσας τῆς σωτηρίας, τὸν οἶνον ζωήρῃτε ἄμπελε· Δοξάζω τὸ Πάθος καὶ τὸν Σταυρόν.

Πῶς οἱ νοεροί, Ταγματάρχαι σε Σωτῆρ ὀρῶντες, γυμνὸν ἡμαγμένον κατάκριτον, ἔφερον τὴν τόλμαν τῶν σταυρωτῶν;

Ἀραβιανόν, σκολιώτατον γένος Ἑβραίων, ἔγνωσ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ· διὰ τί κατέκρινας τὸν Χριστόν;

Χλαῖναν ἐμπαιγοῦ, τὸν Κοσμήτορα πάντων ἐνδύεις, ὃς τὸν Οὐρανὸν κατεστέρωσε, καὶ τὴν γῆν ἐκόσμησε θαυμαστῶς.

Ὅσπερ πελεκάν, τετρωμένος τὴν πλευράν σου Λόγε, σοὺς θανέντας παῖδας ἐζώσας, ἐπιστάξας ζωτικούς αὐτοῖς κρουνοῦς.

Ἦλιον τὸ πρὶν, Ἰησοῦς τοὺς ἀλλοφύλους κόπτων, ἔστησεν· αὐτὸς δὲ ἀπέκρυψας, καταβάλλων τὸν τοῦ σκότους ἀρχηγόν.

Κόλπων πατρικῶν, ἀνεκφοίτητος μείνας Οἰκτίρμον, καὶ βροτὸς γενέσθαι εὐδόκησας, καὶ εἰς Ἄδην καταβέβηκας Χριστέ.

Ἦρθη σταυρωθεῖς, ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας, καὶ ὡς ἄπνους ἐν αὐτῇ νῦν προσκλίνεται, ὃ μὴ φέρουσα ἐσειετο δεινῶς.

Οἶμοι ὦ Υἱέ! ἡ Ἀπείρανδρος θρηνεῖ καὶ λέγει· ὄν ὡς Βασιλέα γὰρ ἠλπίζον, κατάκριτον νῦν βλέπω ἐν Σταυρῷ.

Ταῦτα Γαβριήλ, μοὶ ἀπήγγειλεν ὅτε κατέπτη, ὃς τὴν Βασιλείαν αἰώνιον, ἔφην τοῦ Υἱοῦ μου τοῦ Ἰησοῦ.

Φεῦ! τοῦ Συμεῶν, ἐκτετέλεσται ἡ προφητεία· ἡ γὰρ σὴ ρομφαία διέδραμε, τὴν ἐμήν καρδίαν Ἑμμανουήλ.

μαζί σου ὅλους, ὅσοι κοιμώντουσαν ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Ἦψώθηκες ἀπὸ τῆ γῆ, Κύριε, ἀλλὰ ἀνέβλυσας τὸν οἶνο τῆς σωτηρίας, ἄμπελε ποὺ στάζεις ζωή. Δοξάζω τὸ πάθος σου καὶ τὸ σταυρό.

Πῶς οἱ νοεροί ταγματάρχες (οἱ ἄγγελοι), Σωτήρα, βλέποντάς σε γυμνὸ, γεμάτο αἵματα καὶ καταδικασμένο, ὑπέμειναν τὴν τόλμη τῶν σταυρωτῶν;

Διεφθαρμένο γένος τῶν Ἑβραίων, ὅμοιο μὲ ἀραβικό, γνώρισες τὴν ἀνέγερση τοῦ ναοῦ (τὴν ἀνάστασι τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ). Γιὰ ποιὸ λόγο, λοιπόν, καταδίκασες σὲ θάνατο τὸν Χριστό;

Ντύνεις μὲ χλαμύδα ἐμπαικτικὰ τὸν Κοσμήτορα τῶν πάντων, ἐκείνον ποὺ γέμισε τὸν οὐρανὸ μὲ ἄστρα κι στόλισε θαυμάσια τὴ γῆ.

Ὅπως ὁ πελεκάν (τὸ πτηνὸ), πληγωμένος τὴν πλευρά σου, Λόγε, τὰ νεκρὰ παιδιὰ σου ἐζώσες, ἐπιστάξας σ' αὐτὰ κρουνοῦς ζωοποιούς.

Παλαιὰ ὁ Ἰησοῦς (τοῦ Ναυῆ), θέλοντας νὰ κατακόψει τοὺς ἀλλοφύλους, διέταξε τὸν ἥλιο ν' ἀνακόψει τὴν πορεία του. Ἐσὺ δέ, ὁ Κύριος, τὸν ἀπέκρυψες (στὸ σταυρὸ), νικώντας τοῦ σκότους τὸν ἀρχηγὸ (διάβολο).

Χωρὶς ν' ἀποχωριστεῖς ἀπὸ τοὺς πατρικοὺς κόλπους (στὴν Τριάδα), εὐσπλαγγνε Χριστέ, εὐαρεστήθηκες νὰ γίνεις ἄνθρωπος καὶ νὰ κατέβης στὴ σκοτεινὴ τοῦ ἄδι περιοχὴ.

Ἀνυψώθηκε ἀπὸ τῆ γῆ στὸ σταυρὸ αὐτός, ποὺ κρέμασε τὴ γῆ πάνω στὰ ὕδατα, καὶ τώρα νεκρὸς χωρὶς πνοὴ θάβεται σ' αὐτὴν· αὐτὸ μὴν μπορώντας ν' ἀντέξει (ἡ γῆ), ἐσειετο ἰσχυρῶς.

Ἀλίμονο, Υἱέ μου! λέγει κλαίουσα ἡ ἀπείρανδρη (ἡ μὴ γνωρίσασα ἄνδρα) Μητέρα· αὐτὸν ποὺ ἠλπίζα νὰ δῶ σὰν βασιλέα, τὸν βλέπω καταδικασμένο στὸ σταυρό.

Αὐτὰ λοιπὸν μοῦ ἀνήγγειλε ὁ Γαβριήλ, ὅταν πέταξε πρὸς ἐμὲ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ (κατὰ τὸν Εὐαγγελισμό), μιλώντας γιὰ αἰώνια βασιλεία τοῦ Υἱοῦ μου Ἰησοῦ;

Ἀλίμονο! Τοῦ Συμεῶν ἡ προφητεία βγήκε ἀληθινὴ (εἶχε πεῖ ὅτι τὸ δίστομο μαχαίρι τῆς λύπης θὰ διαπεράσει τὴν καρδιά μου)· διότι ἡ δικὴ σου ρομφαία, Ἑμμανουήλ (Υἱέ

Κὰν τοὺς ἐκ νεκρῶν, ἐπαισχύνθητε ᾧ Ἰουδαῖοι, οὗς ὁ ζωοδότης ἀνέστησεν, ὃν ὑμεῖς ἐκτείνετε φθονερῶς.

Ἐφριξεν ἰδῶν, τὸ ἀόρατον φῶς σε Χριστέ μου, μνήματι κρυπτόμενον ἄπνουν τε, καὶ ἐσκότασεν ὁ ἥλιος τὸ φῶς.

Ἐκλαιε πικρῶς, ἡ πανάμωμος Μήτηρ σου Λόγε, ὅτε ἐν τῷ τάφῳ ἐώρακε, σὲ τὸν ἄφραστον καὶ ἄναρχον Θεόν.

Νέκρωσιν τὴν σὴν, ἡ πανάφθορος Χριστέ σου Μήτηρ, βλέπουσα πικρῶς σοὶ ἐφθέγγετο· Μὴ βραδύνης ἡ ζωὴ ἐν τοῖς νεκροῖς.

Ἄδης ὁ δεινός, συνετρόμαξεν ὅτε σε εἶδεν, Ἦλιε τῆς δόξης ἀθάνατε, καὶ ἐδίδου τοὺς δεσμίους ἐν σπουδῇ.

Μέγα καὶ φρικτόν, Σῶτερ θέαμα νῦν καθορᾶται! ὁ ζωῆς γὰρ θέλων παραίτιος, θάνατον ὑπέστη, ζῶσαι θέλων πάντα.

Νύττη τὴν πλευράν, καὶ ἠλοῦσαι Δέσποτα τὰς χεῖρας, πληγὴν ἐκ πλευρᾶς σου ἰώμενος, καὶ τὴν ἀκρασίαν, χειρῶν τῶν Προπατόρων.

Πρὶν τὸν τῆς Ῥαχήλ, υἱὸν ἐκλαυσεν ἅπας κατ' οἶκον· νῦν τὸν τῆς Παρθένου ἐκόψατο, Μαθητῶν χορεία σὺν τῇ Μητρί.

Ῥάπισμα χειρῶν, Χριστοῦ δέδωκαν ἐν σιαγόνι, τοῦ χειρὶ τὸν ἄνθρωπον πλάσαντος, καὶ τὰς μύλας θλάσαντος τοῦ θηρός.

Ἕμνοις σου Χριστέ, νῦν τὴν Σταύρωσιν καὶ τὴν Ταφὴν τε, ἅπαντες πιστοὶ ἐκθειάζομεν, οἱ θανάτου λυτρωθέντες σὴ ταφῇ.

Δόξα. Τριαδικόν.

Ἄναρχε Θεέ, συναΐδιε Λόγε καὶ Πνεῦμα, σκῆπτρα τῶν Ἀνάκτων κραταίωσον, κατὰ πολεμίων ὡς ἀγαθός.

καὶ Θεέ μου), διεπέρασε τὴν καρδιά μου.

Ντραπεῖτε τουλάχιστον τοὺς νεκρούς, ᾧ Ἰουδαῖοι, τοὺς ὁποίους ὁ ζωοδότης ἀνέστησε, τὸν ὅποιο ἐσεῖς θανατώσατε φθονερῶς.

Τρόμαξε ὁ ἥλιος καὶ ἔχασε τὸ φῶς του, ὅταν εἶδε ἐσένα, Χριστέ, τὸ ἀόρατο φῶς νὰ κρύβεσαι στὸ μνήμα χωρὶς πνοή.

Ἐκλαιε πικρῶς ἡ πανάμωμη Μητέρα σου, Λόγε, ὅταν στὸν τάφο ἔβλεπε, ἐσένα τὸν ἄφραστο καὶ ἄναρχο Θεό.

Βλέποντας τὴ νέκρωσή σου ἡ παρθενικότατη Μητέρα σου, Χριστέ, μὲ πίκρα στὴν ψυχὴ ἔλεγε· μὴ ἀργήσεις στοὺς νεκρούς, ἐσὺ ποὺ εἶσαι ἡ ζωὴ.

Ὁ φοβερὸς ἄδης τρόμαξε, ὅταν σὲ εἶδε (στὰ μέρη του) ἀθάνατε Ἦλιε τῆς δόξης, καὶ ἐλευθέρωνε τοὺς φυλακισμένους (τὶς ψυχὲς ποὺ κατεῖχε) μὲ σπουδῇ (μὲ ταχύτητα).

Μέγα καὶ φρικιαστικὸ θέαμα, Σωτὴρ μου, παρουσιάζεται σήμερα· διότι αὐτὸς ποὺ εἶναι ἡ αἰτία τῆς ζωῆς, ὑπέμεινε θάνατο, θέλοντας νὰ ζωοποιήσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Τρυπιέσαι στὴν πλευρὰ καὶ καρφώνεσαι στὰ χέρια, Κύριε, θεραπεύοντας ἀπὸ τὴν πλευρὰ σου τὴν πληγὴ τῆς ἁμαρτίας καὶ τὴν ἀκράτεια, ποὺ προῆλθε ἀπὸ τὰ χέρια τῶν προπατόρων.

Προηγούμενα ὅλες οἱ οἰκογένειες ἐκλαψαν μόνες τους τὸν υἱὸ τους, ἀπόγονο τῆς Ραχήλ (σφαγὴ τῶν νηπίων ἀπὸ τὸν Ἡρώδη)· τώρα τὸν Υἱὸ τῆς Παρθένου θρήνησαν ἡ ὁμάδα τῶν μαθητῶν μαζί μὲ τὴ Μητέρα.

Μὲ τὰ χέρια τους ἔδωσαν (οἱ Ἰουδαῖοι) ράπισμα στὴ σιαγόνα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος μὲ τὰ χέρια του ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο καὶ συνέτριψε τὰ κοφτερὰ σαγόνια τοῦ θηρίου (τοῦ διαβόλου).

Μὲ ἕμνους, Χριστέ, ἐγκωμιάζουμε ὅλοι οἱ πιστοί, οἱ λυτρωθέντες ἀπὸ τὸ θάνατο, τὴ σταύρωση καὶ τὴν ταφὴ σου.

Δόξα. Τριαδικόν.

Ἄναρχε Θεέ, συναΐδιε Λόγε καὶ Πνεῦμα, τὴ δύναμη τῶν βασιλέων ἐνίσχυσε, ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ὡς ἀγαθός.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τέξασα ζωὴν, Παναμώμητε ἀγνή
Παρθένε, παῦσον Ἐκκλησίας τὰ
σκάνδαλα, καὶ βράβευσον εἰρήνην ὡς
ἀγαθή.

Καὶ πάλιν τὸ πρῶτον Τροπάριον.

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνειν σὲ τὸν Ζωοδότην,
τὸν ἐν τῷ Σταυρῷ τὰς χεῖρας ἐκτείναντα,
καὶ συντρίψαντα τὸ κράτος τοῦ ἐχθροῦ.

Μικρὰ Συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις. Ὅτι ἅγιος
εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῶν
Χερουβὶμ ἐπαναπαύομενος, καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου
Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ
ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

**Καὶ θυμιᾷ πάλιν ὁ Ἱερεὺς ἀρχομένης τῆς
ἐπομένης τρίτης στάσεως.**

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

ᾠχος γ´.

Αἱ γενεαὶ πᾶσαι, ὕμνον τῇ Ταφῇ σου,
προσφέρουσι Χριστέ μου.

Καθελὼν τοῦ ξύλου, ὁ Ἀριμαθαίας, ἐν
τάφῳ σε κηδεύει.

Μυροφόροι ἦλθον, μύρα σοὶ Χριστέ μου,
κομίζουσαι προφρόνως.

Δεῦρο πᾶσα κτίσις, ὕμνους ἐξοδίους,
προσοίσωμεν τῷ Κτίστη.

Ὡς νεκρὸν τὸν ζῶντα, σὺν Μυροφόροις
πάντες, μυρίσωμεν ἐμφρόνως.

Ἰωσήφ τρισμάκαρ, κήδευσον τὸ σῶμα,
Χριστοῦ τοῦ ζωοδότου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἐσύ, ποὺ γέννησες τὴ ζωὴ, παναμώμητη ἀγνή Παρθένε,
παῦσε τῆς Ἐκκλησίας τὰ σκάνδαλα καὶ εἰρήνευσε αὐτήν,
ὡς ἀγαθή.

Καὶ πάλιν τὸ πρῶτον Τροπάριον.

Εἶναι ἄξιον νὰ δοξάζουμε ἐσένα, ποὺ ἄπλωσες τὰ χέρια
σου ἐπάνω στὸ σταυρὸ καὶ συνέτριψες τὸ κράτος τοῦ
ἐχθροῦς.

Μικρὰ Συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις. Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς
ἡμῶν, ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῶν Χερουβὶμ
ἐπαναπαύομενος, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ
ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ
ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

**Καὶ θυμιᾷ πάλιν ὁ Ἱερεὺς ἀρχομένης τῆς ἐπομένης τρίτης
στάσεως.**

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

ᾠχος γ´.

Ὅλες οἱ γενιές (τῶν ἀνθρώπων) προσφέρουν, Χριστέ
μου, ὕμνο στὴν ταφὴ σου.

Ἀφοῦ σὲ κατέβασε ἀπὸ τὸ ξύλο ὁ Ἰωσήφ, ὁ ἀπὸ
Ἀριμαθαίας, σὲ τάφο σὲ κηδεύει.

Μυροφόρες ἦλθαν, φέρουσες μὲ χαρὰ μύρα γιὰ σένα,
Χριστέ μου.

Ἐλάτε ὅλη ἡ κτίσις νὰ προσφέρουμε στὸν Κτίστη,
ἐπικήδεια ἄσματα καὶ ὕμνους.

Ὅλοι μαζί μὲ τὶς Μυροφόρες ἄς ἀλείψουμε μὲ μύρα, σὰν
νεκρὸν, αὐτὸν ποὺ ζεῖ καὶ εἶναι παρεκτικὸς ζωῆς.

Τρισευτυχισμένη Ἰωσήφ, κήδευσε τὸ σῶμα Χριστοῦ τοῦ
ζωοδότου.

Οὓς ἔθρεψε τὸ μάννα, ἐκίνησαν τὴν πτέρναν, κατὰ τοῦ Εὐεργέτου.

Οὓς ἔθρεψε τὸ μάννα, φέρουσι τῷ Σωτήρι, χολὴν ἅμα καὶ ὄξος.

Ὡ τῆς παραφροσύνης, καὶ τῆς Χριστοκτονίας, τῆς τῶν προφητοκτόνων!

Ὡς ἄφρων ὑπηρέτης, προδέδωκεν ὁ μύστης, τὴν ἄβυσσον σοφίας.

Τὸν Ῥύστην ὁ πωλήσας, αἰχμάλωτος κατέστη, ὁ δόλιος Ἰούδας.

Κατὰ τὸν Σολομῶντα, βόθρος βαθὺς τὸ στόμα, Ἑβραίων παρανόμων.

Ἑβραίων παρανόμων, ἐν σκολιαῖς πορείαις, τρίβολοι καὶ παγίδες.

Ἰωσήφ κηδεύει, σὺν τῷ Νικοδήμῳ, νεκροπρεπῶς τὸν Κτίστην.

Ζωοδότα Σῶτερ, δόξα σου τῷ κράτει, τὸν Ἄδην καθελόντι.

Ὑπτιον ὀρῶσα, ἡ Πάναγνος σε, Λόγε, μητροπρεπῶς ἐθρήνει.

Ὡ γλυκύ μου ἔαρ, γλυκύτετόν μου Τέκνον, ποῦ ἔδου σου τὸ κάλλος;

Θρηῖνον συνεκίνει, ἡ πάναγνος σου Μήτηρ, σοῦ Λόγε νεκρωθέντος.

Γύναια σὺν μύροις, ἤκουσι μυρίσαι, Χριστὸν τὸ θεῖον μύρον.

Θάνατον θανάτῳ, σὺ θανατοῖς Θεέ μου, θεία σου δυναστεία.

Πεπλάνηται ὁ πλάνος, ὁ πλανηθεὶς λυτροῦται, σοφία σῆ Θεέ μου.

Πρὸς τὸν πυθμένα Ἄδου, κατήχθη ὁ

Αὐτοί, ποῦ ἔθρεψε μὲ μάννα στὴν ἔρημο, ἔβαλαν σὲ κίνηση τὴν πτέρνα τους, γιὰ νὰ κλοτσήσουν τὸν εὐεργέτη.

Αὐτοί, ποῦ ἔθρεψε μὲ μάννα στὴν ἔρημο, φέρουν στὸ Σωτήρα χολὴ μαζί μὲ ὄξος.

Ὡ πόσο μεγάλη εἶναι ἡ παραφροσύνη καὶ τὸ χριστοκτόνο μίσος, ἐκείνων ποῦ σκότωναν τοὺς προφήτες!

Σὰν ἀνόητος ὑπηρέτης πρόδωσε ὁ μύστης (αὐτὸς ποῦ διδάχτηκε τὰ μυστήρια) τὴν ἄβυσσον τῆς σοφίας (τὸν Χριστὸ).

Ὁ δόλιος Ἰούδας, ποῦ πούλησε τὸ ρύστη (τὸ Σωτήρα), ἔγινε αἰχμάλωτος (τοῦ διαβόλου).

Κατὰ τὸ Σολομώντα, εἶναι βαθὺς βόθρος τὸ στόμα τῶν παράνομων Ἑβραίων (ἀπ' αὐτὸ προέρχονται μόνο ἠθικῆς ἀκαθαρσίες).

Στὸ διαστραμμένο δρόμο ποῦ πᾶνε οἱ παράνομοι Ἑβραῖοι, ὑπάρχουν ἀγκάθια μόνο καὶ παγίδες.

Ὁ Ἰωσήφ κηδεύει, μαζί μὲ τὸ Νικόδημο, μὲ τρόπο ποῦ πρέπει στοὺς νεκρούς, τὸν Κτίστην.

Ζωοδότη Σωτήρα, δόξα στὴ δύναμή σου, ποῦ συνέτριψε τὸν ἄδη.

Βλέποντάς σε, Λόγε, ξαπλωμένο (νεκρὸ) ἡ πάναγνη Μητέρα σου θρηνοῦσε, ὅπως ἀρμόζει σὲ μητέρες.

Ὡ ἄνοιξη γλυκιά μου, γλυκύτετο παιδί μου, ποῦ κρύφτηκε ἡ ὁμορφιά σου;

Θρηῖνο συγκαλοῦσε ἡ πάναγνη Μητέρα σου, ὅταν νεκρώθηκες, Λόγε.

Γυναῖκες μὲ μύρα ἤλθαν γιὰ ν' ἀλείψουν τὸν Χριστό, ποῦ εἶναι τὸ θεῖο μύρο.

Τὸ θάνατο θανατώνεις μὲ θάνατο, ἐσὺ Θεέ μου, μὲ τὴ θεία ἐξουσία σου.

Αὐτὸς ποῦ πλάνεψε (ὁ διάβολος) πλανήθηκε (ἀπὸ τὸν Θεὸ), ὁ δὲ παραπλανηθεὶς (ὁ ἄνθρωπος) λυτρώθηκε μὲ τὸ σχέδιο τῆς σοφίας σου, Θεέ μου.

Στὸν πυθμένα τοῦ ἄδη ρίχτηκε ὁ προδότης, σὲ λάκκο

προδότης, διαφθορᾶς εἰς φρέαρ.

Τρίβολοι καὶ παγίδες, ὁδοὶ τοῦ
τρισαθλίου, παράφρονος Ἰούδα.

Συναπολοῦνται πάντες, οἱ σταυρωταί σου
Λόγε, Υἱὲ Θεοῦ παντάναξ.

Διαφθορᾶς εἰς φρέαρ, συναπολοῦνται
πάντες, οἱ ἄνδρες τῶν αἱμάτων.

Υἱὲ Θεοῦ παντάναξ, Θεέ μου πλαστουργέ
μου, πῶς πάθος κατεδέξω;

Ἡ δάμαλις τὸν μόσχον, ἐν Ξύλῳ
κρεμασθέντα, ἠλάλαζεν ὀρῶσα.

Σῶμα τὸ ζωηφόρον, ὁ Ἰωσήφ κηδεύει,
μετὰ τοῦ Νικοδήμου.

Ἀνέκραζεν ἡ Κόρη, θερμῶς
δακρυρροοῦσα, τὰ σπλάγχνα κεντουμένη.

ᾧ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, γλυκύτατόν
μου Τέκνον, πῶς τάφῳ νῦν καλύπτῃ;

Τὸν Ἀδὰμ καὶ Εὐαν, ἐλευθερῶσαι Μήτηρ,
μὴ θρήνῃ, ταῦτα πάσχω.

Δοξάζω σου Υἱέ μου, τὴν ἄκραν
εὐσπλαγχνίαν, ἧς χάριν ταῦτα πάσχεις.

ᾧ ὄξος ἐποτίσθης, καὶ χολὴν Οἰκτίρμον,
τὴν πάλαι λύων γεῦσιν.

Ἰκρίῳ προσεπάγης, ὁ πάλαι τὸν λαόν σου,
στύλῳ νεφέλης σκέπων.

Αἱ Μυροφόροι Σῶτερ, τῷ τάφῳ
προσελθοῦσαι, προσέφερόν σοι μύρα.

Ἀνάστηθι Οἰκτίρμον, ἡμᾶς ἐκ τῶν
βαράθρων, ἐξανιστῶν τοῦ Ἄδου.

Ἀνάστα Ζωοδότα, ἡ σὲ τεκοῦσα Μήτηρ,
δακρυρροοῦσα λέγει.

Σπεῦσον ἐξαναστῆναι, τὴν λύπην λύων

καταστροφῆς.

Ἀγκάθια καὶ παγίδες οἱ δρόμοι τοῦ ἀθλίου, παράφρονος
Ἰούδα.

Οἱ σταυρωτές σου, Λόγε, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, παμβασιλέα, θὰ
καταστραφῶν ὅλοι (μαζὶ μὲ τὸν Ἰούδα).

Σὲ λάκκο καταστροφῆς (στὴν κόλαση) θὰ χαθοῦν ὅλοι οἱ
ἄνδρες τῶν αἱμάτων (οἱ φονιάδες).

Υἱὲ τοῦ Θεοῦ παμβασιλέα, Θεέ μου, Πλαστουργέ μου,
πῶς δέχτηκες τὸ πάθος;

Ἡ δάμαλις (ἡ Παρθένος), βλέποντας τὸ μόσχο (τὸν Υἱό
της) κρεμάμενο στὸ ξύλο, θρηνοῦσε ἀπὸ πόνο (ἠχηρὰ).

ᾧ Ἰωσήφ μαζὶ μὲ τὸ Νικόδημο κηδεύουν τὸ ζωηφόρο
σῶμα (τοῦ Χριστοῦ).

Κραύγαζε ἡ Κόρη (ἡ Παρθένος), θερμὰ χύνουσα
δάκρυα, νιώθοντας νὰ τρυπιοῦνται τὰ σπλάγχνα της (ἀπὸ
λύπη).

ᾧ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, γλυκύτατο παιδί μου, πῶς
καλύπτεσαι τώρα στὸν τάφο;

Νὰ μὴ θρηνεῖς, Μητέρα, ὅλ' αὐτὰ τὰ πάσχω, γιὰ νὰ
ἐλευθερώσω (ἀπὸ τὴν ἁμαρτία) τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐα.

Δοξάζω σου, Υἱέ μου, τὴν ἄκρα εὐσπλαγχνία, ἔνεκα τῆς
ὁποίας ταῦτα πάσχεις.

Ποτίστηκες μὲ ξύδι καὶ χολή, εὐσπλαγχνικὲ Θεέ μου,
καταργώντας τὴν παλαιὰ γεύση (τοῦ καρποῦ τῆς
παρακοῆς).

Στερεώθηκες (μὲ καρφιά) ἐπάνω σὲ ἰκρίωμα (τὸν
σταυρὸ), ἐσύ, ποὺ παλαιὰ σκέπαζες τὸ λαό σου (στὴν
ἔρημο) μὲ φωτεινὴ στήλη νεφέλης (καθοδηγώντας τον
στὴν περιπλάνησή του).

Οἱ μυροφόρες (γυναῖκες), Σωτήρ μου, ἐλθοῦσαι στὸ
μνημεῖο, σοῦ πρόσφεραν ἄρώματα. **(τρίς)**

Ἀνάστα (ἐκ τῶν νεκρῶν), εὐσπλαγχνικὲ Κύριε,
ἀνασταίνοντας κι ἐμᾶς ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ βάραθρα τοῦ
ἄδη.

Ἀνάστα (ἐκ τῶν νεκρῶν), ἐσύ ποὺ δίδεις ζωὴ, χύνουσα

Λόγε, τῆς σὲ ἀγνῶς Τεκούσης.

Οὐράνιοι Δυνάμεις, ἐξέστησαν τῷ φόβῳ, νεκρόν σε καθορῶσαι.

Τοῖς πόθῳ τε καὶ φόβῳ, τὰ πάθη σου τιμῶσι, δίδου πταισμάτων λύσιν.

Ἦ φρικτὸν καὶ ξένον, θέαμα Θεοῦ Λόγε! πῶς γῆ σε συγκαλύπτει;

Φέρων πάλαι φεύγει, Σῶτερ Ἰωσήφ σε, καὶ νῦν σε ἄλλος θάπτει.

Κλαίει καὶ θρηνεῖ σε, ἡ πάναγνος σου Μήτηρ, Σωτήρ μου νεκρωθέντα.

Φρίττουσιν οἱ νόες, τὴν ξένην καὶ φρικτὴν σου, Ταφὴν τοῦ πάντων Κτίστου.

Ἐρράναν τὸν τάφον, αἱ Μυροφόροι μύρα, λίαν πρῶτὸ ἐλθοῦσαι. (Τρίς)

Εἰρήνην Ἐκκλησίᾳ, λαῷ σου σωτηρίαν, δώρησαι σῆ Ἐγέρσει.

Δόξα. Τριαδικόν.

Ἦ Τριάς Θεέ μου, Πατὴρ Υἱὸς καὶ Πνεῦμα, ἐλέησον τὸν Κόσμον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἰδεῖν τὴν τοῦ Υἱοῦ σου, Ἀνάστασιν Παρθένε, ἀξίωσον σους δούλους.

Καὶ πάλιν τὸ πρῶτον Τροπάριον.

Αἰ γενεαὶ πᾶσαι ὕμνον τῇ ταφῇ σου προσφέρουσι, Χριστέ μου.

Μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφώνησις. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

δάκρυα, λέγει ἡ τεκοῦσά σε Μητέρα.

Σπεῦσε ν' ἀναστηθεῖς, Λόγε, καταργώντας τὴ λύπη τῆς Μητέρας, ποὺ ἀγνῶς σὲ ἔφερε στὴ ζωὴ (χωρὶς νὰ χάσει τὴν παρθενία της).

Οἱ οὐράνιες δυνάμεις (οἱ ἀγγέλοι) κατεπλάγησαν ἀπὸ φόβο, βλέποντάς σε νεκρό.

Σ' αὐτοὺς ποὺ μὲ πόθο καὶ μὲ φόβο τιμοῦν τὰ ἅγια σου πάθη, χορήγει ἄφεση πταισμάτων.

Ἦ φρικτὸ καὶ παράδοξο θέαμα, Λόγε τοῦ Θεοῦ! Πῶς ἡ γῆ σὲ σκεπάζει;

Παλαιὰ ὁ Ἰωσήφ (ὁ Μνήστωρ), Σωτήρα μου, ἔχοντάς σε μαζί του, φεύγει (στὴν Αἴγυπτο) καὶ τώρα ἄλλος σὲ ἐνταφιάζει.

Ἡ πάναγνη Μητέρα σου, Σωτήρα μου, σὲ κλαίει καὶ σὲ θρηνεῖ, νεκρωθέντα.

Οἱ νοερὲς δυνάμεις (οἱ ἄγγελοι) φρίττουν τὴν ταφὴ σου, τοῦ Κτίστη τῶν ἀπάντων.

Ράντισαν τὸν τάφο οἱ μυροφόρες μύρα, πολὺ πρῶτὸ ἐλθοῦσαι. (τρὶς)

Εἰρήνη στὴν Ἐκκλησίᾳ καὶ στὸ λαό σου σωτηρίαν, δώρησε μὲ τὴν ἀνάστασὴ σου.

Δόξα. Τριαδικόν.

Ἦ Τριάδα ἅγια, Θεέ μου, ὁ Πατὴρ, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα, ἐλέησε τὸν κόσμον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τοὺς δούλους σου, Παρθένε, ἀξίωσε νὰ δοῦνε τὴν ἔγερση τοῦ Υἱοῦ σου.

Καὶ πάλιν τὸ πρῶτον Τροπάριον.

Ἦ ὅλες οἱ γενιὲς (τῶν ἀνθρώπων) προσφέρουν, Χριστέ μου, ὕμνο στὴν ταφὴ σου.

Μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφώνησις. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν,...

ΤΑ ΕΥΛΟΓΗΤΑΡΙΑ

Καὶ εὐθὺς ψάλλομεν τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια.

ᾠχος πλ. α΄.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Τῶν Ἀγγέλων ὁ δῆμος, κατεπλάγη ὀρῶν σε, ἐν νεκροῖς λογισθέντα, τοῦ θανάτου δὲ Σωτήρ, τὴν ἰσχὴν καθελόντα, καὶ σὺν ἑαυτῷ τὸν Ἀδάμ ἐγείραντα, καὶ ἐξ Ἄδου πάντας ἐλευθερώσαντα.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Τί τὰ μύρα, συμπαθῶς τοῖς δάκρυσιν, ὦ Μαθήτριάι κιρνᾶτε; ὁ ἀστράπτων ἐν τῷ τάφῳ Ἄγγελος, προσεφθέγγετο ταῖς Μυροφόροις· Ἴδετε ὑμεῖς τὸν τάφον καὶ ἦσθητε· ὁ Σωτήρ γὰρ ἐξάνεστη τοῦ μνήματος.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Λίαν πρωῖ, Μυροφόροι ἔδραμον, πρὸς τὸ μνήμά σου θρηνολογοῦσαι· ἀλλ' ἐπέστη, πρὸς αὐτὰς ὁ Ἄγγελος, καὶ εἶπε· Θρήνου ὁ καιρὸς πέπαυται· μὴ κλαίετε· τὴν Ἀνάστασιν δὲ Ἀποστόλοις εἶπατε.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Μυροφόροι γυναῖκες, μετὰ μύρων ἐλθοῦσαι, πρὸς τὸ μνήμά σου Σῶτερ ἐνηγοῦντο, Ἀγγέλου τρανῶς, πρὸς αὐτὰς φθεγγομένου· Τί μετὰ νεκρῶν, τὸν ζῶντα λογίζεσθε; ὡς Θεὸς γὰρ ἐξάνεστη τοῦ μνήματος.

ΕΥΛΟΓΗΤΑΡΙΑ

Καὶ εὐθὺς ψάλλομεν τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια.

ᾠχος πλ. α΄.

Εὐλογημένος εἶσαι, Κύριε· δίδαξέ με τὸ Νόμο σου (τὴν τήρησιν τοῦ ὁποῦ δικαιοῦσαι ν' ἀπαιτεῖς ἀπὸ ἐμένα).

Οἱ νοερὲς ταξιαρχίαι (τῶν ἀγγέλων) κατεπλάγησαν, Σωτήρ μου, βλέποντάς σε νὰ καταλέγῃσαι μεταξὺ τῶν νεκρῶν, νὰ γκρεμίζεις τὴ δύναμιν τοῦ θανάτου, νὰ ἐγείρεις μαζί σου τὸν Ἀδάμ, καὶ νὰ ἐλευθερώσεις ὅλους ἀπὸ τὴ φοβερὴ δυναστεία τοῦ ἄδη.

Εὐλογημένος εἶσαι, Κύριε· δίδαξέ με τὸ Νόμο σου (τὴν τήρησιν τοῦ ὁποῦ δικαιοῦσαι ν' ἀπαιτεῖς ἀπὸ ἐμένα).

Γιατί, ὦ μαθήτριάι τοῦ Χριστοῦ, ἀνακατεύετε με ἀγάπῃ καὶ συμπάθειαν τ' ἀρώματα μετὰ τὰ δάκρυά σας; Ἐλεγε στίς Μυροφόρας ὁ λαμπρὸς ἄγγελος (ποῦ κατέβηκε στὸ μνήμα). Νά, κοιτᾶτε τὸν τάφο ὅτι εἶναι ἄδειος, καὶ χαρεῖτε· διότι ὁ Σωτήρ ἀναστήθηκε ἀπὸ τὸ μνήμα.

Εὐλογημένος εἶσαι, Κύριε· δίδαξέ με τὸ Νόμο σου (τὴν τήρησιν τοῦ ὁποῦ δικαιοῦσαι ν' ἀπαιτεῖς ἀπὸ ἐμένα).

Πολὺ πρωῖ οἱ μυροφόρες ἔτρεξαν πρὸς τὸ μνήμα σου, θρηνολογοῦσαι· ἀλλὰ παρουσιάστηκε σ' αὐτὰς ὁ ἄγγελος καὶ τοὺς εἶπε· ἔχει ἤδη πάψει ὁ καιρὸς τῶν θρήνων· νὰ μὴν κλαίτε πιά, ἀλλὰ ν' ἀναγγεῖλετε τὴν ἀνάστασιν στοὺς Ἀποστόλους.

Εὐλογημένος εἶσαι, Κύριε· δίδαξέ με τὸ Νόμο σου (τὴν τήρησιν τοῦ ὁποῦ δικαιοῦσαι ν' ἀπαιτεῖς ἀπὸ ἐμένα).

Μυροφόρες γυναῖκες, μαζί με μύρα ἐλθοῦσαι πρὸς τὸ μνήμα σου, Σωτήρα, ἄκουαν τὸν ἄγγελο νὰ λέγει σ' αὐτὰς με εὐκρίνεια· γιατί κατατάσσετε μεταξὺ τῶν νεκρῶν αὐτὸν ποὺ ζεῖ; Διότι, ὡς Θεός, ἀναστήθηκε ἀπὸ τὸ μνήμα.

Δόξα. Τριαδικόν.

Προσκυνοῦμεν Πατέρα, καὶ τὸν τούτου
Υἱὸν τε, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· τὴν ἁγίαν
Τριάδα, ἐν μιᾷ τῇ οὐσίᾳ, σὺν τοῖς
Σεραφίμ, κράζοντες τό, Ἅγιος, Ἅγιος,
Ἅγιος εἶ Κύριε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ζωοδότην τεκοῦσα, ἐλυτρώσω Παρθένε,
τὸν Ἀδὰμ ἀμαρτίας· χαρμονὴν δὲ τῇ Εὐᾶ,
ἀντὶ λύπης παρέσχε· ῥεύσαντα ζωῆς,
ἴθυνη πρὸς ταύτην δέ, ὁ ἐκ σοῦ σαρκωθείς
Θεὸς καὶ ἄνθρωπος.

Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα. Δόξα
σοι ὁ Θεός. (τρὶς)

Συναπτὴ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις: Ὅτι σὲ
αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν,
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ
ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ
ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν,
καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἑξαποστειλάριον. Ἦχος β´.

Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν (τρὶς).

**Καὶ εὐθὺς τοὺς Αἴνους, ἐν οἷς ψάλλομεν
τὰ ἀκόλουθα Στιχηρὰ Ἰδιόμελα.**

Ἦχος β´.

Στίχ. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις
αὐτοῦ, αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς
μεγαλοσύνης αὐτοῦ.

Σήμερον συνέχει τάφος, τὸν συνέχοντα
παλάμη τὴν Κτίσιν· καλύπτει λίθος, τὸν
καλύψαντα ἀρετῇ, τοὺς οὐρανοὺς· ὑπνοῖ ἡ
ζωή, καὶ Ἄδης τρέμει, καὶ Ἀδὰμ τῶν
δεσμῶν ἀπολύεται. Δόξα τῇ σῇ
οἰκονομίᾳ, δι' ἧς τέλεσας πάντα
σαββατισμὸν αἰώνιον, ἐδωρήσω ἡμῖν, τὴν
παναγίαν ἐκ νεκρῶν σου Ἀνάστασιν.

Δόξα. Τριαδικόν.

Προσκυνοῦμε τὸν Πατέρα καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντα
Υἱὸ καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, τὴν ἁγία Τριάδα ποῦ ἔχει μιὰ
οὐσία, κράζοντας σ' αὐτὴ μαζί με τὰ Σεραφεῖμ· ἅγιος,
ἅγιος, ἅγιος εἶσαι, Κύριε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Παρθένε, μετὸ ποῦ γένησες τὸ ζωοδότῃ Κύριῳ,
λύτρωσες τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ τὴν ἀμαρτία καὶ στήν Εὐᾶ ἀντὶ
τῆς λύπης ἔδωσες χαρά, οἱ ὅποιοι εἶχαν ἐκπέσει ἀπὸ τὴ
ζωή· σ' αὐτὴ τοὺς ἐπανεφέρε ὁ Θεός, ποῦ σαρκώθηκε
ἀπὸ ἐσένα, καὶ ὁ ἄνθρωπος, ποῦ προσλήφθηκε ἀπὸ τὴ
σάρκα σου.

Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα. Δόξα σοὶ ὁ Θεός
(τρὶς).

Συναπτὴ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις: Ὅτι σὲ αἰνοῦσι...

Ἑξαποστειλάριον. Ἦχος β´.

Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν (τρὶς).

**Καὶ εὐθὺς τοὺς Αἴνους, ἐν οἷς ψάλλομεν τὰ ἀκόλουθα
Στιχηρὰ Ἰδιόμελα.**

Στίχ. Ὑμνεῖτε τὸν Κύριον γιὰ τὰ μεγάλα καὶ θαυμαστὰ
ἔργα τῆς θεϊκῆς δυνάμεως Του· ὑμνεῖτε Αὐτὸν ὅσο
ἄρμόζει στὸ ἄπειρο μεγαλεῖο Του.

Ἦχος β´.

Σήμερα περικλείει ὁ τάφος αὐτόν, ποῦ κρατᾷ στήν
παλάμη του τὴν κτίση· σκεπάζει ὁ λίθος αὐτόν, ποῦ μετ
τὴν ἀγιότητά του σκέπασε τοὺς οὐρανοὺς· κοιμᾶται ἡ
ζωή καὶ ὁ ἄδης τρέμει (τὸν πανίσχυρο νεκρὸ) καὶ ὁ Ἀδὰμ
ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς παρακοῆς (τὸν ἄδη καὶ
τὸ θάνατο). Δόξα στὴ λυτρωτικῇ θεῖα οἰκονομίᾳ σου,
Κύριε, διὰ τῆς ὁποίας, ἀφοῦ τέλεσες κάθε αἰώνιο
σαββατισμὸ (ἀνάπαυση ἀπὸ τοῦ ἔργου σου), μᾶς χάρισες
τὴν ἐκ νεκρῶν παναγία σου ἀνάσταση.

ᾠχος ὁ αὐτός.

Στίχ. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

Τί τὸ ὀρώμενον θέαμα; τίς ἡ παροῦσα κατάπαυσις; ὁ Βασιλεὺς τῶν αἰώνων, τὴν διὰ πάθους τελέσας οἰκονομίαν, ἐν τάφῳ σαββατίζει, καινὸν ἡμῖν παρέχων σαββατισμὸν. Αὐτῷ βοήσωμεν· Ἀνάστα ὁ Θεὸς κρίνων τὴν γῆν, ὅτι σὺ βασιλεύεις εἰς τοὺς αἰῶνας, ὁ ἀμέτρητον ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

ᾠχος ὁ αὐτός.

Στίχ. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανῳ.

Δεῦτε ἴδωμεν τὴν ζωὴν ἡμῶν, ἐν τάφῳ κειμένην, ἵνα τοὺς ἐν τάφοις κειμένους ζωοποιήσῃ· δεῦτε σήμερον, τὸν ἐξ Ἰούδα ὑπνοῦντα θεώμενοι, προφητικῶς αὐτῷ ἐκβοήσωμεν· Ἀναπεσὼν κεκοίμησαι ὡς λέων· τίς ἐγερεῖ σε Βασιλεῦ; ἀλλ' ἀνάστηθι αὐτεξουσίως, ὁ δοὺς ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἐκουσίως· Κύριε, δόξα σοι.

ᾠχος πλ. β΄.

Στίχ. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ· πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Ἠτήσατο Ἰωσήφ, τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέθετο ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ· ἔδει γὰρ αὐτὸν ἐκ τάφου, ὡς ἐκ παστάδος προελθεῖν· ὁ συντρίψας κράτος θανάτου, καὶ ἀνοιξας πύλας Παραδείσου ἀνθρώποις, δόξα σοι.

Δόξα. ᾠχος ὁ αὐτός.

Τὴν σήμερον μυστικῶς, ὁ μέγας Μωϋσῆς προδιετύπωτο λέγων· Καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεός, τὴν ἡμέραν τὴν ἐβδόμη· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ εὐλογημένον Σάββατον, αὕτη ἐστὶν ἡ τῆς καταπαύσεως ἡμέρα· ἐν ἧ

Στίχ. Ὑμνεῖτε τὸν Κύριο μετὰ τὸν ἦχο τῆς σάλπιγγος· ὑμνεῖτε Αὐτὸν μετὰ ψαλτήριον καὶ μετὰ κιθάραν.

ᾠχος ὁ αὐτός.

Τί εἶναι τὸ θέαμα αὐτὸ ποῦ βλέπουμε; Ποιὰ εἶναι ἡ σημερινὴ κατάπαυσις; Ὁ Βασιλεὺς τῶν αἰώνων (ὁ Χριστὸς), ἀφοῦ τέλεσε διὰ τοῦ πάθους τοῦ λυτρωτικὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ (τοῦ Πατρὸς), ἀναπαύεται στὸν τάφο, παρέχοντας σὲ μᾶς καινούργιον σαββατισμὸν (ἀνάπαυσις). Ἄς ἀναφωνήσωμε σ' αὐτόν· ἀνάστα ὁ Θεὸς γιὰ νὰ κρίνεις τοὺς κατοίκους τῆς γῆς, διότι βασιλεύεις στοὺς αἰῶνες, ὁ ἔχων τὸ μέγα καὶ ἀμέτρητο ἔλεος.

Στίχ. Ὑμνεῖτε τὸν Κύριο μετὰ τύμπανον καὶ μετὰ χορούς· ὑμνεῖτε αὐτὸν μετὰ ὄργανα ἔγχορδα καὶ πνευστά.

ᾠχος ὁ αὐτός.

Ἐλᾶτε, πιστοί, νὰ δοῦμε τὴ ζωὴν μας νὰ εἶναι ξαπλωμένη στὸν τάφο, γιὰ νὰ χαρίσει ζωὴ σ' αὐτοὺς ποῦ εἶναι ξαπλωμένοι στοὺς τάφους. Ἐλᾶτε σήμερον, βλέποντες νὰ κοιμᾶται τὸν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα καταγόμενον Κύριον, νὰ τοῦ ἀναφωνήσωμε· ἀνέπεσες καὶ κοιμήθηκες ὡς λέων· ποιὸς θὰ σὲ ξυπνήσει, Βασιλέα; Ἀλλὰ ἀνάστα μετὰ τὴ δική σου ἐξουσία ἐσύ, ποῦ θυσίαςες θεληματικὰ τὸν ἑαυτὸ σου γιὰ χάριν μας· Κύριε, δόξα σοι.

Στίχ. Ὑμνεῖτε τὸν Κύριο μετὰ κύμβαλα ποῦ δίνουν λεπτοὺς ἦχους καὶ μετὰ κύμβαλα ποῦ κροτοῦν μετὰ πάταγον· καθετὶ ποῦ ἀναπνέει ἅς ὑμνήσει τὸν Κύριο.

ᾠχος πλ. β΄.

Ζήτησε ὁ Ἰωσήφ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ (ἀπὸ τὸν Πιλάτον) καὶ τὸ τοποθέτησε στὸ καινούργιον μνημα του· γιὰτι ἔπρεπε αὐτὸς (ὁ Χριστὸς) νὰ βγεῖ ἀπὸ τὸν τάφο, ὅπως ὁ νυμφίος (ὁ γαμπρὸς) βγαίνει ἀπὸ τὸν νυφικὸ τοῦ θάλαμο. Σ' ἐσένα, Κύριε, ποῦ συνέτριψες τὸ κράτος τοῦ θανάτου καὶ ἄνοιξες τὶς πύλες τοῦ Παραδείσου, ἀνήκει ἡ δόξα.

Δόξα. ᾠχος ὁ αὐτός.

Ὁ μέγας Μωϋσῆς προδιετύπωνε μυστικῶς τὴ σημερινὴ ἡμέρα, λέγων· καὶ ὁ Θεὸς εὐλόγησε τὴν ἡμέρα τὴν ἐβδόμη· διότι αὕτη εἶναι τὸ εὐλογημένον (ἀπὸ τὸν Θεὸ) Σάββατον· αὕτη εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς ἀναπαύσεως, κατὰ τὴν

κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὁ Μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς κατὰ τὸν θάνατον οἰκονομίας, τῇ σαρκὶ σαββατίσας· καὶ εἰς ὃ ἦν, πάλιν ἐπανελθὼν, διὰ τῆς Ἀναστάσεως, ἐδωρήσατο ἡμῖν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ὡς ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. ᾠχος β΄.

Ἵπερευλογημένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε παρθένε· διὰ γὰρ τοῦ ἐκ σοῦ σαρκωθέντος ὁ ἄδης ἠχμαλώτισται, ὁ Ἀδάμ ἀνακέκληται, ἡ κατάρα νενέκρωται, ἡ Εὐὰ ἠλευθέρωται, ὁ θάνατος τεθανάτωται καὶ ἡμεῖς ἐζωοποιήθημεν. Διὸ ἀνυμνοῦντες βοᾶμεν· Εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ οὕτως εὐδοκήσας· δόξα σοι.

Δοξολογία μεγάλη. Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς... **Ψαλλομένου δὲ τοῦ ἁσματικοῦ** Ἅγιος ὁ Θεὸς... γίνεται μετὰ πομπῆς ἢ ἐξοδος καὶ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Κατ' αὐτὴν ψάλλεται καὶ τὸ παρὸν Ἰδιόμελον.

Γεωργίου Ἀκροπολίτου. ᾠχος πλ. α΄.

Τὸν ἥλιον κρύψαντα τὰς ἰδίας ἀκτῖνας καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ διαρῥαγὲν τῷ τοῦ Σωτῆρος θανάτῳ ὁ Ἰωσήφ θεασάμενος, προσῆλθε τῷ Πιλάτῳ καὶ καθικετεύει λέγων· Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, τὸν ἐκ βρέφους ὡς ξένον ξενωθέντα ἐν κόσμῳ. Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ὃν ὁμόφυλοι μισοῦντες θανατοῦσιν ὡς ξένον. Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ὃν ξενίζομαι βλέπειν τοῦ θανάτου τὸν ξένον. Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ὅστις οἶδε ξενίζειν τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ξένους. Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ὃν Ἑβραῖοι τῷ φθόνῳ ἀπεξένωσαν κόσμῳ. Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ἵνα κρύψω ἐν τάφῳ, ὃς ὡς ξένος οὐκ ἔχει τὴν κεφαλὴν ποῦ κλίνει. Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ὃν ἡ μήτηρ ὀρώσα νεκρωθέντα, ἐβόα· ὦ Υἱὲ καὶ Θεέ μου, εἰ καὶ τὰ σπλάγχνα τιτρώσκομαι καὶ

ὅποια ξεκουράστηκε ἀπὸ ὅλα τὰ ἔργα τοῦ ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σαββατίσας (ἀναπαυθεὶς) διὰ τοῦ θανάτου τῆς σαρκός του, σύμφωνα με τὴν οἰκονομία τοῦ Θεοῦ· καὶ διὰ τῆς ἀναστάσεώς του ἐλθὼν καὶ πάλι σ' ἐκεῖνο ποῦ ἦταν προηγουμένως, μᾶς χάρισε τὴν αἰώνια ζωὴ, ὡς ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. ᾠχος β΄.

Εἶσαι εὐλογημένη πρὸ πάντων ἀπ' ὅλα, Θεοτόκε Παρθένε· διότι διὰ τοῦ Λόγου, ποῦ ἔλαβε σάρκα ἀπὸ ἐσένα, ὁ ἄδης ἔχει καταστει ἀιχμάλωτος, ὁ Ἀδάμ ἔχει ἀνακληθεῖ στὴν προπρωτικὴ του κατάσταση, ἡ κατάρα (τῆς ἀρχαίας παρακοῆς) ἔχει νεκρωθεῖ, ἡ Εὐὰ ἔχει ἐλευθερωθεῖ (ἀπὸ τὴν παράβασή της), ὁ θάνατος ἔχει θανατωθεῖ, καὶ ἐμεῖς ὅλοι λάβαμε ζωὴ. Γιαυτό, ἀνυμνοῦντες, σοῦ φωνάζουμε· δοξασμένος εἶσαι

Χριστὲ ὁ Θεὸς μας, ποῦ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θέλησες νὰ μᾶς σώσεις. Ἀληθινὰ δόξα ἀνήκει σ' ἐσένα!

Δοξολογία μεγάλη. Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς... **Ψαλλομένου δὲ τοῦ ἁσματικοῦ** Ἅγιος ὁ Θεὸς γίνεται μετὰ πομπῆς ἢ ἐξοδος καὶ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Κατ' αὐτὴν ψάλλεται καὶ τὸ παρὸν Ἰδιόμελον.

Γεωργίου Ἀκροπολίτου. ᾠχος πλ. α΄.

Ὁ Ἰωσήφ, ὅταν εἶδε τὸν ἥλιο νὰ κρύβει τὶς ἀκτῖνες του καὶ τὸ καταπέτασμα νὰ σχίζεται μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σωτήρα, ἦλθε στὸν Πιλάτο καὶ τὸν καθικέτευσε, λέγων· δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένο, ὁ ὁποῖος ἀπὸ βρέφος ζοῦσε στὸν κόσμον ὡς ἀποξενωμένος ξένος· δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένο, τὸν ὁποῖο, μισοῦντες οἱ ὁμόφυλοι του, θανατώνουν ὡς ξένο· δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένο, τοῦ ὁποῖου τὸν παράδοξο θάνατο βλέπων, νιώθω παράξενα· δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένο, ὁ ὁποῖος ξέρεῖ νὰ περιποιεῖται τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ξένους· δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένο, τὸν ὁποῖον οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ φθόνον ἀποξένωσαν ἀπὸ τὸν κόσμον· δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένο, ὁ ὁποῖος, ὡς ξένος, δὲν ἔχει ποῦ ν' ἀκουμπήσει τὴν κεφαλὴ του· δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένο, τὸν ὁποῖον ἡ Μητέρα, ἀτενίζουσα νεκρὸ, ἐβόα· ὦ Υἱὲ καὶ Θεέ μου, ἂν καὶ ὁ πόνος πληγώνει τὰ σπλάγχνα μου καὶ σχίζει τὴν καρδιά μου, ὅταν σὲ βλέπω νεκρὸ, ὅμως θαρρώντας στὴν ἀνάστασή σου, σὲ δοξάζω. Καὶ μετὰ αὐτὰ τὰ λόγια παρακαλώντας τὸν Πιλάτο ὁ εὐσχήμων, λαμβάνει τὸ σῶμα τοῦ Σωτήρα,

καρδίαν σπαράττομαι νεκρόν σε καθορῶσα, ἀλλὰ τῇ σῇ ἀναστάσει θαρρόῦσα μεγαλύνω. Καὶ τούτοις τοῖνον τοῖς λόγοις δυσωπῶν τὸν Πιλάτον ὁ εὐσχήμων λαμβάνει τοῦ Σωτῆρος τὸ σῶμα, ὃ καὶ φόβῳ ἐν σινδόνι ἐνειλήσας καὶ σμύρνη κατέθετο ἐν τάφῳ τὸν παρέχοντα πᾶσι ζωὴν αἰώνιον καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἐπανελεύσεως τῆς ἱερᾶς πομπῆς εἰς τὸν Ναόν, ὁ προεξάρχων ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· Πρόσχωμεν. Εἰρήνη πᾶσι. Σοφία. Καὶ εἰσάγει μετὰ τῶν λοιπῶν ἱερέων τὸν Ἐπιτάφιον εἰς τὸ Ἱερὸν· οἱ δὲ ἱερεῖς ἀλλάσσουν ὅλην τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ ἡμεῖς ψάλλομεν τὰ τροπάρια·

Ὅτε κατῆλθες πρὸς τὸν θάνατον, ἡ ζωὴ ἢ ἀθάνατος, τότε τὸν Ἄδην ἐνέκρωσας τῇ ἀστραπῇ τῆς Θεότητος· ὅτε δὲ καὶ τοὺς τεθνεῶτας ἐκ τῶν καταχθονίων ἀνέστησας πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν ἐπουρανίων ἐκραύγαζον· Ζωοδότα Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ταῖς μυροφόροις γυναῖξί, παρὰ τὸ μνήμα ἐπιστάς, ὁ Ἄγγελος ἐβόα· Τὰ μύρα τοῖς θνητοῖς ὑπάρχει ἀρμόδια, Χριστὸς δὲ διαφθορᾶς ἐδείχθη ἀλλότριος.

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου Σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ, εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

Καὶ ἀποθέτουσιν οἱ ἱερεῖς τὸν Ἐπιτάφιον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς. Καὶ εὐθὺς λέγομεν τὸ

Τροπάριον τῆς Προφητείας. Ἦχος β΄.

Ὁ συνέχων τὰ πέρατα, τάφῳ συσχεθῆναι κατεδέξω Χριστέ, ἵνα τῆς τοῦ Ἄδου καταπτώσεως, λυτρώσης τὸ ἀνθρώπινον, καὶ ἀθανάτισας, ζωώσης ἡμᾶς, ὡς Θεὸς ἀθάνατος.

τὸ ὅποιο, ἀφοῦ εὐλαβικὰ τύλιξε σὲ σεντόνι καὶ ἄλειψε με μύρα, κατέθεσε στὸν τάφο αὐτόν, ποὺ παρέχει ζωὴ καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἐπανελεύσεως τῆς ἱερᾶς πομπῆς εἰς τὸν Ναόν, ὁ προεξάρχων ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· Πρόσχωμεν. Εἰρήνη πᾶσι. Σοφία. Καὶ εἰσάγει μετὰ τῶν λοιπῶν ἱερέων τὸν Ἐπιτάφιον εἰς τὸ Ἱερὸν· οἱ δὲ ἱερεῖς ἀλλάσσουν ὅλην τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ ἡμεῖς ψάλλομεν τὰ τροπάρια·

Ὅταν κατέβηκες στὸ θάνατο...

Στὶς Μυροφόρες γυναῖκες...

Ὁ Ἰωσήφ, ἀφοῦ ζήτησε τὸ σεπτὸ σῶμα ἀπὸ τὸν Πιλάτο, τὸ περιτύλιξε σὲ σεντόνι καθαρὸ, τὸ ἄλειψε με μύρα καὶ τὸ τοποθέτησε σὲ μνήμα καινὸ (καινούργιο, ἀχρησιμοποίητο). Διὰ τοῦτο καὶ οἱ γυναῖκες, ποὺ ἦλθαν πολὺ πρῶτὸ στὸ μνημεῖο, ἀναβόησαν· δεῖξε μας, Χριστέ, ὅπως προεῖπες, τὴν ἀνάστασι.

Καὶ ἀποθέτουσιν οἱ ἱερεῖς τὸν Ἐπιτάφιον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς. Καὶ εὐθὺς λέγομεν τὸ

Τροπάριον τῆς Προφητείας. Ἦχος β΄.

Χριστέ, ἐσὺ ποὺ συγκρατεῖς στὴ θεία σου ἐνέργεια τὰ πέρατα (ὅλη τὴν κτίσι), καταδέχτηκες νὰ κρατηθεῖς σὲ τάφο, γιὰ νὰ λυτρώσεις τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀπὸ τὴν κατάποση τοῦ ἄδη καί, ἀφοῦ μᾶς ζωοποιήσεις, νὰ μᾶς καταστήσεις ἀθάνατους, ὡς Θεὸς ἀθάνατος.

Δόξα. Καὶ νῦν. Τὸ αὐτό.

Δόξα. Καὶ νῦν. Τὸ αὐτό.

Ὁ Ἀναγνώστης·

Προκείμενον. Ἦχος δ΄. Ψαλμὸς μγ΄ (43).

Ἀνάστα, Κύριε, βοήθησον ἡμῖν καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.

Στίχ. Ὁ Θεός, ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν.

Προφητείας Ἰεζεκιήλ τὸ Ἀνάγνωσμα (Κεφ. λζ΄, 1-14).

Ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, καὶ ἐξήγαγέ με ἐν πνεύματι Κυρίου, καὶ ἔθηκέ με ἐν μέσῳ τοῦ πεδίου· καὶ τοῦτο ἦν μεστὸν ὀστέων ἀνθρωπίνων· καὶ περιήγαγέ με ἐπ' αὐτά, κύκλωθεν κύκλω· καὶ ἰδοὺ πολλὰ σφόδρα, ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου, καὶ ἰδοὺ ξηρὰ σφόδρα. Καὶ εἶπε πρὸς με· Υἱὲ ἀνθρώπου, εἰ ζήσεται τὰ ὀστέα ταῦτα; καὶ εἶπα· Κύριε, Κύριε, σὺ ἐπίστασαι ταῦτα. Καὶ εἶπε πρὸς με· Προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὀστᾶ ταῦτα, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· Τὰ ὀστᾶ τὰ ξηρὰ, ἀκούσατε λόγον Κυρίου· τάδε λέγει Κύριος τοῖς ὀστέοις τούτοις. Ἴδου ἐγὼ φέρω εἰς ὑμᾶς πνεῦμα ζωῆς, καὶ δώσω εἰς ὑμᾶς νεῦρα, καὶ ἀνάξω εἰς ὑμᾶς σάρκας, καὶ ἐκτενῶ ἐφ' ὑμᾶς δέρμα, καὶ δώσω πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς, καὶ ζήσεσθε, καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος. Καὶ προεφήτευσά, καθὼς ἐνετείλατό μοι Κύριος.

Καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐν τῷ ἐμὲ προφητεῦσαι· καὶ ἰδοὺ σεισμός· καὶ προσήγαγε τὰ ὀστᾶ, ἐκάτερον πρὸς τὴν ἁρμονίαν αὐτοῦ. Καὶ εἶδον· καὶ ἰδοὺ ἐπ' αὐτὰ νεῦρα καὶ σάρκες ἐφύοντο, καὶ ἀνέβαιναν ἐπ' αὐτὰ δέρμα ἐπάνω· καὶ πνεῦμα οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς. Καὶ εἶπε πρὸς με· Προφήτευσον, ἐπὶ τὸ πνεῦμα, υἱὲ

Ὁ Ἀναγνώστης·

Προκείμενον. Ἦχος δ΄. Ψαλμὸς μγ΄ (43).

Σήκω ἐπάνω, Κύριε, βοήθησέ μας καὶ λύτρωσέ μας, ἕξαιτίας τοῦ ὀνόματός σου.

Στίχ. ὦ Θεέ, με τὰ ἄφτιά μας ἀκούσαμε τὶς θαυμαστὲς ἐνέργειές σου καὶ οἱ πατέρες μας τὶς ἀφηγήθησαν σ' ἐμᾶς.

Προφητείας Ἰεζεκιήλ τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. λζ΄, 1-14).

Ὁ Κύριος με ἔλαβε με τὸ χεῖρι Του καὶ με ἐξήγαγε ὁ Κύριος (ἀπὸ τὴν οἰκία μου), ἀφοῦ με ἔφερε σὲ κατάστασι ἐκστάσεως, καὶ με τοποθέτησε στὸ μέσο μιᾶς πεδιάδας. Ἡ πεδιάδα αὐτὴ ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἀνθρώπινα ὀστά. Καὶ με περιέφερε γύρω-γύρω ἀπὸ τὰ ὀστά καὶ εἶδα ὅτι ἦταν πάρα πολλά, καταλαμβάνοντα ὅλη τὴν ἐπιφάνεια τῆς πεδιάδας, ἦταν δὲ τελείως ξηρὰ. Καὶ εἶπε ὁ Κύριος πρὸς με· Υἱὲ ἀνθρώπου, εἶναι δυνατὸ νὰ ἐπανέλθουν στὴ ζωὴ αὐτὰ τὰ ὀστά; Καὶ ἐγὼ ἀπάντησα· Κύριε, Κύριε, σὺ (μόνον) γνωρίζεις αὐτὰ τὰ πράγματα. Καὶ εἶπε ὁ Κύριος πρὸς με· Κήρυξε στὰ ὀστά αὐτὰ καὶ πᾶς πρὸς αὐτά· Σεῖς, τὰ ὀστά τὰ ξηρὰ, ἀκούσατε λόγον Κυρίου. Τὰ ἐξῆς λέγει ὁ Κύριος πρὸς τὰ ὀστά αὐτά· Ἴδου, ἐγὼ θὰ φέρω σὲ σᾶς πνεῦμα ζωῆς καὶ θὰ δώσω εἰς σᾶς νεῦρα καὶ θὰ κάνω νὰ προβάλλουν σὲ σᾶς σάρκες καὶ θὰ ἀπλώσω ἐπάνω σας δέρμα καὶ θὰ δώσω σὲ σᾶς τὴ ζωογόνο πνοή μου καὶ θὰ λάβετε ζωὴ. Ἔτσι θὰ ἀντιληφθεῖτε ὅτι ἐγὼ εἶμι ὁ (παντοδύναμος) Κύριος. Καὶ κήρυξα, σύμφωνα πρὸς τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου. Ἐνῶ δὲ ἐγὼ κήρυττα, συνέβη τοῦτο· Ἴδου ἔγινε σεισμός καὶ τὰ ὀστά πλησίασαν τὸ ἓνα τὸ ἄλλο, κατὰ τρόπο ἁρμονικὸ (ὥστε κάθε ἓνα νὰ λαμβάνει τὴν κανονικὴ του θέσι). Καὶ εἶδα μετὰ θαυμασμοῦ ὅτι ἀνεφύοντο σὲ αὐτὰ νεῦρα καὶ σάρκες καὶ ἐπάνω σ' αὐτὰ προέβαλλε δέρμα, ἀλλὰ πνεῦμα ζωῆς δὲν ὑπῆρχε σ' αὐτὰ (δηλαδὴ ἦταν σώματα ἄψυχα). Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς με· Κήρυξε πρὸς τὸ πνεῦμα, κήρυξε, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ πᾶς σ' αὐτό. Τὰ ἐξῆς λέγει ὁ Κύριος· Ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων (δηλαδὴ ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα), ἐλθέ, ὦ πνεῦμα, καὶ ἐμφύσησε (πνοὴ ζωῆς) στὰ ἄψυχα αὐτὰ σώματα, ὥστε νὰ

ἀνθρώπου, προφήτευσον, καὶ εἶπὲ τῷ πνεύματι. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος· Ἐκ τῶν τεσσάρων πνευμάτων ἐλθέ, καὶ ἐμφύσησον εἰς τοὺς νεκροὺς τούτους, καὶ ζησάτωσαν. Καὶ προεφήτευσά, καθ' ὅ,τι ἐνετείλατό μοι· καὶ εἰσηλθεν εἰς αὐτοὺς τὸ πνεῦμα, καὶ ἔζησαν, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν, συναγωγή πολλὴ σφόδρα. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς με, λέγων· Υἱὲ ἀνθρώπου, τὰ ὅσα ταῦτα, πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ἐστίν· αὐτοὶ λέγουσι· Ξηρὰ γέγονε τὰ ὅσα ἡμῶν, ἀπώλωλεν ἡ ἐλπίς ἡμῶν, διαπεφωνήκαμεν. Διὰ τοῦτο προφήτευσον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τάδε λέγει Κύριος Κύριος· Ἴδου ἐγὼ ἀνοίγω τὰ μνήματα ὑμῶν, καὶ ἀνάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν μνημάτων ὑμῶν, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ ἀνοίξαι με τοὺς τάφους ὑμῶν, τοῦ ἀναγαγεῖν με ἐκ τῶν τάφων τὸν λαόν μου. Καὶ δώσω πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς, καὶ ζήσεσθε, καὶ θήσομαι ὑμᾶς ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ Κύριος· ἐλάλησα, καὶ ποιήσω, λέγει Κύριος Κύριος.

Προκείμενον. Ἦχος βαρὺς. Ψαλμὸς θ' (9).

Ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεός μου, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου, μὴ ἐπιλάθῃ τῶν πενήτων.

Στίχ. Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλη καρδίᾳ μου, διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου.

Ὁ Ἀπόστολος. Πρὸς Κορινθίους Α' Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα

(Α' Κορ. ε' 6-8. Γαλ. γ' 13-14).

Ἀδελφοί, μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. Ἐκκαθάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε ἄζυμοι· καὶ γὰρ τὸ Πάσχα ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός. Ὡστε ἐορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἄζυμοις εἰλικρινείας

ἀποκτήσουν ζωὴ. Καὶ κήρυξα, σύμφωνα πρὸς τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου. Καὶ εἰσηλθε σ' αὐτὰ (τὰ ἄψυχα σώματα) τὸ ζωογόνο πνεῦμα καὶ ἔγιναν ζῶντα καὶ στάθηκαν στὰ πόδια τους, ἦταν δὲ πλῆθος ἀναρίθμητο. Καὶ ἀλάλησε ὁ Κύριος πρὸς με καὶ εἶπε· Υἱὲ ἀνθρώπου, τὰ ὅσα αὐτὰ εἶναι σύμβολο τῶν Ἰσραηλιτῶν, διότι αὐτοὶ λέγουν· Ἐξηράνθηκαν τὰ ὅσα μας, χάθηκαν οἱ ἐλπίδες μας, νεκρωθήκαμε. Γι' αὐτὸ προφήτευσέ καὶ πρὸς αὐτούς. Τὰ ἐξῆς λέγει ὁ Κύριος· Ἴδου ἐγὼ θὰ ἀνοίξω τοὺς τάφους σας καὶ θὰ σᾶς ἐξαγάγω ἀπ' αὐτούς (δηλαδὴ θὰ σᾶς ἐπαναφέρω ἀπὸ τὴν ἐξορία σας) καὶ θὰ σᾶς ὀδηγήσω στὴ χώρα τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ τότε, ὅταν ἐγὼ ἀνοίξω τοὺς τάφους σας καὶ ἐξαγάγω ἀπὸ τοὺς τάφους (ἐσαῖς ποὺ ἀποτελεῖτε) τὸν (περιούσιο) λαό μου, θὰ βεβαιωθεῖτε ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ (παντοδύναμος) Κύριος. Ὅντως, θὰ δώσω σὲ σᾶς τὸ πνεῦμα μου καὶ θὰ ζωογονηθεῖτε καὶ θὰ σᾶς ἐπαναφέρω στὴν χώρα σας καὶ θὰ πεισθῆτε ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ Κύριος. Ὑποσχέθηκα καὶ θὰ πραγματοποιήσω ὅ,τι ὑποσχέθηκα, λέγει ὁ Κύριος.

Προκείμενον. Ἦχος βαρὺς. Ψαλμὸς θ' (9).

Σήκω ἐπάνω, Κύριε, ἄς ὑψωθεῖ τὸ χεῖρι σου (γιὰ νὰ συντρίψει τοὺς ἀσεβεῖς)· μὴ λησμονήσεις (καὶ ἀφήσεις ἀβοήθητους) μέχρι τέλους τοὺς φτωχοὺς (τοῦ λαοῦ) σου.

Στίχ. Εὐγνώμονες δοξολογίες θὰ ἀναπέμψω σὲ σένα, Κύριε, μ' ὅλη μου τὴν καρδιά· θὰ ἐξαγγείλω καὶ θὰ διακηρύξω ὅλες τὶς θαυμαστὰς ἐνέργειές σου.

Ὁ Ἀπόστολος

Πρὸς Κορινθίους Α' Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα

(Α' Κορ. ε' 6-8. Γαλ. γ' 13-14).

Ἀδελφοί, λίγο προζύμι ζυμώνει ὅλο τὸ ζυμάρι. Πετάξτε λοιπὸν τὸ παλιὸ προζύμι, γιὰ νὰ γίνετε νέο ζυμάρι, ἀφοῦ εἴστε χωρὶς προζύμι. Διότι καὶ ὁ πασχαλινὸς ἀμνός μας, ὁ Χριστός, γιὰ μᾶς θυσιάστηκε. Ὡστε ἄς γιορτάζουμε ὄχι μὲ τὸ παλιὸ προζύμι, οὔτε μὲ προζύμι κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλὰ μὲ ἄζυμα εἰλικρινείας καὶ ἀλήθειας. Ὁ Χριστὸς μᾶς ἐξαγόρασε ἀπὸ τὴν κατάρα τοῦ νόμου, μὲ τὸ νὰ γίνῃ ὁ ἴδιος πρὸς χάρη μας κατάρα, -διότι εἶναι γραμμένο, Καταραμένος εἶναι ὅποιος κρεμᾶται στὸ

καὶ ἀληθείας. Χριστὸς γὰρ ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα. Γέγραπται γάρ· Ἐπικατάρatos πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου· ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.

Ἀλληλούϊα. Ἦχος πλ. α΄. Ψαλμὸς ξζ΄ (67).

Στίχ. α΄. Αναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν.

Στίχ. β΄. Ὡς ἐκλείπει καπνός, ἐκλιπέτωσαν, ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός.

Στίχ. γ΄. Οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν.

Τὸ Εὐαγγέλιον

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου τὸ Ἀνάγνωσμα (Ματθ. κζ΄ 62-66).

Τῇ ἐπαύριον, ἣτις ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον λέγοντες· Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. Κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ, ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χειρῶν τῆς πρώτης. Ἔφη αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Ἔχετε κουστωδιάν· ὑπάγετε ἀσφαλίσαθε ὡς οἴδατε. Οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφάλισαν τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

ξύλο,- γιὰ νὰ ἔλθει ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ στοὺς ἔθνικοὺς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ λάβουμε τὴν ὑπόσχεση τοῦ Πνεύματος διὰ τῆς πίστεως.

Ἀλληλούϊα. Ἦχος πλ. α΄. Ψαλμὸς ξζ΄ (67).

Στίχ. α΄. Ἄς σηκωθεῖ ἐπάνω ὁ Θεός καὶ ἄς διασκορπισθοῦν οἱ ἐχθροὶ Του, καὶ ἄς φύγουν ἀπὸ μπροστά Του αὐτοὶ ποὺ τὸν μισοῦν.

Στίχ. β΄. Ὅπως ἐξαφανίζεται ὁ καπνός, ἔτσι νὰ ἐξαφανισθοῦν καὶ αὐτοὶ (οἱ ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ)· ὅπως λιώνει τὸ κερί, ὅταν πλησιάσει ἡ φωτιά.

Στίχ. γ΄. Ἔτσι, (ὅπως λιώνει τὸ κερί κοντὰ στὴ φωτιά) νὰ διαλυθοῦν καὶ νὰ καταστραφοῦν οἱ ἁμαρτωλοὶ μπροστά στὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ καὶ οἱ δίκαιοι ἄς γεμίσουν μὲ εὐφροσύνη.

Τὸ Εὐαγγέλιον

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον Ἀγίου Εὐαγγελίου τὸ Ἀνάγνωσμα (Ματθ. κζ΄ 62-66).

Τὴν ἐπόμενη ἡμέρα, μετὰ τὴν Παρασκευὴν, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἦλθαν ὅλοι μαζί στὸν Πιλάτο καὶ τοῦ εἶπαν, «Κύριε θυμηθήκαμε ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπε, ὅταν ἀκόμη ζοῦσε, Ὅστερα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες θὰ ἀναστηθῶ, δῶσε λοιπὸν διαταγὴ ν' ἀσφαλισθεῖ ὁ τάφος ἕως τὴν τρίτη ἡμέρα, μήπως ἔλθουν τὴ νύχτα οἱ μαθητές του καὶ τὸν κλέψουν καὶ ποῦν στὸ λαό, Ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκρούς, καὶ ἡ τελευταία αὐτῆ ἀπάτη θὰ εἶναι χειρότερη ἀπὸ τὴν πρώτη». Ὁ Πιλάτος τοὺς εἶπε, «Πάρτε φρουρά, πηγαίνετε καὶ ἀσφαλίστε τον, ὅπως ξέρετε». Αὐτοὶ δὲ πῆγαν καὶ ἀσφάλισαν τὸν τάφο, σφραγίσαντες τὸ λίθο καὶ τοποθετήσαντες φρουρά.

Ὁ λαός: Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ διάκονος τὴν ἔκτενῆ καὶ τὰ πληρωτικά.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας.

Εἶτα: Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητός...

Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεός... κ.τ.λ. **Καὶ ποιεῖ ἀπόλυσιν οὕτω·**

Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι. Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Δι' εὐχῶν...

Ὁ λαός: Ἀμήν.

«Ὅτε κατήλθες πρὸς τὸν θάνατον... τὸν Ἄδην ἐνέκρωσας»

Σήμερον γὰρ τὰ ἐν ἄδου περιπολεῖ πάντα ὁ Δεσπότης ἡμῶν· σήμερον τὰς χαλκᾶς πύλας συνέκλασε· σήμερον τοὺς μοχλοὺς τοὺς σιδηροῦς συνέθλασεν. Ὅρα τὴν ἀκρίβειαν τῆς λέξεως. Οὐκ εἶπεν, Ἀνέωξε πύλας χαλκᾶς, ἀλλὰ, «Συνέθλασε πύλας χαλκᾶς» (Ψαλμ. 106, 16· Ἠσ. 45,2), ἵνα ἄχρηστον γένηται τὸ δεσμωτήριον. Οὐκ ἀφεῖλε τοὺς μοχλοὺς, ἀλλὰ συνέθλασεν, ἵνα ἀσθενὴς γένηται ἡ φυλακὴ. Ὅπου γε οὔτε θύρα, οὔτε μοχλός, κἂν εἰσέλθῃ τις, οὐκ κατέχεται. Ὅταν οὖν ὁ Χριστὸς συνθλάσῃ, τίς ἕτερος διορθῶσαι δυνήσεται; Ὁ γὰρ Θεὸς διαστρέψει, φησί, τίς διορθῶσαι λοιπόν; Οἱ βασιλεῖς ὅταν μέλλωσιν ἀφιέναι τοὺς δεσμώτας, πέμποντες ἐπιστολάς, οὐχ οὕτω ποιοῦσιν, ἀλλ' ἀφιᾶσι καὶ τὰς θύρας καὶ τοὺς φύλακας, δηλοῦντες ὅτι εἰσελθεῖν πάλιν ἀνάγκη ἐκεῖ ἢ καὶ τοὺς ἀφεθέντας, ἢ ἐτέρους ἀντ' ἐκείνων τινάς. Ὁ δὲ Χριστὸς οὐχ οὕτως· ἀλλὰ δεῖξαι βουλόμενος, ὅτι τέλος ὁ θάνατος ἔχει, συνέθλασεν αὐτοῦ τὰς πύλας τὰς χαλκᾶς· χαλκᾶς δὲ ὠνόμασεν, οὐκ ἐπειδὴ ἀπὸ χαλκοῦ ἦσαν

Ὁ λαός: Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ διάκονος τὴν ἔκτενῆ καὶ τὰ πληρωτικά.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας. Εἶτα: Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητός... Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεός... κ.τ.λ. **Καὶ ποιεῖ ἀπόλυσιν οὕτω·**

Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι. Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

Δι' εὐχῶν...

Ὁ λαός: Ἀμήν.

«Ὅταν κατέβηκες στὸ θάνατο... νέκρωσες τὸν ἄδη»

Σήμερα λοιπὸν ὁ Κύριός μας περιοδεύει στὸν ἄδη. Σήμερα ἔκαμε κομμάτια τὶς χάλκινες πύλες τοῦ ἄδη. Σήμερα σύντριψε τοὺς σιδερένιους μοχλοὺς. Πρόσεξε τὴν ἀκριβολογία. Δὲν εἶπε, Ἄνοιξε τὶς χάλκινες πύλες, μὰ εἶπε, Σύντριψε τὶς χάλκινες πύλες, γιὰ ν' ἀχρηστέψει τὸ δεσμωτήριον. Δὲν ἔβγαλε τοὺς μοχλοὺς, ἀλλὰ τοὺς σύντριψε, γιὰ νὰ κάμῃ ἄχρηστο τὸ δεσμωτήριον. Ὅπου βέβαια δὲν ὑπάρχει οὔτε μοχλὸς ποὺ νὰ τὸ κλείνει, κὶ ἂν μπεῖ κανένας, δὲν ἐμποδίζεται νὰ βγεῖ. Ἀφοῦ λοιπὸν τίς σύντριψε ὁ Χριστός, ποῖός θὰ μπορέσει νὰ τὶς διορθώσει; Γιατὶ, ἂν χαλάσει, λέει, κάτι ὁ Θεός, ποῖός θὰ τὸ διορθώσει; Οἱ βασιλεῖς, ὅταν πρόκειται ν' ἀφήσουν ἐλεύθερους τοὺς φυλακισμένους, δὲν κάνουν αὐτὸ ποὺ ἔκαμε ὁ Χριστός, ἀλλὰ δίνουν διαταγὰς κὶ ἀφήνουν στὴ θέσῃ τους καὶ τὶς πόρτες καὶ τοὺς φύλακες, δείχνοντας μ' αὐτὸ πὼς θὰ χρειασθεῖ νὰ μποῦν πάλι ἐκεῖ μέσα ἢ ἐκεῖνοι ποὺ ἀποφυλακίσθηκαν, ἢ κάποιον ἄλλοι στὴ θέσῃ τους. Ὁ Χριστὸς ὁμοῦς δὲν ἔκαμε ἔτσι, μὰ ἐπειδὴ ἠθελε νὰ δείξει, ὅτι ὁ θάνατος πέθανε, σύντριψε τὶς χάλκινες πύλες του. Καὶ τίς λέει χάλκινες, ὄχι γιὰ τὴν ἄδη ἀπὸ χαλκὸ, μὰ γιὰ τὴν ἄδη ἐπειδὴ νὰ δείξει πὼς ὁ θάνατος εἶναι σκληρὸς κὶ ἀσυγκίνητος...

Κέρδισε τὸν πόλεμον ποὺ ἔκαμε ἐναντία στὸ διάβολον, κρέμασε ψηλὰ πάνω στὸ σταυρὸ, σὰν νὰ τὰ κρέμασε πάνω σὲ τρόπαιον, ὅλα τὰ ὄπλα τοῦ διαβόλου, τὸ θάνατον

αἱ πύλαι, ἀλλὰ τὸ ἀπηνές καὶ ἀπαραίτητον τοῦ θανάτου δηλῶν...

Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς τὸν πόλεμον νικήσας τὸν πρὸς τὸν διάβολον, τὰ ὄπλα αὐτοῦ πάντα, τὸν θάνατον, τὴν κατάραν ἐκρέμασεν ἐφ' ὑψηλοῦ τοῦ σταυροῦ, καθάπερ ἐπὶ τροπαίου τινός, ἵνα πάντες τὸ τρόπαιον βλέπουσιν, αἱ ἄνω δυνάμεις, αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, οἱ κάτω ἄνθρωποι, οἱ ἐπὶ τῆς γῆς, αὐτοὶ οἱ πονηροὶ δαίμονες οἱ ἠττηθέντες. Ἐπειδὴ οὖν τοσαύτης ἀπελεύσαμεν δωρεᾶς, ἑαυτοὺς κατὰ δύναμιν ἀξίους ἐπιδείξωμεν τῶν ὑπεργμένων ἡμῖν ἀγαθῶν, ἵνα καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν τύχωμεν, χάριτι καὶ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ τῷ Πατρὶ ἅμα τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι δόξα, τιμὴ, κράτος, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(Ἰωάννου Χρυσοστόμου, ἐκ τῆς ὁμιλίας Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κοιμητηρίου καὶ τὸν σταυρόν, Migne, PG. 49, 393-398)

καὶ τὴν κατάρα, γὰρ νὰ βλέπουν ὅλοι τὸ τρόπαιον, οἱ δυνάμεις ποὺ βρίσκονται στοὺς οὐρανοὺς, οἱ ἄνθρωποι ποὺ βρίσκονται πάνω στὴ γῆ, οἱ ἴδιοι οἱ νικημένοι πονηροὶ δαίμονες. Αὐτοῦ λοιπὸν μᾶς εὐεργέτησε τόσο πολὺ, ἅς ἀποδείξουμε ὅτι εἴμαστε ἄξιοι γιὰ τ' ἀγαθὰ ποὺ μᾶς ἔδωσε ὁ Θεός, γὰρ νὰ κερδίσουμε καὶ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, μὲ τὴ χάρη καὶ τὴ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἅς ἔχει δόξα, τιμὴ καὶ δύναμη, μαζί μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(Ἰωάννου Χρυσοστόμου, ἐκ τῆς ὁμιλίας Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κοιμητηρίου καὶ τὸν σταυρόν, Migne, PG. 49, 393-398)